

Výroční zpráva 2016

Česká inspekce životního prostředí

Úvodní slovo

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) v roce 2016 oslavila 25. výročí od svého vzniku. Stejně jako v přechozích dvou letech se opět podařilo zvýšit intenzitu i kvalitu inspekční činnosti, což nejlépe ilustrují data, která naleznete dále v této výroční zprávě.

Tyto výsledky jsou o to cennější, že jich inspekce dosáhla v době intenzivního přechodu do působnosti nového služebního zákona, což s sebou logicky přineslo nároky na vyšší administrativní náročnost vnitřních agend inspekce. Instituce se také zdárně vyrovnala se zpochybněním zákonnosti mého jmenování ředitelem ČIŽP ze strany ministerstva vnitra v souvislosti se zákonem o státní službě. Aktuální výrok soudu však potvrdil, že jmenování mé osoby proběhlo plně v souladu se zákonem a o platnosti jmenování není pochybnost.

Že má inspekce za sebou úspěšný rok dokumentují například následující data. Celkem proběhlo téměř 15 900 kontrol, což je o více než 200 více než v roce 2015. Na jednoho inspektora připadlo v průměru 40 kontrol. Nejvíce narostl počet kontrol ve složce „ochrana vod“. Inspektoři v této oblasti provedli 3 539 kontrol, což je o 260 více než v roce 2015. Ve složce „ochrana ovzduší“ narostl počet kontrol o více než 150 na 4 407 kontrol. Zvýšil se i počet kontrol v oblasti integrované prevence (IPPC), a to o 60 oproti roku 2015. Také ve složce „ochrana lesa“ provedli inspektoři celkem 1 382 kontrol, tedy o 179 více než předchozí rok.

Loni vydala ČIŽP celkem 2 887 rozhodnutí o uložení pokuty, což je meziroční mírný pokles o 80. Znamená to, že při větší intenzitě kontrol nebylo zjištěno tolik porušení zákona jako v roce 2015. Tato data potvrzují trend rostoucí disciplíny u větších podniků, zejména u cca 2 200 podniků podléhajících zákonu o integrova-

né prevenci a přísným evropským normám (průmyslové emise, BAT, BREF). Všechny tyto subjekty jsou průběžně a pravidelně kontrolovány inspekčními orgány, což přispívá k tomu, že počet zjištěných nezákonných stavů klesá.

Velký důraz klade ČIŽP nadále na možnosti nápravy poškozeného životního prostředí. Loni bylo vydáno celkem 342 rozhodnutí o opatření k nápravě, tedy prakticky stejný počet jako v předchozím období.

O důvěryhodnosti inspekce v očích veřejnosti svědčí nepochybně setrvale rostoucí počet podnětů, se kterými se lidé na ČIŽP obracují. Vlani jsme takto byli požádáni o prošetření 2 759 případů nějaké formy ohrožení životního prostředí.

Vysoký význam přikládáme i spolupráci s dalšími kontrolními orgány a bezpečnostními složkami. Součinnost na pracovní úrovni se stává pravidlem a rovněž počet případů, na nichž spolupracuje více orgánů, které si platí daňový poplatník, roste.

Rád bych poděkoval všem zaměstnancům České inspekce životního prostředí za jejich profesionální výkony, které posilují pozici inspekce jako respektovaného, nestranného a odborně fundovaného kontrolního orgánu.

Erik Geuss
Ředitel ČIŽP

Základní spojení a kontakty:

Název zpracovatele: Česká inspekce životního prostředí
Adresa ředitelství: Na Břehu 267/1a, 190 00 Praha 9
Telefonní spojení: 222 860 111 (ústředna ředitelství)
Internet: www.cizp.cz
e-mail: public_rdt@cizp.cz
podatelna@cizp.cz

Zelená linka: 800 011 011
Úřední hodiny: pondělí a středa 8:00-17:00, ostatní pracovní dny 8:00-14:00 na objednání
Název zřizovatele: Ministerstvo životního prostředí ČR

Obsah

Úvodní slovo	3
Obsah.....	4
1 Charakteristika činnosti	6
1.1 Obecné údaje	6
1.2 Organizační struktura.....	6
1.3 Intenzita inspekční činnosti.....	7
2 Rozhodování ve správním řízení	9
2.1 Pokuty	9
2.2 Ostatní rozhodnutí.....	9
2.3 Činnost mimo správní řízení.....	9
3 Spolupráce s veřejností.....	11
3.1 Podněty a stížnosti	11
3.2 Poskytování informací.....	13
4 Účast ČIŽP na řešení havárií	19
4.1 Centrální evidence havárií na vodách v roce 2016	19
4.2 Významné případy havárií.....	20
5 Činnost ČIŽP za rok 2015 podle složek	23
5.1 Ochrana ovzduší.....	23
5.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií	28
5.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky	38
5.4 Ochrana přírody a CITES	50
5.5 Ochrana lesa.....	62

6 Integrované agendy	71
6.1 Právní základ činnosti v oblasti integrovaných agend	71
6.2 Přehled plnění úkolů v oblasti integrovaných agend – dozor (kontroly)	71
6.3 Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend.....	75
6.4 Významné případy z kontrolní činnosti.....	77
6.5 Závěr	79
7 Mezinárodní spolupráce	81
8 Lidské zdroje.....	85
8.1 Personalistika.....	85
8.2 Vzdělávání.....	86
9 Ekonomika.....	89
9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu o nárocích nespotřebovaných výdajů	91
9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů.....	92
9.3 Celkové zhodnocení příjmů.....	93
10 Přehled činnosti oblastních inspektorátů.....	95
11 Účetní závěrka k 31. 12. 2016.....	97
Kontakty	109
Zkratky a vysvětlivky	110

1 | Charakteristika činnosti

1.1 Obecné údaje

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) byla zřízena v roce 1991 zákonem o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa. Ostatní složky se k ní připojily následně v průběhu let 1991–1992. Je samostatnou organizační složkou státu zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR.

Svoji činnost vykonává v pěti oblastech:

- ochrana ovzduší,
- ochrana vod,
- odpadové hospodářství,
- ochrana přírody (včetně mezinárodní úmluvy CITES),
- ochrana lesa.

Současně je uplatňován integrovaný přístup k ochraně životního prostředí jak na základě zákona o integrované prevenci (IPPC), o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), tak i celkovým způsobem inspekční práce.

Přehled činnosti ČIŽP

- Dozírá na dodržování právních předpisů na ochranu životního prostředí,
- provádí inspekce - kontroly,
- ukládá opatření k nápravě zjištěných nedostatků a sankční opatření za nedodržování zákonů týkajících se životního prostředí,
- kontroluje obchod a nakládání s ohroženými druhy živočichů, rostlin a výrobků z nich (nelegálně získané jedince a předměty odebírá),
- omezuje, případně zastavuje provoz, pokud vážně ohrožují životní prostředí,
- stanovuje poplatky za vypouštění odpadních vod a odběr podzemních vod,
- podílí se na řešení starých ekologických zátěží a na řešení havárií v oblasti životního prostředí,

- spolupracuje s inspekčními orgány zemí Evropské unie a sítě inspekčních orgánů EU (tzv. IMPEL),
- vypracovává stanoviska pro jiné orgány státní správy,
- řeší podněty občanů i právnických osob,
- poskytuje informace na základě žádosti ve smyslu platných zákonů,
- informuje veřejnost i sdělovací prostředky a orgány státní správy o údajích o životním prostředí, které získává při inspekční činnosti.

1.2 Organizační struktura

ČIŽP je členěna na 10 oblastních inspektorátů, dvě pobočky a ředitelství. K 31. 12. 2016 zaměstnávala 539 osob, z toho 395 tvořili inspektoři.

Oblastní inspektoráty:

Praha, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Ostrava, pobočky Zlín a Karlovy Vary.

Vedoucí služebního úřadu s výkonem služby v České inspekci životního prostředí je jmenován státním tajemníkem.

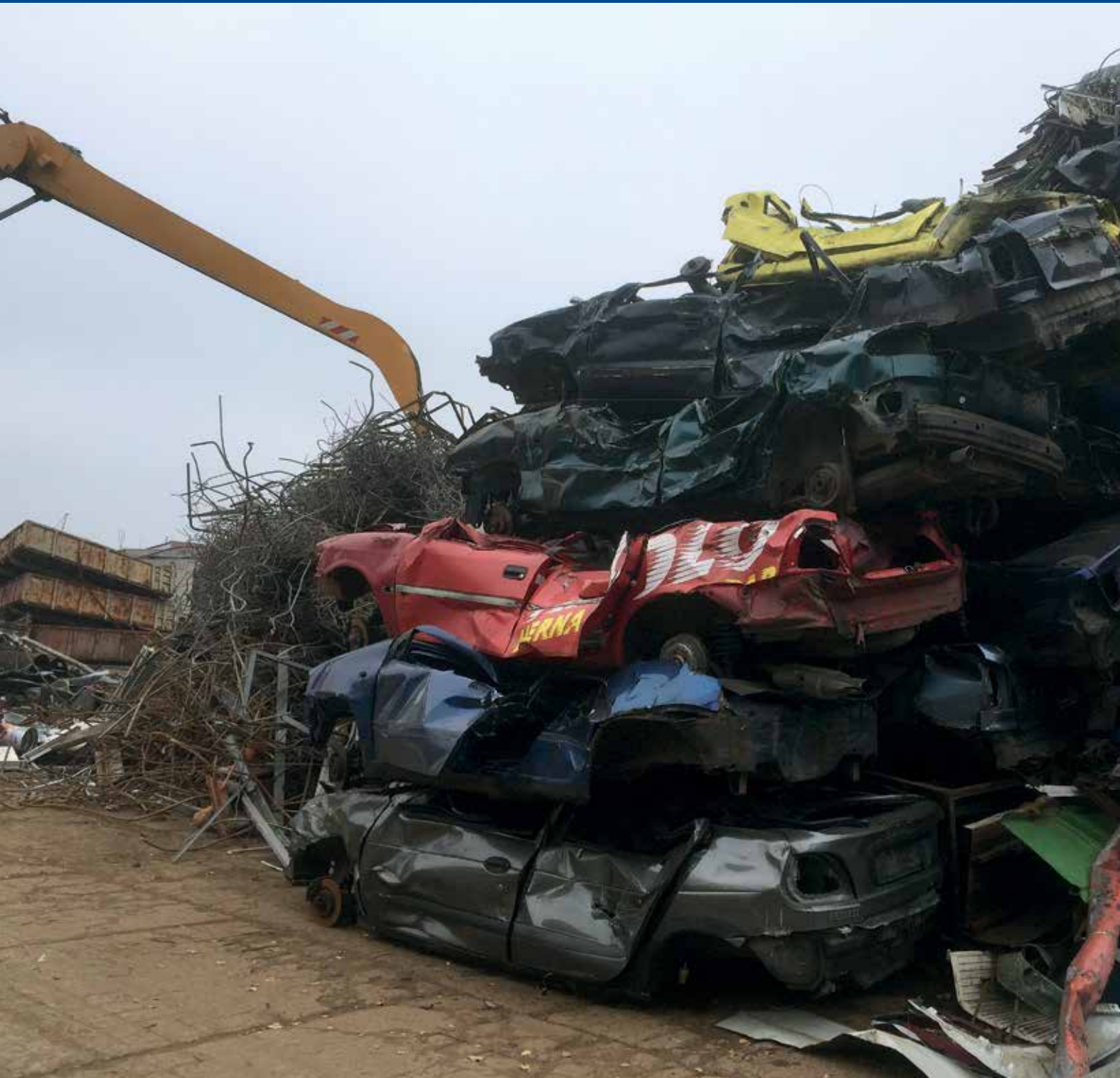
Přehled kompetencí v jednotlivých složkách životního prostředí

Kompetence ČIŽP	Složka životního prostředí				
	Ovzduší	Voda	Odpady	Příroda	Les
Dozor	Kontroly, revize, проверки, šetření apod.	•	•	•	•
Sankce	Pokuty právnickým osobám	•	•	•	•
	Pokuty fyzickým osobám	•	•	•	•
	Omezení nebo zastavení činnosti, provozu	•	•	•	•
Opatření	Opatření k nápravě zjištěných nedostatků	•	•	•	•
	Řešení starých ekologických zátěží		•		
	Evidence havárií a spolupráce při jejich řešení	•	•	•	
	Zadržení a zabavení nelegálních exemplářů ohrožených druhů živočichů či rostlin			•	
	Odebrání nedovoleně držných jedinců, odebrání výrobků	•		•	
Poplatky	Poplatky (vypouštění odpadních vod, poplatky za odběr podzemních vod)		•		
Stanoviska	Stanoviska, vyjádření, souhlasy pro jiné orgány	•	•	•	•
Podněty	Řešení podnětů	•	•	•	•

1.3 Intenzita inspekční činnosti

V roce 2016 provedla ČIŽP celkem 15 883 kontrol a vydala 10 260 pravomocných rozhodnutí (do uvedeného počtu je zahrnuto 2 068 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 4 943 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod). V porovnání s rokem 2015 došlo k nárůstu celkového počtu kontrol, a to o 206.

Celkový počet inspektorů ČIŽP v roce 2016 byl 395. Na jednoho inspektora tedy připadlo v průměru 40 kontrol. ČIŽP v roce 2016 vydala celkem 7 999 stanovisek a vyjádření, z toho bylo 1 013 stanovisek a vyjádření k procesu EIA.

2 | Rozhodování ve správním řízení

2.1 Pokuty

Inspekce uložila v roce 2016 celkem 2 887 pokut (2 755 pokut nabylo v roce 2015 právní moci). Celková výše uložených pokut v právní moci dosáhla výše 130 717 343 korun.

Průměrná výše pokut činila 47 447 korun.

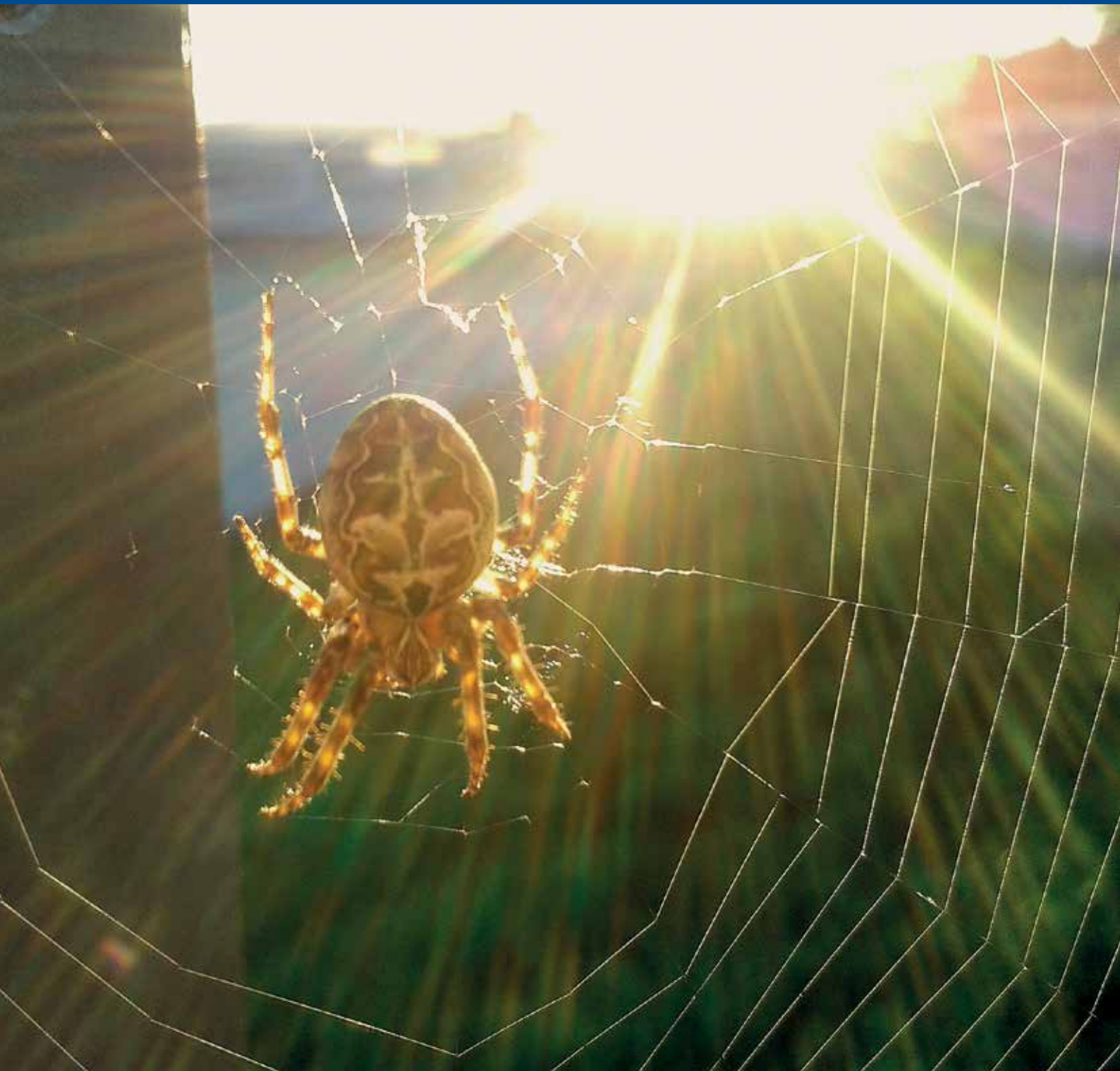
2.2 Ostatní rozhodnutí

V roce 2016 bylo vydáno 23 pravomocných rozhodnutí o zastavení nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části, 123 pravomocných rozhodnutí o odebrání či zabavení živých nebo neživých exemplářů, 342 pravomocných rozhodnutí o opatření k nápravě, 6 pravomocných rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů, 2 068 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 4 943 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod.

2.3 Činnost mimo správní řízení

ČIŽP vydala v roce 2016 celkem 1 013 stanovisek a vyjádření EIA a 6 986 ostatních stanovisek a vyjádření.

ČIŽP spolupracuje s MŽP ČR a organizacemi resortu, dále s Generálním ředitelstvím cel v oblasti CITES, GMO a přeshraničního pohybu odpadů, s Policií ČR, s Hasičským záchranným sborem, s Českou obchodní inspekcí, Inspekcí bezpečnosti práce, hygienickou službou, s krajskými a místními orgány a institucemi, soudními orgány atd.

3 | Spolupráce s veřejností

3.1 Podněty a stížnosti

Česká inspekce životního prostředí vyřizuje podněty upozorňující na poškozování nebo ohrožování životního prostředí a stížnosti proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, a to v právním rámci

- zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním,
- speciálních zákonů na ochranu jednotlivých složek životního prostředí.

ČIŽP a občanská veřejnost

Podněty, stížnosti a petice jsou důležitým prvkem komunikace ČIŽP s veřejností. Občanská veřejnost upozorňuje mnohdy na porušení zákona, které by jinak zůstalo skryto. Podněty a petice jsou východiskem pro další postup ČIŽP – pokud byly šetřením ČIŽP shledány důvody k zahájení řízení z moci úřední, pak je zahájeno správní řízení sankční povahy nebo řízení o opatření k nápravě. Některé podněty jsou postoupeny jiným věcně příslušným orgánům veřejné správy k prošetření.

Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu oblastního inspektorátu ČIŽP tvoří důležitou zpětnou vazbu, která pomáhá organizaci zlepšovat svoji práci. Dalším důležitým prvkem řešení podnětů, stížností a petic je zvyšování právního vědomí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí.

Počet podnětů přijatých jednotlivými OI ČIŽP v roce 2016

ČIŽP přijala v roce 2016 celkem 2 759 podnětů. Počet podnětů přijatých jednotlivými oblastními inspektoráty ČIŽP v roce 2016 je zobrazen v následující tabulce. Největší počet podnětů řešil v letošním roce, obdobně jako v letech předcházejících, oblastní inspektorát ČIŽP Praha.

Počet podnětů přijatých jednotlivými OI ČIŽP v roce 2016

Oblastní inspektorát	přijato podnětů
Praha	580
České Budějovice	282
Plzeň	176
Ústí nad Labem	300
Hradec Králové	282
Havlíčkův Brod	236
Brno	336
Olomouc	133
Ostrava	283
Liberec	147
Ředitelství	4
Celkem	2759

Jeden podnět může upozorňovat na ohrožení nebo poškození více složek životního prostředí. Nezřídka se tak stává, že je podnět řešen více odděleními. Údaje o tom, jak se jednotlivá oddělení podílela na řešení podnětů přijatých v roce 2016, jsou uvedeny v tabulce na další straně.

Na řešení podnětů přijatých v roce 2016 se jednotlivá oddělení ČIŽP podílela následovně

Oblastní inspektorát	oddělení						Celkem za OI
	ochrany ovzduší	ochrany vod	odpadového hospodářství	ochrany přírody	ochrany lesa	integrovaných agend	
Praha	93	90	114	289	56	6	648
České Budějovice	34	44	69	106	28	1	282
Plzeň	26	35	53	64	6	0	184
Ústí nad Labem	74	50	70	87	6	2	289
Hradec Králové	52	61	71	119	24	1	328
Havlíkův Brod	53	74	46	109	15	52	349
Brno	69	72	106	126	25	2	400
Olomouc	29	38	37	54	7	35	200
Ostrava	40	34	109	79	20	1	283
Liberec	19	27	34	70	11	0	161
Ředitelství	1	2	0	0	0	1	4
Celkem	490	527	709	1103	198	101	3128

Vývoj počtu podnětů v letech 2010–2016 podle jednotlivých oblastních inspektorátů

Oblastní inspektorát	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Praha	653	534	503	521	572	611	580
České Budějovice	240	223	184	211	240	257	282
Plzeň	261	157	138	196	214	169	176
Ústí nad Labem	257	297	305	230	247	254	300
Hradec Králové	266	163	188	204	196	227	282
Havlíkův Brod	188	161	158	189	213	217	236
Brno	284	257	262	264	306	346	336
Olomouc	144	174	177	158	178	180	133
Ostrava	237	291	291	262	290	294	283
Liberec	179	167	161	190	161	182	147
Ředitelství	0	0	0	0	3	9	4
Celkem	2709	2424	2367	2425	2620	2746	2759

Počet stížností proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI ČIŽP v roce 2016

Stížnosti jsou řešeny ve své většině v právním rámci § 175 odstavce 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Věcně se jedná o stížnosti proti postupu správního orgánu, který nevyhověl představám podatele v jeho předchozím podání (podnětu). Minimum stížností jsou podání napadající „nevhodné chování úředních osob“. Počty stížností řešených v roce 2016 jednotlivými oblastními inspektoráty, případně ředitelstvím ČIŽP, jsou uvedeny v následující tabulce.

Počet stížností proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI ČIŽP v roce 2016

Oblastní inspektorát	počet stížností
Praha	16
České Budějovice	3
Plzeň	6
Ústí nad Labem	6
Hradec Králové	1
Havlíkův Brod	4
Brno	3
Olomouc	1
Ostrava	1
Liberec	1
Ředitelství	12
Celkem	54

Ředitelství ČIŽP vykonává v oblasti řešení podnětů a stížností metodickou a kontrolní činnost. Podněty, které jsou přijaty přímo podatelnou ředitelství, jsou doručeny příslušnému oblastnímu inspektorátu nebo odbornému pracovišti ředitelství se závazným pokynem o způsobu řešení věci (pokud nejsou z důvodu věcné nepříslušnosti ČIŽP k prošetření věci postoupeny jinému věcně a místně příslušnému správnímu orgánu).

Zelená linka

S účinností od 1. 9. 2008 je na ČIŽP realizovaná tzv. zelená linka (800 011 011). Jedná se o přímé a bezplatné spojení ČIŽP s občanskou veřejností. Linka je prioritně využívána k přijímání podnětů a stížností od občanů a současně jsou jejím prostřednictvím občané informováni o zákonných kompetencích ČIŽP. Linka je v provozu každý všední den od 8:00 do 16:00 hodin. Ve využití zelené linky došlo k mírnému nárůstu, v průměru jsou zaznamenány 3 dotazy (podněty) denně.

Závěr

Agenda podnětů, stížností a petic je nezbytnou součástí činnosti ČIŽP ve všech složkách oblastních inspektorátů ČIŽP. Tato činnost je takto zakotvena i ve Statutu ČIŽP a v Organizačním řádu ČIŽP. Metodickým řídicím pracovištěm pro tuto agendu je oddělení vnitřní kontroly ředitelství ČIŽP.

3.2 Poskytování informací

V roce 2016 vyřizovala Česká inspekce životního prostředí celkem 309 žádostí o informace, z toho 30 ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a 279 ve smyslu zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
Ve smyslu § 18 tohoto zákona zveřejňuje ČIŽP výroční zprávu za rok 2016 o své činnosti v poskytování informací:

Požadované údaje dle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet
Počet podaných žádostí o informace	30
Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	0
Počet podaných odvolání proti rozhodnutí	0
Opis podstatných částí každého rozsudku ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení	\
Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence	\
Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení	6 Důvodem pro podání stížností byl nesouhlas s postupem ČIŽP při vyřizování žádostí (tj. 3 stížnosti podle §16a odst. 1 písm. b) zákona a 1 stížnost podle §16a odst. 1 písm. b) a c) zákona) a nesouhlas s výší úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 zákona (tj. 2 stížnosti podle §16a odst. 1 písm. d) zákona).
	Způsob vyřízení: 4 stížnosti byly postoupeny nadřízenému orgánu (MŽP), který ve všech případech potvrdil postup ČIŽP, resp. výši požadované úhrady. Jedné stížnosti ČIŽP vyhověla a požadované informace poskytl. Jedna stížnost byla odložena z důvodu podání po uplynutí zákonem stanovené lhůty.
Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona	2 žádosti byly z důvodu nezaplacení požadované úhrady nákladů odloženy v souladu s ust. § 17 odst. 5 zákona. 3 žádosti byly odloženy podle ust. § 14 odst. 5 písm. c) zákona, neboť se požadované informace nevztahovaly k působnosti ČIŽP.

Poskytování informací podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí
Dle tohoto zákona bylo v roce 2016 přijato 279 žádostí. Nejvíce žádostí se týkalo oblasti ochrany přírody. Přibližně stejné množství žádostí směřovalo do oblasti ochrany ovzduší, ochrany vod

a odpadového hospodářství, nejméně pak do oblasti ochrany lesa. Nejvíce žádostí vyřizoval oblastní inspektorát Praha. Rozložení počtu žádostí podle jednotlivých oblastních inspektorátů ČIŽP je však poměrně vyrovnané.

Oblastní inspektorát	Celkový počet žádostí	Počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb.
Praha	56	7	49
České Budějovice	28	0	28
Plzeň	16	3	13
Ústí nad Labem	37	0	37
Hradec Králové	30	2	28
Havlíčkův Brod	14	0	14
Brno	28	0	28
Olomouc	15	0	15
Ostrava	15	0	15
Liberec	20	0	20
Ředitelství	50	18	32
Celkem	309	30	279

Přehled počtu žádostí o informace za rok 2016 dle jednotlivých oblastních inspektorátů

Vývoj počtu žádostí o informace od roku 2010 do roku 2016

Vývoj počtu žádostí o informace v letech 2010 až 2016 zobrazuje níže uvedená tabulka. Celkový počet žádostí o informace oproti roku 2015 mírně klesl. Žádosti podle zákona č. 123/1998 Sb. bylo v porovnání s rokem 2015 přijato o 6 více, ovšem žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb. ČIŽP přijala oproti předcházejícímu

roku o 29 méně. Dlouhodobý vývojový trend zájmu veřejnosti v oblasti poskytování informací je rostoucí. Důvodem poklesu přijatého počtu žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb. je pravděpodobně skutečnost, že stále více informací je volně dostupných na webových stránkách a v rámci diskusního fóra a zelené linky (tyto dotazy nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu výše uvedených zákonů).

Rok	Celkový počet žádostí	Počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb.
2016	309	30	279
2015	332	59	273
2014	262	76	186
2013	209	55	154
2012	229	63	166
2011	233	44	189
2010	181	36	145

Vývoj počtu žádostí o informace od roku 2010 do roku 2016

Diskusní fórum

Česká inspekce životního prostředí provozuje na svých webových stránkách diskusní fórum, prostřednictvím kterého se občané ptají na různé otázky z oblasti životního prostředí. Tyto žádosti nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu výše uvedených zákonů. Za rok 2016 obdržela Česká inspekce životního prostředí celkem 49 dotazů a připomínek, tedy o 16 více oproti předcházejícímu roku. Nejčastěji byly dotazy směřovány do oblasti odpadového hospodářství, ochrany vod a ochrany ovzduší. Týkaly se převážně problematiky zpětného odběru některých výrobků a elektrozařízení a opětovného využití odpadů, způsobů likvidace odpadních vod a emisí znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.

Kromě informací, které ČIŽP poskytuje podle výše uvedených zákonů, dává veřejnosti informace z vlastního podnětu v podobě tiskových a výročních zpráv, brožur, letáků apod.

Podávání informací přispívá k vytvoření silnější zpětné vazby ČIŽP s veřejností. Hlavním cílem je udržovat kontakty se sdělovacími prostředky i odbornou a laickou veřejností, informovat o výsledcích kontrolní činnosti ČIŽP a také v rámci možností zajišťovat odpovědi na dotazy týkající se kontrolních a dozorových pravomocí ČIŽP.

4 | Účast ČIŽP na řešení havárií

4.1 Centrální evidence havárií na vodách v roce 2016

Do centrální evidence havárií, kterou vede Česká inspekce životního prostředí dle zákona o vodách, bylo v roce 2016 zapsáno 233 havárií. Tyto havárie naplnily ve své skutkové podstatě definici havárie dle § 40 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách. V průběhu roku 2016 byly ČIŽP nahlášeny další havárie, které nebyly začleněny do centrální evidence havárií z důvodu nepatrného rozsahu a bez dopadu na jakost vod.

Stále jsou mezi nejčastější havárie řazeny ty, které jsou způsobeny dopravou. V roce 2016 bylo zaevidováno 71 těchto havárií, což představuje 30 % z celkového počtu případů. V tomto ukazateli došlo k nárůstu oproti předchozímu roku o 5 %. Úhyn ryb byl průvodním jevem ve 22 případech, což představuje 9 % z celkového počtu a oproti roku 2015 pokles o 10 %. Dále bylo zaevidováno 9 havárií vzniklých při zemědělské činnosti, což představuje jen 4 % z celkového počtu. Původce havárie byl znám ve 116 případech. Hasičský záchranný sbor zasahoval ve 124 případech evidovaných ČIŽP. V 73 případech havárii šetřila ČIŽP nebo se jejího šetření zúčastnila. Ke znečištění podzemních vod došlo v 10 případech.

Příčina havárie	Počet havárií	%
lidský faktor	70	30,0
technická příčina	42	18,0
příroda	6	2,6
nezjištěna	115	49,4
celkem	233	100,0

Rozdělení havárií podle hlavních příčin vzniku v roce 2016

Skupina látek	Počet havárií	%
ropné látky	136	58,4
odpadní vody	23	9,9
chemické látky mimo těžkých kovů	20	8,6
odpady z živočišné výroby	4	1,7
kaly a nerozpuštěné látky	7	3,0
kyslíkový deficit	1	0,4
ostatní látky	6	2,6
nezjištěna	36	15,4
celkem	233	100,0

Rozdělení havárií podle skupiny uniklých látek v roce 2016

4.2 Významné případy havárií

TISK CENTRUM s.r.o., Moravany u Brna

K této významné havárii, kterou také ČIŽP šetřila, došlo na území Jihomoravského a Zlínského kraje. Havárie byla způsobena vypouštěním nebezpečné závadné látky z polygrafického průmyslu do vod podzemních i povrchových. Prvotní hlášení inspekce obdržela dne 26. 2. 2016, kdy Rybářským sdružením Moravany o. s. bylo sděleno, že došlo ke zhoršení kvality vody v Moravanském potoce a rybníku v Moravanech. Provedenými kontrolami bylo zjištěno, že z provozovny společnosti TISK CENTRUM s.r.o. v Moravanech u Brna dochází k vypouštění nebezpečné závadné látky do vod podzemních i povrchových – Moravanského potoka. Dále bylo zjištěno, že zmíněná společnost nakládá se závadnými látkami ve větším rozsahu bez schváleného havarijního plánu a odebírá podzemní vodu z vlastního zdroje (vrtané studny) bez povolení k nakládání s vodami. Na základě zjištěných skutečností ČIŽP uložila opatření k nápravě k ochraně povrchových a podzemních vod před kontaminací nebezpečnými závadnými látkami a následně rozhodnutím pokutu v celkové výši 300 163 Kč. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 21. 12. 2016

Moravanský potok znečištěný odpadními vodami z tiskárny TISK CENTRUM. Znečištění z potoka putovalo až do Moravanského rybníka.

LIRA, obrazové lišty a rámy, a.s., Český Krumlov-Domoradice

Společnost LIRA se zabývá výrobou a prodejem obrazových lišt a ráků. Při šetření podnětu v průmyslové zóně Domoradice bylo zjištěno vypouštění znečištěných odpadních vod do bezejmenné vodoteče, zaústěné do recipientu. Následně při kamerové zkoušce byl zjištěn zdroj odpadních vod ve společnosti LIRA. Za vypouštění odpadních vod do vod povrchových bez povolení byla společnosti LIRA udělena pokuta ve výši 150 000 Kč, která byla potvrzena odvolacím orgánem. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 21. 11. 2016.

AQUASYS spol. s r.o., Žďár nad Sázavou

Společnosti byla v roce 2016 uložena sankce 300 000 Kč za to, že v roce 2015 na pozemky v k. ú. Škrdlovice a k. ú. Světnov uložila zeminu, kamenivo, směs stavebních a demoličních odpadů (stavební suť) na místa, z nichž mohly být splaveny do vod Stržského potoka. Dále společnost uložila do vodního toku (Stržský potok), pozemek v k. ú. Škrdlovice, předměty, kterými by mohlo dojít k ohrožení plynulosti odtoku vod, zdraví nebo bezpečnosti, a to tím, že vybudovala v korytě toku „mostek“ tvořený betonovými panely položenými do vodního toku a zasypanými kamenivem.

Navezené odpady, které mohly být splaveny do vod Stržského potoka.

Případ byl řešen ve spolupráci s oddělením ochrany přírody a oddělením odpadového hospodářství OI. Proti rozhodnutí o uložení pokuty OOV se společnost odvolala. Rozhodnutí o uložení pokuty odvolací orgán potvrdil, právní moci rozhodnutí nabylo dne 3. 10. 2016.

Pivovar Svijany, a. s.

Při šetření nahlášeného výskytu pěny na toku Jizery ve Svijanech bylo na místě zjištěno, že z výusti kanalizace přečištěných odpadních vod z ČOV Pivovaru Svijany, a. s. vytékají značně pěnicí odpadní vody do náhonu ústícího cca po 200 m do toku Jizery. Dle pachu bylo možné usoudit, že znečištění je z provozu pivovaru. Úhyn ryb nebyl zaznamenán. ČIŽP provedla kontrolu

ČOV v provozu Pivovaru Svijany, a. s., kde probíhala odstávka jedné z aktivačních nádrží ČOV z důvodu opravy. Stačilo pouhé vizuální posouzení vypouštěné odpadní vody v měrném objektu k tomu, aby bylo možno konstatovat, že voda nebyla prokazatelně vyčištěna tak, aby byly splněny hodnoty stanovené v povolení k vypouštění odpadních vod. Odběr vzorku vypouštěných odpadních vod z tohoto důvodu nebyl realizován. Situace závadného stavu byla původcem ihned řešena, rovněž bylo nainstalováno kontrolní zařízení, které má zamezit opakování tohoto stavu. Na základě skutečností zjištěných při místním šetření byla původci havárie po provedeném správním řízení uložena pokuta ve výši 30 000 Kč. Rozhodnutí nabylo právní moci bez odvolání dne 18. 10. 2016.

5 | Činnost ČIŽP za rok 2016 podle složek

5.1 Ochrana ovzduší

5.1.1 Kontrolní činnost v roce 2016

Kontrolní činnost v roce 2016 byla inspektory složky ochrany ovzduší prováděna v plném rozsahu působnosti ve vlastní ochraně ovzduší i v ochraně ozonové vrstvy a klimatického systému Země. Kontrolovalo se jak plnění povinností stanovených přímo účinnými obecně závaznými národními právními předpisy, tak i předpisy EU, dále pak plnění povinností uvedených v povolení k provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Provedeno bylo celkem 4 407 kontrol, z toho 41 % plánovaných a 59 % neplánovaných. Podobně jako rok 2015 byl i rok 2016 rokem, ve kterém přetrvávala účinnost přechodného ustanovení zákona o ochraně ovzduší, podle kterého provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, jejichž původní povolení k provozu neodpovídalo požadavkům zákona o ochraně ovzduší, měli povinnost požádat o nové povolení s aktuálními podmínkami ochrany ovzduší. Aktualizaci povolení k provozu, ve které mělo dojít k souladu mezi požadavky nové právní úpravy a stanovenými podmínkami provozu, inspekce považovala za důležitý nástroj prevence před znečišťováním ovzduší. I z tohoto důvodu byla vysoká pozornost věnována právě plnění povinnosti provozovatelů stávajících stacionárních zdrojů o nová povolení požádat.

Počty a rozložení kontrol provedených v roce 2016 na jednotlivé oblasti působnosti odpovídaly závažnosti provozovaných činností a jejich vlivu na životní prostředí. Nejvíce byly kontrolovány provozovny se stacionárními zdroji znečišťování ovzduší (3 702 kontrol) a s tím související výkon činnosti osob s autorizací k měření emisí a zpracování odborných posudků (293 kontrol), v menší míře pak kontroly dodržování podmínek ochrany klimatického systému Země (350 kontrol) a ozonové vrstvy (49 kontrol). V souvislosti s kontrolami dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami a fluorovanými skleníkovými plyny bylo kontrolováno 13 osob vykonávajících činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí ČR.

Výsledkem provedených kontrol bylo zahájení 530 správních řízení za porušení povinností v ochraně ovzduší vedených podle zákona o ochraně ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země. V roce 2016 nabylo právní moci celkem 530 rozhodnutí o uložení pokut, 483 pokut zahájených v roce 2016 a 47 pokut zahájených v roce předcházejícím, v celkové výši 17 306 500 Kč. V uvedených pravomocných sankčních rozhodnutích bylo projednáno celkem 695 deliktů. Kromě samostatných kontrol dodržování povinností provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší se inspektoři této složky účastnili i 324 kontrol zařízení s integrovaným povolením, při kterých bylo kontrolováno dodržení veškerých podmínek ochrany životního prostředí. Za porušení podmínek ochrany ovzduší byly v 17 případech vydány pokuty v celkové výši 1 800 000 Kč.

Celková výše pokut uložených inspektory ochrany ovzduší za porušení podmínek ochrany ovzduší jak podle zákona o ochraně ovzduší, tak podle zákona o integrované prevenci, dosáhla výše 18 252 500 Kč, za porušení podmínek při zacházení s regulovanými látkami a fluorovanými skleníkovými plyny 829 000 Kč a za porušení podmínek provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého 25 000 Kč.

5.1.2 Přehled plnění složkových úkolů

Pro **oblast ochrany ovzduší** byly na rok 2016 stanoveny celkem 4 okruhy složkových úkolů, a to kontrola provozování zdrojů na základě povolení orgánu ochrany ovzduší a v souladu s těmito povoleními, dodržování stanovené úrovně znečišťování (emisních limitů, emisních stropů), zjišťování úrovně znečišťování ovzduší, evidenční a oznamovací povinnosti.

Při kontrolách bylo ve 260 případech zjištěno, že provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou vyjmenovány v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, nepožádali ve stanovené lhůtě o **vydání nových povolení, nebo provozovali tyto**

zdroje bez povolení. Za prokázané delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 6 769 000 Kč.

Ve 3 případech inspekce přikročila k zastavení provozu zdrojů – zdroje provozované společnostmi KOVO PLANÁ a.s., Planá nad Lužnicí (povrchová úprava kovů a plastů – otryskávání ocelových dílů, doprovázené vysokými emisemi tuhých znečišťujících látek), JASOBAL s.r.o., provozovna Chrast u Chrudimě (zpracování polymerů – výroba bublinkové fólie z polyethylenu, doprovázená emisemi pachových látek), UPIA International s.r.o. (termické zpracování odpadu v zařízení provozovaném ve Studénce. Tyto zdroje byly provozovány bez povolení orgánu ochrany ovzduší, jejich provozem docházelo k neúnosnému znečišťování ovzduší a byly předmětem opakovaných podnětů. Třetí zdroj, provozovaný společností UPIA International s.r.o., byl rozhodnutím v roce 2016 zastaven po vydání předběžného opatření v roce 2015.

Podmínky uvedené v povoleních, především **technické podmínky provozu**, nebyly kontrolovanými provozovateli dodrženy v 67 případech a za tyto delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 3 702 000 Kč. V 9 případech bylo zjištěno spalování nepovolených paliv ve stacionárních spalovacích zdrojích a v jednom případě spalování odpadu v otevřeném ohništi. Za tyto delikty byly uloženy pokuty ve výši 225 000 Kč. Nepovolenými palivy, spalovanými v rozporu s požadavky výrobců spalovacích zařízení a podmínek povolení, byly odpadní oleje a kontaminovaný dřevní odpad. Závažnými delikty byly mimořádné stavy doprovázené emisemi znečišťujících látek odváděných do ovzduší i přes poruchu odlučování nebo proudem vzdušiny mimo odlučovací zařízení. Za tyto delikty byly v 6 případech uloženy pokuty v celkové výši 540 000 Kč.

Součástí povolení k provozu jsou též **podmínky provozu zdrojů při překročení prahové hodnoty znečišťující látky v ovzduší** („smogové situace“). V roce 2016 nebyla vyhlášena žádná epizoda v důsledku překročení regulační prahové hodnoty, a proto regulace žádného ze zdrojů zařazených do regulačního plánu nařízena nebyla.

V 19 případech byly za **překročení emisních limitů znečišťujících látek** uloženy pokuty v celkové výši 1 208 000 Kč. Překročení

koncentračních emisních limitů bylo prokazováno výsledky měření emisí provedených autorizovanými osobami. Nejvíce početnými skupinami s překročením emisních limitů byl oxid uhelnatý (7 případů) a tuhé znečišťující látky (7 případů), dále pak těkavé organické látky (5 případů), oxidy dusíku (1 případ) a oxid siřičitý (1 případ). Podle druhu provozů se jednalo o spalovací procesy, povrchové úpravy, metalurgii a obalovnu živichných směsí. Překročení emisního stropu nebylo zjištěno.

Kontrola **dodržování předepsané úrovně znečišťování (emisních limitů) byla prováděna též měřeními prováděnými pracovníky oddělení ochrany ovzduší** ředitelství České inspekce životního prostředí. Výsledkem 22 provedených kontrol doprovázených měřeními emisí za účelem kontroly dodržování emisních limitů bylo ve 4 případech zjištěno podezření na překročení emisních limitů různých znečišťujících látek. Tato zjištění jsou předmětem vedených správních řízení, která ještě nebyla ukončena.

Kontrolováno bylo dodržování povinnosti zjišťovat a vyhodnocovat úroveň znečišťování ovzduší přímým měřením prostřednictvím autorizovaných osob jednorázovými měřeními nebo kontinuálním měřením zajišťovaným provozovatelem. Povinností provozovatelů zdrojů bylo předávat ve stanovené lhůtě inspekci protokoly s výsledky měření. V 66 případech bylo zjištěno porušení povinnosti provést jednorázové měření emisí. Za tyto delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 1 721 000 Kč. V 62 případech nebyla provozovateli zdrojů dodržena povinnost předat inspekci protokol s výsledky měření, za což byly uloženy pokuty v celkové výši 623 000 Kč.

Nedodržení povinnosti **vedení provozní evidence nebo předávání souhrnné provozní evidence** a hlášení do IRZ bylo prokázáno provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší ve 151 případech. Za tyto delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 1 594 500 Kč. Z uvedeného počtu nedodržení evidenčních a oznamovacích povinností byl 1 případ neohlášení úniků znečišťujících látek do ovzduší do IRZ.

Nástroji **ochrany klimatického systému Země** – prevence úniku skleníkových plynů, plynů absorbujících záření v infračervené

oblasti, které se vyskytují v atmosféře – je kontrola dodržování podmínek při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny a dodržování podmínek stanovených pro zařízení zařazená do systému obchodování s povolenkami na oxid uhličitý.

Výsledkem provedených 290 kontrol provozovatelů zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů bylo prokázání 37 správních deliktů, za které byly uloženy pokuty v celkové výši 672 000 Kč. Případy porušení povinností spočívaly v nezajištění kontrol těsnosti zařízení (29 případů, pokuty 544 000 Kč), v porušení evidenční povinnosti (4 případy, pokuty 28 000 Kč) a neoznačování výrobků (4 případy, pokuty 100 000 Kč). V roce 2016 bylo provedeno celkem 60 kontrol stacionárních zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (oxidu uhličitěho). Pouze v jednom případě bylo prokázáno porušení podmínky povolení, a to vykazování množství emisí oxidu uhličitěho v rozporu s monitorovacím plánem, za které byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč.

Ochrana ozonové vrstvy (stratosférického ozonu) před účinkem látek, které ji poškozují („regulovaných látek“) představuje prevenci úniku regulovaných látek ze zařízení, které tyto látky, zejména jako chladiva, obsahují. Vzhledem k tomu, že regulované látky jako chladiva jsou postupně nahrazovány látkami s nižší hodnotou potenciálu poškozování ozonové vrstvy („ODP“) a počty provozovaných zařízení s jejich obsahem klesají, bylo v této oblasti provedeno relativně méně kontrol než v případě zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů. Výsledkem 49 kontrol bylo 13 případů se zjištěním porušení některé z povinností, za které byly uloženy pokuty v celkové výši 142 000 Kč. Nejvýše zastoupeným deliktem bylo nezajištění kontroly těsnosti zařízení (8 případů, pokuty 101 000 Kč), dále pak dovoz regulovaných látek (halonů) bez licence Evropské komise (2 případy, pokuty 12 000 Kč), zanedbání evidenční povinnosti (1 případ, pokuta 4 000 Kč), nepředání hlášení (1 případ, pokuta 15 000 Kč) a nepředání regulovaných látek ke zneškodnění osobě s certifikátem (1 případ, pokuta 10 000 Kč).

Kontrolováno bylo též 13 osob vykonávajících **činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí ČR**, zejména kontroly těsnosti, servis a údržba zařízení s obsahem chla-

div na bázi regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů i osob zajišťujících zpracování vyřazených chladicích zařízení. V jednom případě byl zjištěn provoz mobilní technologie na zpracování vyřazených výrobků s obsahem fluorovaných skleníkových plynů bez předchozího oznámení inspekci, za což byla provozovateli uložena pokuta ve výši 15 000 Kč.

5.1.3 Přehled plnění specifických úkolů

Vzhledem k rozsahu složkových úkolů, které pokrývají veškerou kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší v oblastech ochrany ovzduší, klimatického systému Země a ozonové vrstvy, nebyly na rok 2016 žádné specifické úkoly uloženy.

5.1.4 Významné případy

COMPAG MLADÁ BOLESLAV s.r.o., kompostárna a zařízení na biologickou úpravu odpadů. Uložena pokuta ve výši **260 000 Kč** za překročení povolené kapacity zpracování odpadů.

České lupkové závody, a.s., úprava a zušlechťování žáruvzdorných jíhlů a kaolínů, Nové Strašecí. Uložena pokuta ve výši **250 000 Kč** za neodstranění mimořádného stavu nebezpečného ovzduší – neodstranění poruchy filtru.

NOVEM Car Interior Design k.s., lakovna. Uložena pokuta ve výši **100 000 Kč** za překročení emisního limitu organických látek (TOC) až o 700 % a provoz lakovacích boxů bez filtrace.

PILSEN STEEL s.r.o., výroba oceli v elektrických pecích. Uložena pokuta ve výši **100 000 Kč** za provoz zdroje v rozporu s povolením – vypouštění znečišťujících látek do ovzduší bez odlučování.

Z-Group Steel Holding a.s., provoz Železářny Hrádek a.s., výroba oceli. Uložena pokuta ve výši **150 000 Kč** za porušení podmínky povolení, nepředcházení mimořádnému stavu doprovázeného zvýšenými emisemi tuhých znečišťujících látek.

GRUPO ANTOLIN BOHEMIA a.s., nanášení adhesivních materiálů – technologie výroby stropních panelů vozů. Uložena pokuta ve výši **100 000 Kč** za překročení emisního limitu organických látek (TOC).

FEREX-ŽSO spol. s r.o., Liberec, slévárna. Uložena pokuta ve výši **150 000 Kč** za porušení podmínky povolení, provozu vzduchotechniky ve formovně.

JASOBAL s.r.o., provozovna v Chrastu u Chrudimě. Zpracování polymerů – výroba bublinkové fólie z polyethylenu. Uložena pokuta ve výši **120 000 Kč** za provozování zdroje bez povolení. Provoz zdroje byl doprovázen obtěžujícími emisemi pachových látek.

KRONOSPAN OSB, spol. s r.o., Jihlava, výroba OSB desek. Uložena pokuta ve výši **150 000 Kč** za neodstranění poruchy a odvádění znečišťujících látek z lisovny střechou.

CommScope Czech Republic s.r.o., provoz CTPark Modřice, lakovna. Uložena pokuta ve výši **200 000 Kč** za překročení emisního limitu organických látek (TOC).

Hanon Systems Autopal s.r.o., povrchová úprava kovů a plastů. Uložena pokuta ve výši **200 000 Kč** za porušení podmínky povolení – překročení hmotnostního množství použité suroviny (pájecí pasty) u pájecí linky.

EKOTERMEX, a.s., spalovna nebezpečných odpadů (energetické využívání odpadu). Uložena pokuta v celkové výši **700 000 Kč** za porušení podmínek ochrany ovzduší – nedodržení teploty jako podmínky spalování a nezajištění řádného provozu systému kontinuálního měření emisí – a odpadového hospodářství.

UPIA International s.r.o., provoz Studénka. Uložena pokuta ve výši **95 000 Kč** za provozování zařízení termické úpravy odpadu bez povolení.

GIFF a.s., slévárna. Uložena pokuta ve výši **270 000 Kč** za provozování zařízení v rozporu s povolením, údržba látkového filtru.

Ferrite Tech s.r.o., IČ 29444144, rotační kalcinační pece, provoz Světlá Hora. Uložena pokuta ve výši **160 000 Kč** za neoznámení mimořádného stavu s vlivem na ovzduší – odvádění odpadních plynů do ovzduší mimo absorpční jednotku.

5.1.5 Závěry kontrolní činnosti

Provedenými kontrolami pokryla Česká inspekce životního prostředí celý rozsah své působnosti v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, stanovený jak v přímo účinných národních obecně závazných právních předpisech i předpisech EU, tak v povoleních příslušných orgánů státní správy.

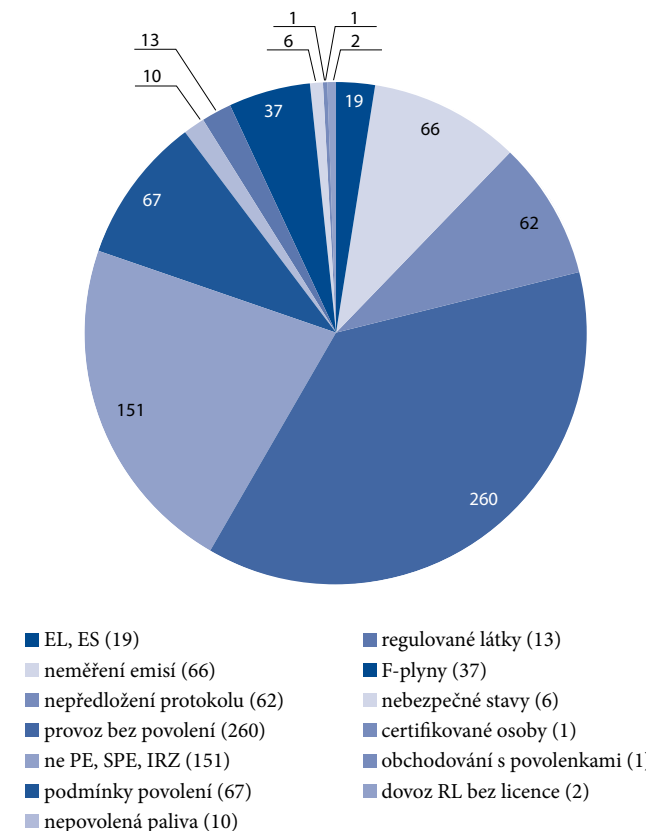
I přes snahu orgánů ochrany ovzduší všech stupňů, zaměřenou na seznamování provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší s jejich povinnostmi založenými změnou právní úpravy ochrany ovzduší v roce 2012, přetrvává zanedbávání povinnosti požádat o povolení krajských úřadů k provozu zdrojů.

V případech zjištěného překročení emisních limitů znečišťujících látek, které sice nebylo v roce 2016 početně významné, ale ve svých důsledcích ano, převládají případy překročení emisního limitu těch látek, které jsou z hlediska omezování nejvíce problematické, a to plyných organických látek.

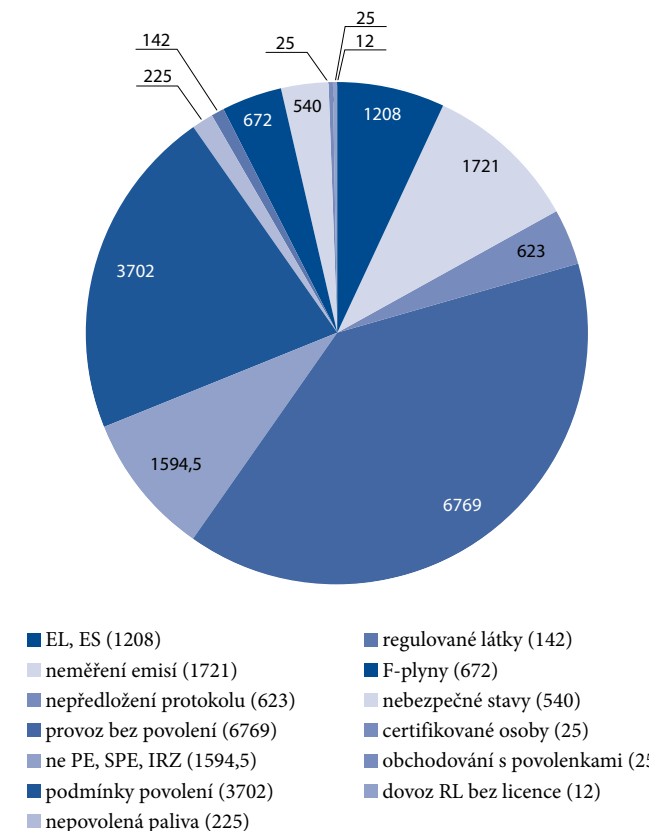
Přetrvávajícím problémem jsou emise senzoricky sledovatelných látek – cichově postižitelných (pachových) látek, tmavého kouře nebo zabarvených dýmů – spojené s provozem stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.

5.1.6 Grafy

Počty deliktů - podmínek ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země - projednaných v roce 2016

Pokuty uložené za porušení podmínek ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země v roce 2016, podle deliktů (v tis. Kč)

5.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií

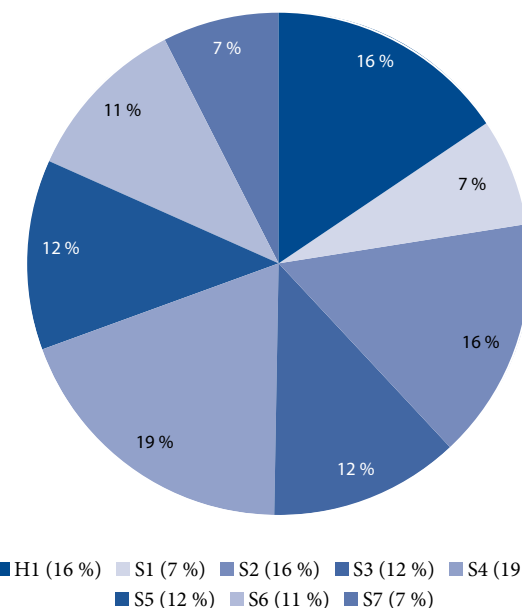
5.2.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2016

Inspektoři oddělení ochrany vod se zaměřují na kontrolu povinností vyplývajících ze zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií) a zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

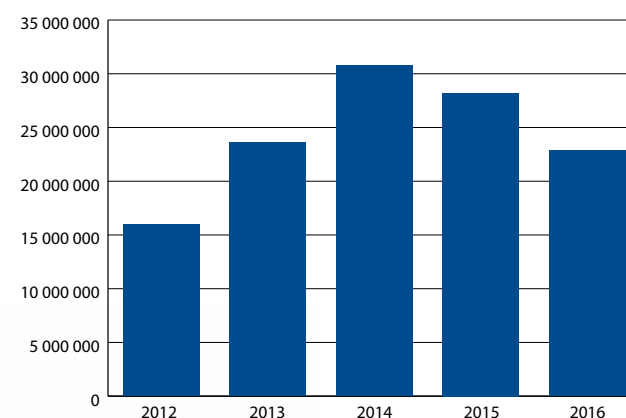
Základem činnosti inspektorů oddělení ochrany vod (OOV) oblastních inspektorátů (OI) ČIŽP jsou kontroly prováděné v rámci naplánovaných hlavních a složkových úkolů, které jsou zaměřeny na prioritní problémy v ochraně vod v rámci celé republiky. Jedná se o kontroly zejména větších znečišťovatelů životního prostředí, jako jsou významné čistírny odpadních vod (ČOV), průmyslové provozy a lokality s výskytem starých ekologických zátěží (SEZ). Pro kontrolní činnost v roce 2016 byl stanoven 1 hlavní úkol a 7 složkových úkolů. V rámci specifických úkolů se inspektoři soustředili na problémy v příslušném regionu. Významný objem činnosti tvoří kontroly neplánované, které jsou realizované na základě podnětů nebo řešení mimořádných událostí. V roce 2016 bylo složkou ochrany vod provedeno 3 539 kontrol podle vodního zákona nebo zákona o prevenci závažných havárií, z toho bylo 2 883 kontrol řešeno v rámci hlavního úkolu, složkových a specifických úkolů, dalších 656 neplánovaných kontrol nebylo možno přiřadit k žádnému z úkolů stanovených pro rok 2016.

Ve spolupráci s ostatními odbornými složkami ČIŽP při kontrolách zařízení s integrovaným povolením provedli inspektoři OOV navíc dalších 352 kontrol.

Nedílnou součástí inspekční činnosti jsou správní řízení, která jsou vedena při zjištění deliktního jednání. Na základě kontrol-

Rozdělení realizovaných kontrol dle úkolů stanovených na rok 2016 (mimo specifických)

Výše pokut v právní moci

ní činnosti bylo ve sledovaném období vydáno 580 rozhodnutí o uložení sankce za porušení zákona o vodách nebo zákona o prevenci závažných havárií. Navíc inspektoři OOV spolupracovali na vydání 22 rozhodnutí v rámci kontrol podniků s IP, které jsou evidovány v kapitole 6. pod názvem Integrované agendy. Významná část sankcí byla uložena na základě neplánovaných kontrol. Právní moci v roce 2016 nabylo 549 rozhodnutí v celkové výši uložené sankce 22,9 milionu Kč. Pro odstranění zjištěných nedostatků a závažných stavů bylo vydáno 79 rozhodnutí o opatření k nápravě, 77 rozhodnutí v roce 2016 nabylo právní moci.

Ve sledovaném období řešila OOV 426 podnětů a dalších 101 řešila ve spolupráci s ostatními složkami.

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

V roce 2016 bylo vydáno 1 056 rozhodnutí o poplatcích za rok 2015 stanovujících poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových v celkové výši 196,3 milionu Kč. Pro platbu záloh v roce 2017 bylo vydáno 1 019 rozhodnutí o poplatcích v celkové výši 215,2 milionu Kč. V roce 2016 ČIŽP vydala i několik rozhodnutí o změnách zálohy placení poplatků.

Poplatky za odběry podzemních vod

V roce 2016 bylo vydáno 4 494 rozhodnutí stanovujících poplatků za odběr podzemní vody za rok 2015 ve výši 711,9 milionu Kč. Pro platbu záloh je pro rok 2017 vydáno 4 885 zálohových výměrů ve výši 1 234,5 milionu Kč. Dále bylo v roce 2016 vydáno 449 rozhodnutí v souvislosti s novým odběratelem nebo se změnou či zrušením zálohového výměru. V roce 2016 bylo vydáno 9 poplatkových výměrů (doplatky) za roky 2013, 2014 v celkové částce 303 847 Kč.

V rámci poplatkové agendy při kontrolní činnosti ČIŽP zjišťuje, že stále dochází k překračování ročních i měsíčních limitů stanovených v povolení vodoprávního úřadu nebo k odběrům podzemní vody bez povolení. Za tyto delikty ČIŽP v roce 2015 uložila pokuty ve výši přesahující 3 miliony Kč.

Kromě kontrolní činnosti inspektoři OOV zpracovali celkem 2 283 stanovisek a vyjádření, a to jak samostatná stanoviska

za OOV (např. k žádostem o dotace ze Státního fondu životního prostředí, pro vodoprávní úřady apod.), kterých bylo 871, tak i v rámci souhrnných stanovisek (např. k EIA, k integrovaným povolením apod.), kterých bylo ve spoluúčasti vydáno 1412.

Inspektoři oddělení ochrany vod spolupracují s ostatními státními úřady a institucemi (vodoprávní úřady všech stupňů, SFŽP ČR, Ministerstvo financí ČR, Podniky Povodí, s. p., Hasičský záchranný sbor, Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce, krajské úřady atd.) a v rámci mezinárodní spolupráce se setkávají s orgány ochrany životního prostředí sousedních států a účastní se jednání mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod.

5.2.2 Přehled plnění hlavních úkolů a složkových úkolů

(H1) Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením

Kontroly zařízení s integrovaným povolením (IP) byly prováděny v souladu s plánem kontrol ve spolupráci s ostatními složkami ochrany životního prostředí ČIŽP tak, aby byly splněny požadavky na četnost kontrol konkrétních podniků či zařízení dané zákonem o integrované prevenci. Vedle toho, v případech, kdy vyplynula potřeba, byly provedeny OOV i kontroly IP neplánované, které byly na základě svého zaměření zahrnuty do jednotlivých kategorií činností OOV. Nad rámec plánovaných kontrol byla provedena zejména zařízení, na jejichž činnost ČIŽP obdržela podnět ke kontrole nebo se jednalo o opakované kontroly zařízení, u kterých bylo v předchozích obdobích zjištěno porušení podmínek IP. Pod zákon o integrované prevenci spadají z hlediska ochrany vod nejvýznamnější zdroje znečištění. Rozsah kontrol, jejich zaměření i kontrolované období bylo zvoleno na základě specifických podmínek zařízení, které spadá pod IP.

Kontroly prováděné OOV byly zaměřeny na plnění podmínek vodohospodářské části IP, a to zejména na dodržování povolení k odběrům podzemních a povrchových vod, vypouštění odpadních vod, nakládání se závažnými látkami, na ověření platnosti IP, kontrolu provozních řádů, aktuálnost havarijních plánů a jejich vypracování dle vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Inspektoři OOV provedli ve spolupráci s ostatními složkami 352 integrovaných kontrol, samostatně (pouze za složku ochrany vod) pak provedli 83 kontrol zařízení s IP.

Na základě výsledků kontrol provedených v rámci hlavního úkolu H1 bylo zahájeno 27 správních řízení o uložení pokuty nebo nápravných opatření. V právní moci je 17 pokut v celkové výši 780 000 Kč. V 10 případech není správní řízení dosud ukončeno. Kontroly se zaměřením na dodržování zákona o integrované prevenci byly provedeny např. na zařízeních: Zemědělské obchodní družstvo Poolšaví, FCC - Dačice, s.r.o. - skládka odpadů Dačice – Borek, TRINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s. - Mořírna a válcovna trub, OKK Koksovny, a.s. - Koksovna Jan Šverma, HASIT Šumavské vápenice a omítkárny, s.r.o., SYNTHOS Kralupy a.s. - Výroba Styren-butadienového kaučuku.

Významné porušení povinností vyplývajících z ustanovení vodního zákona bylo zjištěno např. u společnosti PRECYS s.r.o. Stráž nad Nisou, které byla uložena pokuta ve výši 60 000 Kč za překročení maximální hodnoty sledovaného ukazatele znečištění.

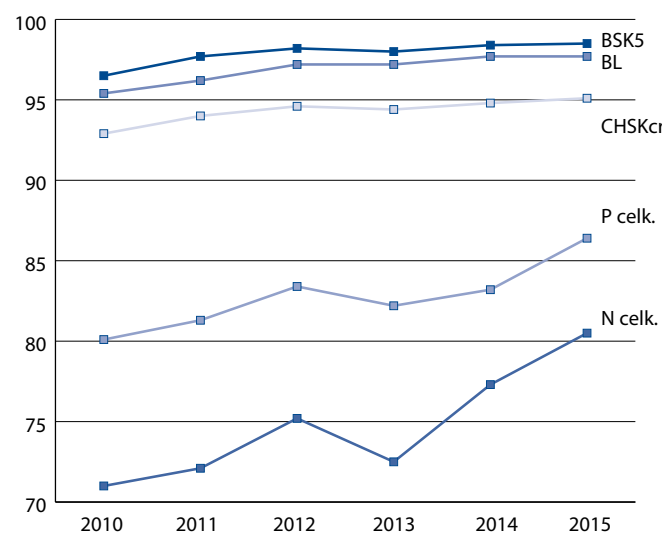
Podrobné informace týkající se kontrol provedených podle zákona o integrované prevenci jsou uvedeny v kapitole 6. Integrované agendy.

(S1) Kontrola nejvýznamnějších komunálních ČOV velikosti nad 10 000 ekvivalentních obyvatel (EO)

Prověrky nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod (ČOV) byly zaměřeny na dodržování povolení vodoprávních úřadů, plnění směrnice Rady č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod, kontroly dokladů týkajících se vodních děl a jejich provozování podle schválených provozních řádů.

V roce 2016 bylo provedeno 159 kontrol a zkontrolováno celkem 142 komunálních ČOV nad 10 000 EO. Na základě výsledků těchto kontrol byly uloženy 3 pravomocné pokuty v celkové výši 130 000 Kč. U ČOV s velikostí nad 10 000 EO jsou prováděny prověrky v pravidelných intervalech, z výsledků kontrol jednoznačně vyplývá, že intenzifikacemi a realizovanými rekonstrukcemi stavebních i technologických celků ČOV s využitím nejlepších dostupných technologií za účelem zabezpečení požadavků směrnice

Rady 91/271/EHS o čištění odpadních vod dochází ke zlepšení kvality vypouštěných odpadních vod na výstupu z ČOV a tím i k výraznému snížení vypouštěného znečištění do vod povrchových. Toto konstatování vychází i z pozorovatelného trendu rostoucí účinnosti čištění odpadních vod, a to zvláště u ukazatele N celk. (o více než 9 % za období 2010 až 2015 – viz schématický graf průměrné účinnosti odstraňování znečišťujících látek).

Průměrná účinnost odstraňování znečišťujících látek

U všech komunálních ČOV této kategorie byly zkontrolovány bilanční údaje za rok 2015. Na základě bilančních údajů z roku 2015 bylo na sledovaných ČOV vyčištěno celkem 477 milionů m³ odpadních vod. Účinnost čištění odpadních vod u těchto ČOV byla 98,5 % v ukazateli BSK₅, 95,1 % v ukazateli CHSKCr, 97,7 % v ukazateli BL, 80,5 % v ukazateli N celk. a 86,4 % v ukazateli P celk. Požadavky směrnice Rady č. 91/271/EHS většina významných zdrojů znečištění splňuje nebo probíhají opatření k jejich plnění.

V rámci kontroly čistíren byla prováděna též prověrka dešťových oddělovačů na stokových sítích jednotné kanalizace. V rámci této prověrky provedla OOV kontroly dešťových oddělovačů ve 36

prověřovaných aglomeracích, kde je vybudována jednotná či smíšená kanalizace. Na kontrolovaných kanalizacích je realizováno 478 oddělovačů deště. Fyzické kontroly byly provedeny u namátkově vybraných 100 oddělovačů. Při prověrce oddělovačů deště byly zjištěny zejména následující nedostatky:

- Vlastník stavby často nemá povolení, takže nelze zkontrolovat podmínky povolení. Jedná se zejména o oddělovače vybudované před několika desetiletími až 120 lety.
- Vlastník často nemá projektovou dokumentaci, i když by měl být podle § 125 stavebního zákona k dispozici alespoň pasport stavby, ve kterém musí být uvedeny základní kapacitní a bilanční údaje a vliv stavby na životní prostředí.
- Při kontrole lze zjistit pouze to, zda oddělovač je ve funkci či není, případně lze vizuálně zjistit jeho technický stav. Nelze zjistit, při jakém poměru ředění je ve funkci, případně s jakou četností a kolik odpadních vod bez čištění se vypustí touto cestou a jaký to má vliv na jakost vody v recipientu.
- Oddělovače jsou dimenzovány na předpokládané množství odpadních vod produkované v době zpracovávání projektové dokumentace. V řadě případů časem docházelo k významnému rozšiřování stokové sítě a v důsledku toho i k podstatně vyššímu průtoku odpadních vod, zejména v době srážek.

Z provedené prověrky vyplynula nutnost úpravy legislativy. Je nutné minimálně vypracovat vyhlášku, ve které budou uvedeny podmínky, které musí oddělovače splňovat.

Na základě platné legislativy konstatujeme, že ČIŽP má svěřeno velmi málo kompetencí na kontrolu dešťových oddělovačů. Kompetence jsou zejména svěřeny dle zákona o vodovodech a kanalizacích a stavebního zákona vodoprávnímu úřadu. Z důvodu nedostatečné legislativy často chybí v povoleních vodoprávního úřadu jakékoliv podmínky pro oddělovače deště nebo jsou obecného rázu. V případě podmínek uložených na základě hydrotechnických výpočtů nelze bez chybějících technických zařízení dešťové oddělovače zkontrolovat. Jen výjimečně je zajištěno měření objemu odlehčených vod, případně četnost a délka trvání odlehčení. Zároveň bylo zjištěno, že v řadě případů zřejmě dochází v důsledku rozšiřování stokových sítí k odlehčení odpadních vod v nežádoucím rozsahu, ale bez technického zařízení nelze tyto

skutečnosti ověřit. Zároveň bylo zjištěno, že ani v povodí vodárenských nádrží není odlehčování odpadních vod řešeno na lepší úrovni.

Tím, že není sledována jakost a množství vypouštěných odpadních vod z oddělovačů deště, není známo, o jak velké vypouštěné znečištění se jedná. Zatímco v případě ČOV se účinnost čištění odpadních vod v průběhu let zvyšuje, v případě oddělovačů se situace spíše zhoršuje, zejména tím, že stokové sítě se rozšiřují (více nemovitostí je odkanalizováno). Je známo, že zejména první podíly zvýšených srážkových průtoků kanalizací z důvodu splachu nečistot z odvodněných ploch a z důvodu vyplavování sedimentů usazených v kanalizaci jsou výrazně více znečištěny než běžné splašky. Jakost odlehčených vod se v průběhu trvání srážky zlepšuje. Zatímco vypouštěné organické znečištění se z velké části odstraní samočisticími procesy, biogenní prvky (fosfor, dusík) způsobují druhotné znečištění povrchových vod. Na koncentraci fosforu a dusíku závisí v letních měsících množství produkované biomasy (řas, sinic apod.) v povrchových vodách, která způsobuje nevyhovující stav povrchových vod zejména ve vodárenských i dalších nádržích, a to z důvodu, že znečištění se zde akumuluje.

(S2) Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

V roce 2016 bylo prověřeno celkem 340 ČOV, v rámci nichž bylo provedeno 352 kontrol. Výsledky kontrol vedly k zahájení 51 správních řízení. Právní moci nabylo 28 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 1 229 000 Kč, 23 správních řízení o pokutě dosud není ukončeno. Nejčastějším deliktem je překračování povolených emisních limitů znečištění a vypouštěného objemu odpadních vod, nedodržení četnosti odběru kontrolních vzorků nebo vypouštění odpadních vod bez povolení vodoprávního úřadu. Rovněž byly uloženy sankce za provozování ČOV v rozporu s provozním řádem, za nedovolený odběr podzemních vod pro provoz ČOV či za únik kalu z ČOV do vod povrchových. Největší nedostatky stále přetrvávají u ČOV provozovaných obcemi. Je zřejmé, že nakládání s odpadními vodami v menších obcích může do budoucna představovat významné riziko pro životní prostředí a vyžaduje si důrazný inspekční dozor.

Za jeden z žádoucích případů lze uvést poslední, třetí etapu projektu Čistá řeka Bečva II, která v roce 2016 skončila. V rámci této akce bylo na Vsetínsku vybudováno 181 kilometrů nové kanalizace a byly rekonstruovány a intenzifikovány dvě čistírny odpadních vod.

(S3) Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami včetně průmyslových ČOV s vypouštěním odpadních vod do recipientu i s vypouštěním odpadních vod s obsahem zvláště nebezpečné závadné látky do kanalizace

Kontroly průmyslových subjektů byly zaměřeny na dodržování povinností stanovených v ustanovení § 39 vodního zákona a v prováděcí vyhlášce č. 450/2005 Sb., tj. zejména, zda jsou činněna odpovídající opatření, aby závadné látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod nebo do kanalizací. Kontrolovány byly převážně významné průmyslové areály, opuštěné průmyslové zóny a další subjekty, ve kterých se skladují, nebo se manipuluje se závadnými látkami ve větším rozsahu. Součástí úkolu byla i kontrola průmyslových ČOV (průmyslové čistírny u chemických provozů, deemulgační stanice, neutralizační stanice apod.). Tyto kontroly byly zaměřeny především na dodržování zákonných povinností při nakládání s vodami, jako je plnění podmínek povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových i do kanalizací.

V rámci složkového úkolu bylo u 236 subjektů provedeno 276 kontrol. Převážně se jednalo o větší subjekty z oborů strojírenství, petrochemie, zpracovatelského a potravinářského průmyslu. Na základě výsledků kontrol lze konstatovat, že úroveň zacházení se závadnými látkami se u větších subjektů postupně zlepšuje.

Při kontrolách bylo v 52 případech, tj. ve 22 % zjištěno porušení legislativních předpisů, za něž bylo zahájeno správní řízení o pokutě a uložena opatření k nápravě. Nejčastěji byly nedostatky zjištěny na průmyslových ČOV, kde docházelo k překračování emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách a neplnění povinností mít schválený plán havarijních opatření. V roce 2016 nabylo právní moci 42 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 1 601 730 Kč. V 10 případech dosud probíhá lhůta správního řízení. Nejvyšší pokuty v právní moci byly uloženy společnosti CHS Epi, a.s. ve výši 300 000 Kč za porušení podmínek integrovaného

povolení a společnosti Meteor – Kolín spol. s r.o., které byla uložena pokuta ve výši 150 000 Kč za překročení stanovených emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách.

(S4) Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách

V roce 2016 pokračoval stálý dohled nad postupem sanačních prací starých ekologických zátěží v součinnosti s ministerstvy životního prostředí a financí. Kromě toho ČIŽP věnovala pozornost i lokalitám dlouhodobých havárií a lokalitám, na kterých vznikla kontaminace v důsledku činnosti vojsk Sovětské armády. Dlouhodobé havárie, kde inspekce nemůže uložit nápravná opatření z důvodu absence původce znečištění, se daří řešit z titulu národních dotačních programů či programů EU. Znamená to významnou pomoc při financování odstranění těchto zdrojů znečištění.

Hlavním úkolem v roce 2016 bylo získat přehled o aktuálním stavu v provádění sanačních prací na všech lokalitách starých ekologických zátěží, ke kterým ČIŽP vydala rozhodnutí. Kontinuitu řešení závadných stavů brzdí a ovlivňuje i riziko zpětné kontaminace již vysanovaných prostor a aktuální nedostatek finančních prostředků na konkrétních lokalitách sanace. Za negativní jev lze považovat i průtahy při vypisování výběrových řízení. Kromě vydávání opatření k nápravě spočívá úloha ČIŽP v dozorové činnosti nad plněním nápravných opatření zpravidla formou čtvrtletních kontrolních dnů s fyzickou prohlídkou lokality.

V roce 2016 provedli inspektoři OOV v rámci tohoto složkového úkolu 432 kontrol. Celkem bylo vydáno 15 nových rozhodnutí s uloženými opatřeními k nápravě. Jednalo se o rozhodnutí vydaná na žádost nabyvatele z důvodu prodloužení termínu stávajících rozhodnutí za účelem pokračování nebo dokončení sanací. Dozorová činnost se každoročně prioritně zaměřuje na problematické lokality, jak z hlediska plnění, tak i významného rizika pro životní prostředí a zdraví obyvatel.

V roce 2016 byly ze strany MF ČR na základě protokolárních závěrů ČIŽP z provedených sanačních prací ukončeny akce Al-

fatex Móda, spol. s r.o., CL Servis, spol. s r.o., Edwards, s.r.o., Antonín a Vladimír Nahodilovi, STAVMAT STAVIVA, Rudná, s.r.o., Dřevařské závody Vysoké Veselí, s.r.o., Kastl Invest, s.r.o.

Koncem roku 2016 došlo k významnému posunu v řešení dlouhodobě problematické lokality lagun Ostramo. Byla veřejně a pro sanaci bez zásadních připomínek projednána dokumentace EIA, která řeší likvidaci téměř 100 000 t nadbílancích kalů na lokalitě.

(S5) Kontrola odběrů vod (zejména povrchových)

Na základě zkušeností z předchozích období byla v roce 2016 do plánu kontrolní činnosti zařazena problematika odběrů povrchových vod využívaných v provozech výroby energií (elektrárny obecně, malé vodní elektrárny, tepelné elektrárny) i v ostatních provozech (náhony k výrobním zařízením, provozy s velkým odběrem vod) se zaměřením na dodržování stanovených podmínek vodoprávních povolení, zejména dodržování minimálního zůstatkového průtoku v tocích. V zimním období byla prováděna i kontrola podmínek povolení k odběru povrchových a podzemních vod v lyžařských střediscích, kde se používá voda k zasněžování sjezdovek.

V rámci složkového úkolu bylo u 217 subjektů provedeno 277 kontrol. Se subjekty, u kterých bylo zjištěno porušení vodního zákona, bylo v 53 případech (tj. 24 %) zahájeno správní řízení o pokutě a ve 2 případech bylo zahájeno správní řízení o uložení nápravných opatření. Do konce roku 2016 nabylo právní moci 35 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 1 689 140 Kč a 2 rozhodnutí o opatření k nápravě. V 18 případech nebylo v roce 2016 správní řízení ukončeno z důvodu probíhajících lhůt správního řízení. Nejvyšší pravomocné pokuty byly uloženy např. obci Krasíkov ve výši 366 075 Kč za odběr podzemních vod v rozpořadu s povolením vodoprávního úřadu a společnosti BOBOLIFT s.r.o. - lyžařský areál Portášky, které byla uložena pokuta ve výši 155 170 Kč za překročení maximálního povoleného množství odebraných vod z řeky Úpy. Za nedodržení minimálního zůstatkového průtoku při provozu malé vodní elektrárny na řece Svratce uložila inspekce provozovateli Ing. Tomáši Cardovi pokutu ve výši 75 000 Kč.

Pohled na jez na řece Svratce u MVE Veverská Bítýška I. (OI Brno)

(S6) Kontrola zemědělských podniků, rybářství a bioplynových stanic z hlediska plnění požadavků vodního zákona

U vybraných subjektů byly kontroly zaměřeny zejména na plnění ustanovení § 39, jakož i na plnění ostatních požadavků vodního zákona. Kontrolováno bylo vodohospodářské zabezpečení skladů minerálních a statkových hnojiv, objemných krmiv, skladů ropných látek včetně provozů areálových čerpacích stanic pohonných hmot, skladů přípravků na ochranu rostlin, polních složišť, stájových prostor, hnojných koncovek a provozů bioplynových stanic. Celkem bylo předmětem vodoprávního dozoru 156 zemědělských subjektů (z toho 18 bioplynových stanic a 11 rybníků), u nichž bylo provedeno 247 kontrol. Na základě těchto kontrol bylo uloženo 47 rozhodnutí o uložení sankce v celkové výši 1,9 milionu Kč, z nichž 35 v celkové výši 1,5 milionu Kč je pravomocných. V ostatních případech nebyla správní řízení prozatím pravomocně ukončena. Dále bylo rozhodnutími uloženo 55 opatření k nápravě závadného stavu, z čehož 38 nápravných opatření je v právní moci. S některými zemědělskými subjekty bude zahájeno správní řízení v roce 2017. V mnoha případech byly kontroly zemědělských podniků prováděny nad rámec plánu, na základě podnětů.

Hlavními zjišťovanými nedostatky bylo nedovolené nakládání se závadnými látkami a další porušení povinností, jako je např. neexistence havarijního plánu, neprovádění povinných zkoušek těsnosti potrubí a nádrží. Sankce byly ukládány rovněž za provozování vodního díla bez povolení vodoprávního úřadu a v neposlední řadě za nedovolený odběr podzemních vod.

Úroveň znalostí zákonných předpisů na úseku ochrany vod a z toho vyplývajících povinností byla již tradičně lepší u zemědělských podniků než u zemědělských podnikatelů. Pro více informací bylo v rámci kontrol provedeno i seznámení kontrolovaných osob s nejdůležitějšími povinnostmi vyplývajícími z vodního zákona a jeho prováděcích předpisů (vyhl. č. 450/2005 Sb. a nař. vlády č. 262/2012 Sb.).

(S7) Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Kontroly byly prováděny Českou inspekcí životního prostředí ve spolupráci s orgány integrované inspekce (OIP) na základě Ministerstvem životního prostředí ČR schváleného plánu kontrol. Cílem prověrky byla kontrola všech 120 objektů zařazených do skupiny B a 38 vybraných objektů zařazených do skupiny A. Kontroly byly prováděny dle zákona č. 224/2015 Sb., který zpracovává aktuální evropské předpisy, zejména pak Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 1013/2012/EU, o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek. Zákon zavádí systém zpracování bezpečnostních dokumentů a proces jejich schvalování, dále také řeší přístup veřejnosti k informacím o rizicích spojených s nebezpečnými látkami umístěnými v objektech. Všechny kontroly byly provedeny jako společné s orgány integrované inspekce a krajskými úřady. Ve vztahu k požadavku nové legislativy vyvstala pro některé provozovatele nakládající s nebezpečnými látkami od 1. 6. 2016 povinnost přezkoumat seznam nebezpečných látek zpracovaný podle dříve platného zákona č. 59/2006 Sb., aktualizovat a předložit: bezpečnostní programy a zprávy, vnitřní havarijní plány a podklady pro stanovení zóny havarijního plánování a zpracování vnějšího havarijního plánu. Na základě tohoto zákonného požadavku docházelo během roku 2016 ke změnám v zařazení subjektů dle zákona o PZH. Skutečně bylo zkontrolováno 153 objektů, vyřazeny byly 2 objekty skupiny B a 3 objekty skupiny A.

V tomto roce bylo rovněž provedeno 11 neplánovaných kontrol nezařazených subjektů v součinnosti s krajskými úřady. Tyto kontroly byly zaměřeny na prověření aktuálnosti údajů z oznámení o nezařazení objektů, zjištění množství skladovaných a v provozu (výrobním procesu) používaných vybraných nebezpečných chemických látek, rozsahu činnosti firem a předpokladu budoucího vývoje ve firmě (rozvoj – útlum – změna výroby), respektování povinností na úseku manipulace se závadnými látkami a vybranými chemickými látkami apod.

ČIŽP neuložila žádnému kontrolovanému provozovateli pokutu za správní delikt podle zákona o prevenci závažných havárií. Zjištěné nedostatky během kontrol byly řešeny formou návrhu ke zjednání nápravy zjištěných nedostatků včetně stanovení termínu v rámci zprávy o výsledku kontroly, případně byly zjištěné nedostatky odstraněny v průběhu kontroly.

Při kontrolní činnosti a celkově ve výkonu agendy dle zákona o prevenci závažných havárií funguje mezi ČIŽP a všemi dotčenými orgány státní správy na úseku prevence závažných havárií dobrá spolupráce. Z průběhu kontrol v oblasti prevence závažných havárií v roce 2016 lze v souhrnu konstatovat, že provozovatelé zařízení systém PZH akceptují a inspekční činnost v rámci tohoto úkolu má pozitivní dopad na předcházení havarijních a mimořádných stavů.

V roce 2016 došlo ke dvěma závažným haváriím ve smyslu zákona o prevenci závažných havárií.

Dne 8. 2. 2016 došlo ve společnosti ArcelorMittal Ostrava a.s. k závažné havárii ve smyslu zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií. Ve spodní části mokrého skrubru č. 15 – VP3 došlo k protržení/destrukci ocelového pláště a vytvoření kruhového otvoru o průměru cca 80 cm. Toto mělo za následek únik cca 30 000 m³ vysokopecního plynu. Plynový oblak se šířil od poškozeného zařízení k odlévárně Vysoké pece č. 2, kde došlo k intoxikaci zaměstnanců. Ve směru větru mimo VP č. 2 nebyly naměřeny zvýšené koncentrace CO vně ani mimo areál společnosti. Provozovatel zaslal krajskému úřadu hlášení o vzniku závažné havárie dne 8. 2. 2016, toto hlášení krajský

úřad přeposlal dne 10. 2. 2016 v souladu s § 36 odst. 1 písm. b) zákona o prevenci závažných havárií Ministerstvu životního prostředí ČR a Ministerstvu vnitra ČR. Dne 6. 5. 2016 provozovatel předložil krajskému úřadu konečnou zprávu o vzniku a dopadech závažné havárie. V rámci kontroly 25. - 27. 5. 2016 byla provedena kontrola přijatých opatření k zamezení opakování tohoto typu závažné havárie.

Dne 13. 5. 2016 došlo ve společnosti Čepro, a.s. ve Šlapanově při svařování produktovodního potrubí v objektu 223 ke vznícení par motorové nafty a následnému zranění 3 zaměstnanců externí firmy, která svařování prováděla. Při havárii nedošlo k úniku nebezpečných látek. Havárie byla ohlášena ČIŽP a příslušnému krajskému úřadu. Návrh konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie byl předložen krajskému úřadu ke schválení dne 10. 8. 2016. Společnost ve své konečné zprávě předložila soubor 6 opatření, která mají podobnému typu havárie zabránit. Havárie byla rovněž šetřena Policií ČR, HZS a OIP.

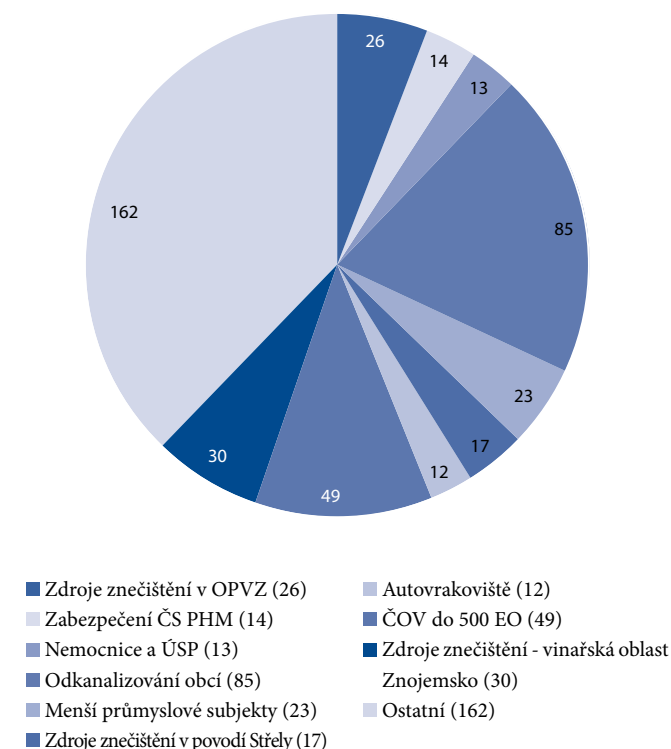
5.2.3 Přehled plnění specifických úkolů

Kontrolní činnost oblastních inspektorátů v rámci plnění specifických úkolů je zaměřena na problematiku oblastí a činností v oblastní působnosti konkrétního OI. V roce 2016 bylo v rámci 29 specifických úkolů provedeno 552 kontrolních šetření.

Téměř 43 % úkolů navazovalo na kontrolní činnost v minulém roce. Opakovaně byly provedeny kontroly veřejných čerpacích stanic pohonných hmot, rekreačních zařízení, zdrojů znečištění v ochranných pásmech vodních zdrojů vodárenských nádrží, odkanalizování obcí nebo průmyslových areálů.

Z výsledků kontrolní činnosti vyplynulo, že k nejčastějším porušením vodního zákona docházelo v oblasti kontrol rekreačních zařízení, kde největším problémem bylo nedovolené nakládání s odpadními vodami (jejich odvádění a čištění) a odběr podzemních vod. Problémy byly zjišťovány v provozu ČOV, a to zejména u menších obcí. Na základě výsledků zjištění bylo vydáno 117 pravomocných správních rozhodnutí o pokutě. Výše uložených pokut za sledované období byla více než 2,54 milionu Kč.

V roce 2016 byly řešeny zejména tyto nejvýznamnější specifické úkoly:

1. Kontrola rekreačních zařízení a hotelů

V roce 2016 probíhaly prověrky dodržování povinností vodního zákona u provozovatelů rekreačních zařízení a hotelů v působnosti sedmi oblastních inspektorátů. Bylo provedeno 105 kontrol. Na základě výsledků bylo zahájeno 32 správních řízení o uložení pokuty. Osmnáct rozhodnutí v celkové výši uložených pokut 358 410 Kč nabylo v roce 2016 právní moci. Na základě učiněných zjištění budou na začátku roku 2017 zahájena další správní řízení o pokutě.

K nečastějším porušením vodního zákona docházelo v důsledku neodborného provozování domovních čistíren odpadních vod, což vedlo k překračování emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách. Zjišťováno bylo rovněž vypouštění předčištěných odpadních vod bez povolení vodoprávních úřadů. Při kontrolách byl zjištěn také nedovolený odběr podzemních vod.

2. Kontroly zdrojů znečištění v PHO vodárenských nádrží

Kontrola potencionálních či skutečných zdrojů znečištění vodárenských nádrží byla zaměřena zejména na ty zdroje znečištění, které mohou ovlivnit, či ovlivňují kvalitu povrchových nebo podzemních vod v ochranném pásmu vodních zdrojů sloužících pro zásobování obyvatel pitnou vodou. Kontrola byla zaměřena především na ty subjekty, u nichž byly v předchozím období zjištěny nedostatky a uložena opatření k nápravě závadného stavu. Jednalo se např. o komunální ČOV, průmyslové subjekty, čerpací stanice pohonných hmot, zemědělské subjekty, ubytovací zařízení aj. Kontroly byly zaměřeny na dodržování povinností a činností, které se nesmí ze zákona o vodách v ochranných pásmech vodních zdrojů vykonávat.

ČIŽP OI Praha v rámci tohoto specifického úkolu provedla prověrky v ochranném pásmu vodního díla (VD) Švihov na řece Želivka. Vzhledem k přetrvávajícím problémům se znečištěním celkovým fosforem a dusíkatými látkami, které jsou příčinou eutrofizace vody v nádrži a výskytu pesticidních látek v upravené vodě a v přítocích nádrže, bude v systematických prověrkách zdrojů znečištění vodárenské nádrže Švihov pokračováno i v roce 2017.

OI Ústí nad Labem provedl kontroly v ochranném pásmu VD Horka, VD Myslivny, VD Podhorka a Mariánské Lázně a VD Stanovice. Vzhledem k velikosti a množství zásobovaných obyvatel z uvedených VD, kterým je dodávána pitná voda, jde o významné zdroje surové vody pro úpravu na vodu pitnou. Z tohoto důvodu ČIŽP věnuje tomuto úkolu již několik let zvláštní pozornost.

V roce 2016 byly provedeny kontroly obecních ČOV, např. v obcích Čechtice, Dolní Kralovice, Chmelná a Snět, Senožaty, Bernartice, Onšov, Boží Dar, Květná, Habartov nebo Stanovice. Kontroly

probíhaly i u zemědělských podniků, např. ZD Trhový Štěpánov, a.s. a opakovaně ZD Čechtice.

5.2.4 Významné případy

ZEVO, spol. s r.o.

Na základě opakovaného zjištění porušení vodního zákona v roce 2015 byla subjektu rozhodnutím ČIŽP ze dne 8. 6. 2015 uložena pravomocná pokuta ve výši 700 000 Kč. Pokuta byla uložena konkrétně za správní delikt podle ustanovení § 125g odst. 3 vodního

Seník a přilehlá skladovací plocha

zákona za porušení dalších povinností stanovených vodním zákonem při zacházení se závadnými látkami většího rozsahu v objektech bioplynové stanice Velký Karlov.

Subjekt podal proti rozhodnutí ČIŽP odvolání. Odvolací orgán MŽP rozhodnutí ČIŽP potvrdil a dne 12. 1. 2016 nabylo rozhodnutí MŽP právní moci.

CHS Epi, a.s.

Na základě opakovaného prokázání zvýšeného množství znečištění v ukazateli sumatetrachlorpropyléther (TCPE) v odebrané vodě na měřicí stanici na Labi v Děčíně byla provedena hloubková kontrola ve společnosti CHS Epi, a.s. Při výrobě epichlorhydrinu vzniká TCPE, který je zjišťován v odpadních vodách. Bylo prokázáno, že způsob provozování zařízení „Kombinovaná výroba Epichlorhydrinu“ má vliv na jakost povrchových vod řeky Labe a přímou souvislost se zvýšenými hodnotami TCPE v tomto vodním toku. Společnost v období od října 2015 do poloviny února 2016 neprovozovala biologickou ČOV v souladu s provozním řádem, který stanovuje pravidelné sledování množství znečištění v ukazateli TCPE ve vypouštěných odpadních vodách. Na základě intervence ČIŽP byla Krajským úřadem Ústeckého kraje provedena změna integrovaného povolení, která spočívala v úpravě (snížení) emisních limitů pro TCPE, úpravě závazných podmínek provozu a schválení aktualizovaných provozních řádů zdrojů znečišťování zařízení a BČOV.

Uvedeným jednáním došlo k porušení závazných podmínek integrovaného povolení. Rozhodnutím ze dne 28. 6. 2016 byla společností uložena pokuta ve výši 300 000 Kč. Dne 16. 7. 2016 nabylo rozhodnutí právní moci.

Holzindustrie Chanovice s.r.o.

Po opakované kontrole nakládání s podzemními vodami byla společností v lednu 2016 uložena pokuta v celkové výši 335 635 Kč za odebírání podzemní vody jednak v rozporu s povolením, bez potřebného povolení a za užívání vrtu bez kolaudačního souhlasu. Proti rozhodnutí se společnost odvolala. Novým rozhodnutím byla společnost uložena v souhrnu pokuta ve výši 328 790 Kč. Rozhodnutí nabylo dne 16. 11. 2016 právní moci.

Odběr podzemních vod z vrtu

5.2.5 Závěry kontrolní činnosti

Inspekce zajišťovala ve sledovaném období v ochraně vod široké spektrum kontrol vyplývajících z příslušných právních norem. Při porovnání výsledků s předchozím obdobím lze vývoj charakterizovat jako stabilní.

Celkové výsledky revizní činnosti OOV v průběhu roku 2016 ukázaly, že nejvíce správních deliktů bylo řešeno za nedovolené vypouštění odpadních vod do vod povrchových z provozů menších ČOV, často provozovaných obcemi a za odběry podzemních vod. Z výsledků kontrol vyplývá, že bude třeba dohlížet na řádné nakládání s odpadními vodami i u relativně malých ČOV (nad 50 EO), na které jsou často dováženy obsahy bezodtokových jímek z jejich „spádové“ oblasti, či víceméně historicky zpracovávají částečně i odpadní vody z místních provozoven (rekreační zařízení, hotely, průmyslová a zemědělská malovýroba, služby – autodoprava apod.). Mezi dlouhodobé problémy lze stále zahrnout nedostatečné odkanalizování obcí nebo způsob likvidace odpadních vod zvláště u rekreačních středisek v horských a podhorských oblastech.

Rekonstrukcemi stavebních i technologických celků ČOV a zaváděním nejlepších dostupných technologií došlo k výraznému snížení vypouštěného znečištění do vod povrchových u čistíren velikosti nad 10 000 EO. Vzhledem k významu velkých ČOV a především k množství vypouštěných odpadních vod je rovněž nezbytný dozor nad těmito ČOV, lze však snížit frekvenci kontrol.

I v roce 2016 přetrvávaly závažné nedostatky zjištěné u průmyslových a zemědělských podniků, kde se jednalo hlavně o nezabezpečené skladování a manipulaci se závadnými látkami, statkovými hnojivy a jejich tekutými složkami, ropnými látkami nebo chemikáliemi. Byly zjištěny i nedostatky při kontrolách skladů (absence zkoušek těsnosti, absence havarijních plánů), odhaleno bylo také několik problematických zemědělských provozů, zejména bioplynových stanic. Na základě zkušeností z provedených kontrol bioplynových stanic v posledních letech je zřejmé, že dozor nad bioplynovými stanicemi musí být zvýšen. Z kontrolních zjištění vyplynulo, že k porušení legislativních předpisů v oblasti ochrany vod dochází u významných zdrojů znečištění jen výjimečně. Pokles počtu zjištěných deliktů je právě důsledkem setrvalé a dlouhodobé kontrolní činnosti. ČIŽP by však měla setrvat v systémovém dozoru větších a významnějších zdrojů znečištění a dále se zabývat vyhledáváním nových zdrojů. V oblasti nakládání se závadnými látkami byly zjištěny nedostatky převážně u menších provozů.

Jako problematické lze vnímat i řešení závadných stavů na lokalitách bez známého původce, kdy není znám právní subjekt, kterému by bylo možno uložit opatření k nápravě. Problémem zůstává rovněž dokončení sanací, tj. splnění cílových sanačních limitů na lokalitách SEZ, kde není aktuálně dostatek finančních prostředků.

V oblasti dozoru a zjištění porušení zákona s následným uložením pokuty je stále platný trend většího počtu případů zjištění deliktního jednání v případě neplánovaných kontrol oproti zjištěním při plánovaných kontrolách. Šetření, zajišťování důkazů a získávání podkladů je však u těchto neplánovaných kontrol vždy časově a administrativně náročnější než u plánovaných kontrol a větších zdrojů znečištění. Rovněž patrné je pokračování trendu častých odvolání kontrolovaných subjektů proti ukládaným rozhodnutím, čímž jsou správní řízení výrazně časově náročnější.

Dalším problémem je nedostatečná úroveň a nejednotnost rozhodnutí (zejména povolení vydávaných vodoprávními úřady), jejichž plnění OOV kontroluje. V mnoha případech nejsou vydávána kolaudační rozhodnutí v souladu s vodoprávními povoleními či naopak. Stává se, že podmínky povolení jsou takového rázu, že nelze zjistit, zda jsou plněny (např. zůstatkový průtok v případě neexistence měrného profilu).

Řešení podnětů podaných na fyzické osoby představuje značný nárůst kontrol a souvisejících činností s marginálním dopadem na životní prostředí. Šetření, zajišťování důkazů a získávání podkladů je u nich však vždy časově a administrativně náročnější než u plánovaných kontrol a větších zdrojů znečištění, což ubírá čas, který by jinak mohla OOV věnovat kontrole subjektů, jejichž vliv na kvalitu povrchových nebo podzemních vod je mnohonásobně vyšší.

I v letech následujících budou inspektoři spolupracovat s ostatními orgány ochrany životního prostředí a v rámci prevence poučovat a informovat podnikající subjekty i širokou veřejnost o povinnostech vyplývajících z legislativy tak, aby kontrolované subjekty dostaly možnost samy aktivně chránit životní prostředí.

5.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky

5.3.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2016

V roce 2016 bylo inspektory oddělení odpadového hospodářství ČIŽP (OOH) provedeno v rámci celé České republiky 3 261 kontrol. V tomto počtu jsou zahrnuty kontroly dodržování právních norem v oblasti odpadového hospodářství, obalů a chemických látek. Na základě řešených podnětů bylo vykonáno 631 kontrol. Celková výše pokut v právní moci představovala v roce 2016 částku 59 364 000 Kč.

Inspektoři OOH se v 301 případech účastnili kontrol dle zákona č. 76/2002 Sb., tj. zákona o integrované prevenci (IPPC). Na jiné správní orgány bylo podáno 156 podnětů.

V roce 2016 bylo zahájeno celkem 960 správních řízení a bylo vydáno 977 rozhodnutí o pokutě. Právní moci pak ve sledovaném období nabylo 966 rozhodnutí o pokutách a 24 rozhodnutí o opatřeních k nápravě.

Inspektoři vydali 297 stanovisek a vyjádření, z nichž 151 tvořila vyjádření pro Státní fond životního prostředí (SFŽP). Další stanoviska představují např. vyjádření při tvorbě nové legislativy pro ústřední orgány státní správy. V této souvislosti je potřeba uvést, že pracovníci OOH ČIŽP jsou členy různých odborných pracovních skupin.

5.3.2 Přehled plnění složkových úkolů

Zařízení k odstraňování a úpravě odpadů

V průběhu roku 2016 byly uskutečněny především plánované kontroly skládek odpadů, prioritně všech skládek nebezpečných odpadů, dále kontroly spaloven nebezpečných odpadů, příp. komunálních odpadů (zařízení k energetickému využívání odpadů) a také kontroly dekontaminačních zařízení (biodegradačních ploch, solidifikačních linek, neutralizačních stanic).

Na základě výsledků celkem 417 kontrol v rámci tohoto složkového úkolu bylo zahájeno 81 správních řízení o uložení pokuty (příp. o stanovení nápravných opatření), a ke konci roku výše pokut (tzn. ještě bez ukončení všech správních řízení) v právní moci činila 5 279 000 Kč.

Přijato a prošetřeno bylo celkem 153 podnětů. Převážná většina podnětů se týká nezákonného ukládání především stavebních a demoličních odpadů či zemin, příp. jiných odpadů („černé skládky“).

V roce 2016 bylo zkontrolováno celkem 143 skládek odpadů. Kontroly byly zaměřeny jak na provoz skládek odpadů aktivně provozovaných (první fáze provozu), tak na skládky rekultivované nebo v režimu následné péče.

U aktivně provozovaných skládek odpadů je nutné upozornit na přetrvávající snahu provozovatelů vyčlenit přijímané odpady

ze „zpoplatňovací“ povinnosti. Inspekce zjistila, že někteří provozovatelé významných skládek nebezpečných odpadů, ale i provozovatelé několika skládek komunálního odpadu, dlouhodobě nadále pokračují v chybném vykazování způsobu nakládání s odpady pod kódem N1 (konstrukční prvky) na místo řádného D1 v průběhu první fáze provozu skládky. Za takto vykázané odpady (kódem N1) nejsou vybírány poplatky za uložení odpadu, následně nejsou odváděny zákonem příjemcům, ani nejsou odváděny poplatky do rekultivačního fondu, resp. není tvořena řádná finanční rezerva v odpovídající výši.

Někteří provozovatelé skládek odpadů úpravou přijatých odpadů vytváří „výrobky“, které používají při technickém zabezpečení skládek, ale tyto účelově vytvořené výrobky z odpadů neevidují a vyhýbají se tak jejich zpoplatnění.

Při kontrolách skládek odpadů bylo dále nejčastěji zjištěno neplnění podmínek provozního řádu zařízení, konkrétně např. odpady byly přijímány do zařízení bez základního popisu odpadu (ZPO), pokud byl vyplněn, tak pouze formálně, tedy nebyly dostatečně popsány vlastnosti přijímaného odpadu s odkazem na vhodnost přijetí takového odpadu do zařízení, v ZPO mj. dále chybělo vysvětlení, proč konkrétní odpad nelze energeticky či jinak využít a je pouze odstraňován skládkováním, zjištěno bylo i nedostatečné překrytí azbestu na tělese skládky. V ojedinělých případech obecních skládek inertního odpadu byla zjištěna absence odpadového hospodáře, nebyl dodržován provozní řád ve vztahu k fyzickému nakládání s odpady, skládky nebyly označené, nebyla vedena úplná průběžná evidence o odpadech a způsobech nakládání s nimi, bylo zjištěno odstraňování nepovolených odpadů.

Inspekce v jednom případě provozované skládky nebezpečných odpadů intenzivně spolupracovala s příslušným krajským ředitelstvím a obvodním oddělením Policie ČR a následně též se státním zastupitelstvím na přípravě trestního řízení na základě trestního oznámení.

ČIŽP OOH v roce 2016 zkontrolovala celkem 13 spaloven odpadů. Při kontrolách těchto zařízení k odstraňování odpadů bylo

pouze ojediněle zjištěno porušení zákona o odpadech. Konkrétně se nejčastěji jednalo o neplnění podmínek provozního řádu zařízení.

Výstavba nového skládkového pole na skládce odpadů Hradčany provozované společností SUEZ Využití zdrojů a.s. (OI Olomouc)

Zařízení k využívání odpadů

Inspekce kontrolovala zařízení určená k využívání odpadů, zahrnující konkrétně: terénní úpravy (povolená i nepovolená zařízení pro využívání demoličních odpadů při terénních úpravách), rekultivace skládek a podzemních prostor, recyklační linky stavebních odpadů (zařízení na recyklaci demoličních odpadů), zařízení na recyklaci plastů, kovů, papíru, dřeva či jiných odpadů, zařízení zpracovávající odpad dle ust. § 14 odst. 2 zákona o odpadech, biodegradační zařízení, zařízení k úpravě biologicky rozložitelných odpadů (kompostárny, BPS) a další.

Celkově bylo provedeno 376 kontrol zařízení k využívání odpadů. Za zjištěné nedostatky bylo zahájeno 104 správních řízení o uložení pokuty a ke konci roku dosáhla částka pravomocně uložených sankcí sumy 3 685 000 Kč.

Převážná část kontrol byla provedena neplánovaně na základě obdržení podnětů, které poukazují zejména na uložení odpadů na místě k tomu určenému a jejich následnému využití při

terénních úpravách. Celkem bylo v roce 2016 prošetřeno 140 přijatých podnětů.

Vysoký podíl podnětů směřujících proti nakládání se stavebními a demoličními odpady a s výkopovými zeminami je způsoben mj. skutečností, že stavební a demoliční odpady tvoří nadpoloviční většinu produkce všech odpadů v ČR, v důsledku rozmachu stavební činnosti. Inspekce se tak intenzivně zabývala činnostmi stavebních firem, zejména pak z důvodů masivních rekonstrukcí dálnic, silnic a jiných komunikací či železničních cest a tratí. Zaznamenán byl zvýšený výskyt skládek asfaltových ker a frézované asfaltové drti.

Inspekce při kontrolách schválených zařízení se v roce 2016 zaměřila na soulad provozu zařízení s uděleným souhlasem a s provozními řády zařízení. Při kontrolách se často vyskytoval problém spojený s definováním vedlejšího produktu a stavu, kdy odpad přestává být odpadem. Mnohdy není v provozních řádech zařízení k využívání odpadů stanoveno, co je výstupem ze zařízení.

Nejčastějším zjištěním bylo nakládání s odpady v zařízení k tomu určenému anebo provozování zařízení v rozporu se schváleným provozním řádem, příp. v rozporu s rozhodnutím krajského úřadu, např. neúplné provozní deníky, chybějící rozbory, chybějící protokoly o odběru vzorku.

Nadále i v roce 2016 přetrvával u kontrolovaných subjektů problém s naplněním všech podmínek zákona o odpadech, aby materiály vznikající při stavebních nebo demoličních pracích mohly být považovány za vedlejší produkty nebo, aby mohly přestat být odpadem.

Kontrola plnění povinností dle zákona o odpadech byla provedena ve 44 kompostárnách, 3 bioplynových stanicích a u 9 subjektů, které nakládaly s kaly z ČOV.

Kontrolami kompostáren bylo zjištěno 16 porušení, což je cca 36 % z provedených kontrol. Lze konstatovat, že ve většině případů se jednalo o méně závažná porušení, která věcně neovliv-

nila provoz zařízení. Konkrétně byly například zjišťovány chyby ve vedení evidence o přijímaných odpadech, nezaslání hlášení o nakládání s odpady za příslušný rok, případně nebyly provedeny v dostatečné četnosti kontrolní rozbory kompostu.

Nesprávné nakládání s biologicky rozložitelnými odpady – dlouhodobé skladování, bez jejich zpracování v technologii kompostárny

Drcení větví v kompostárně

Každý rok je však řešeno několik případů, kdy je zjištěno zásadní porušení spočívající ve skutečnosti, že provoz kompostárny neprobíhá v souladu s technologickými postupy zajišťující správný průběh kompostování. Ze strany provozovatelů nebyl například dodržen poměr surovin, ze kterých byla založena zakládka, a to v takovém rozsahu, že neprobíhal kompostovací proces (nedodržení teplot v jeho průběhu).

Dalším zásadním porušením bylo provozování technologie s minimem operací (nezaložení zakládky, nedostatečné provádění překopávky, krátká doba kompostovacího procesu) nebo případ, kdy byly biologicky rozložitelné odpady se sušinou menší než 40 % pouze skladovány (tráva, odpady ze zahrad) za vzniku anaerobního prostředí, čímž došlo k jejich znehodnocení a ohrožení životního prostředí. Pokud je kompostárna provozována takovýmto způsobem, lze konstatovat, že se jedná o nefunkční zařízení, které neplní svůj účel - výrobu kvalitního kompostu. V těchto případech jsou ČIŽP ukládány značné sankce.

Při kontrole nakládání s kaly z ČOV bylo zjištěno, že subjekty, které si kaly předávaly, nedodržovaly podmínky stanovené v provozním řádu, kaly nebyly přepravovány schválenými vozidly a jejich předávání bylo pouze evidenční, fyzicky tyto kaly v jednotlivých zařízeních nebyly vůbec přijaty.

Zařízení ke sběru a výkupu odpadů

Kontroly v oblasti provozování zařízení ke sběru a výkupu odpadů byly i v roce 2016 prioritní činností ČIŽP OOH. V tomto segmentu probíhá zároveň aktivní spolupráce s Policií ČR, Českou obchodní inspekcí i jinými institucemi. Tato spolupráce je podpořena vznikem pracovní skupiny, která si vyměňuje informace o systémech své činnosti, jsou diskutovány konkrétní případy a navrhována společná koordinovaná řešení situace okolo sběru a výkupu odpadů.

V roce 2016 proběhlo celkem 437 kontrol zařízení pro sběr a výkup odpadů. Do této sumy rovněž byly zahrnuty kontroly z akce Blue 24, která proběhla počátkem října 2016. Jednalo se o jednodenní kontrolní akci organizovanou Policií ČR, jejímž

cílem je mimo jiné i potlačení krádeží v oblasti železniční dopravy. V souvislosti s touto kontrolní akcí lze říci, že systematická kontrolní činnost v oblasti sběru a výkupu kovů je jedním z nástrojů pro minimalizaci protiprávního jednání při výkupu kovů. K celkovému počtu kontrol doplňujeme, že 61 kontrol bylo uskutečněno na základě podnětů.

V roce 2016 bylo zahájeno 147 správních řízení a pokuty byly uloženy ve výši 3 354 000 Kč. Právní moci nabylo celkem 112 rozhodnutí.

Inspektoři rovněž často zaznamenávali opožděné, nepravdivé nebo neúplné podané hlášení o produkci a nakládání s odpady ze zařízení. Neobvyklý není ani nález odpadu, který provozovatel sběrný předala fyzická osoba, přičemž od fyzické osoby takový odpad nesmí být vykoupen, jedná se např. o části strojního zařízení apod. Vedení evidence fyzických osob ve sběrnách bývá často nedostatečné.

Na základě výsledků kontrolní činnosti v této oblasti lze konstatovat, že mimo jiné i zpřísnění právních předpisů (zvláště zákaz platby v hotovosti za stanovené druhy odpadů), zejména v oblasti výkupu odpadů od fyzických osob, mělo výrazný účinek na počet zjišťovaných porušení povinností.

Zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků

Inspektoři ČIŽP OOH provedli v roce 2016 celkem 90 kontrol v zařízeních pro sběr, výkup a zpracování autovraků. Na základě obdrženého podnětu bylo provedeno celkem 29 kontrol.

Za zjištěná porušení bylo v roce 2016 zahájeno 28 správních řízení a vydáno 48 rozhodnutí o uložení pokuty. V průběhu roku 2016 nabylo právní moci celkem 48 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 2 633 000 Kč.

Obecně lze konstatovat, že inspekce se i nadále velmi často setkává s případy nelegálních autovrakovišť provozovaných fyzickými osobami. U oprávněných provozovatelů se nejčastěji vyskytovala porušení evidenčních povinností a provozování zařízení v rozporu s požadavky schváleného provozního řádu.

Inspektoři velmi kladně hodnotí legislativní úpravu, která umožnila inspekci přístup do centrálního registru vozidel. Na základě takto získaných informací je možno mnohem efektivněji provádět kontroly nelegálně provozovaných autovrakovišť.

Dále byla kladně hodnocena databáze MA ISOH, zvláště její rozšíření o fotodokumentaci autovraků přijímaných do zařízení. Tato databáze je využívána i Policií ČR, která spolupracuje s inspekci zvláště v případech nelegálního opětovného použití VIN kódu a identifikace autovraků mimo schválená zařízení.

Provozování zařízení bez příslušného souhlasu k provozu zařízení k nakládání s autovraky dle § 14 odst. 1 zákona (OI Ústí nad Labem)

Zpětný odběr použitých výrobků

Kontroly byly orientovány na povinnosti týkající se zajištění systému zpětného odběru a dále na část týkající se nakládání se zpětně odebranými výrobky (místa zpětného odběru a zpracování). V návaznosti na zjištění z let 2014 a 2015 a požadavek MŽP se ČIŽP při kontrolách v oblasti zpětného odběru pneumatik zaměřila zejm. na povinnost zajišťování zákonem stanovené minimální úrovně zpětného odběru a informační povinnosti prodejců.

V oblasti elektrozařízení a baterií byly kontroly zaměřeny zejména na free riding, tzn. na osoby, jež své zákonné povinnosti vůči těmto komoditám neplní. Kontroly byly rovněž cíleny na zajišťování bezplatného zpětného odběru jejich prodejci (e-shopy) při dodávce nových elektrospotřebičů.

V návaznosti na kontroly z roku 2015 se ČIŽP v loňském roce zabývala kontrolou provozovatelů kolektivních systémů pro elektrozařízení.

Mimo kontrol zaměřených na zpětný odběr byla velká část kontrol zaměřena na možné nelegální úniky elektrozařízení ze systému zpětného odběru (nelegální obchod a výkup těchto komodit).

Stručný přehled počtu provedených kontrol podle problematik je uveden v následující tabulce

Celkový počet kontrol	Elektrozařízení (výrobci, vč. prodejců)	Pneumatiky (povinné osoby, vč. prodejců)	Baterie a akumulátory (výrobci, vč. prodejců)	Zpracovatelé*	Provozovatelé kolektivních systémů	Místa zpětného odběru EEZ
163	53	37	14	8	3	48

* 7 kontrol zpracovatelů elektroodpadů, 1 kontrola zpracovatele pneumatik.

Inspekce v rámci tohoto složkového úkolu provedla celkem 163 kontrol, z toho 17 bylo provedeno na základě podnětů. Zahájeno bylo celkem 54 správních řízení, přičemž bylo v roce 2016 vydáno 57 rozhodnutí o pokutě. Byla dokončena některá správní řízení z předchozího roku. Právní moci v roce 2016 nabylo 58 rozhodnutí v celkové výši 1 261 000 Kč. Nejvyšší pravomocné pokuty v této oblasti byly uloženy za neplnění povinností výrobce přenosných baterií v indi-

viduálním systému (200 000 Kč), neplnění povinností provozovatele kolektivního systému v oblasti elektrozařízení a solárních panelů (200 000 Kč, 80 000 Kč), neplnění povinností posledního prodejce elektrozařízení při zajišťování zpětného odběru (60 000 Kč), neposkytnutí součinnosti nebo neumožnění kontroly (50 000 Kč).

V rámci zpětného odběru pneumatik se inspekce nejčastěji setkávala s porušením zákona o odpadech v oblasti zajišťování jejich zpětného odběru, zejm. povinnými osobami. Celkem ČIŽP v roce 2016 v této oblasti pokutovala 30 subjektů, kterým uložila sankci v celkové výši 415 000 Kč. Obdobně jako v předchozím roce se s opakujícími nedostatky ČIŽP setkávala v souvislosti s povinnostmi týkajícími se zápisu povinných osob do Seznamu MŽP, vypracování a zaslání roční zprávy o zpětném odběru pneumatik a nesplnění úrovně zpětného odběru pneumatik. Na základě těchto kontrol bylo uloženo 19 sankcí za nesplnění povinností zajištění minimální úrovně zpětného odběru, a to v celkové výši 230 000 Kč. Jak se ukázalo, některé společnosti opakovaně nedosáhly na splnění zákonné minimální míry zpětného odběru ani v roce 2015. Důvodem byla mj. i absence kolektivního systému pro pneumatiky, který však začátkem roku 2016 začal fungovat. V problematice elektrozařízení a baterií bylo opakujícím se porušením zákona především tzv. „free riding“ a s tím i spojené nezaslání roční zprávy MŽP. Na tyto prohřešky naráží při kontrolách inspekce v oblasti zpětného odběru již tradičně nejčastěji, nicméně se jedná vesměs o menší dovozce většinou bez potřebné znalosti národní legislativy.

ČIŽP se od roku 2015 věnuje kontrole kolektivních systémů v oblasti elektrozařízení (vč. solárních panelů). ČIŽP na základě dosud provedených kontrol u 3 kolektivních systémů konstatovala porušení právních předpisů v oblasti dostupnosti míst zpětného odběru. ČIŽP již v roce 2015 udělila 1 pokutu kolektivnímu systému (nabyla právní moci v roce 2016), který zcela nedostatečně zřizoval místa zpětného odběru v požadovaném rozsahu (sankce 200 000 Kč). Dále ČIŽP vydala 2 dosud nepravomocná rozhodnutí pro provozovatele kolektivních systémů, kteří v okamžiku kontroly neměli zřízenou dostatečně hustou síť míst zpětného odběru. Další 3 kontroly provozovatelů kolektivních systémů byly v roce 2016 zahájeny, ukončeny budou v roce 2017.

Další závažné zjištění bylo zaznamenáno u individuálně plnicího výrobce přenosných baterií, který zkresloval výsledky sběru ve své roční zprávě a nezajistil informační povinnost o místech zpětného odběru a nesplnil rovněž zákonnou míru úrovně zpětného odběru pro přenosné baterie. Za toto jednání byla uložena pravomocná sankce 200 000 Kč.

Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

V roce 2016 vykonali inspektoři celkem 836 kontrol původců odpadů, z nichž čtvrtina (210) proběhla na základě podnětu. Právní moci nabylo 179 rozhodnutí v celkové výši 11 517 000 Kč. V této oblasti bylo zahájeno 191 správních řízení.

V rámci kontrol původců odpadů byly nejčastěji zjištěnými prohřešky porušení evidenčních a ohlašovacích povinností a dále neutříděné shromažďování odpadů. Mezi další delikty lze zařadit nezpracování a nevyvěšení identifikačních listů nebezpečných odpadů a předání odpadů osobě, která dle zákona o odpadech nebyla oprávněna je převzít.

Nezabezpečený odpad - směs odpadního slévarenského písku a oleje ve slévárně šedé litiny (OI Brno)

V roce 2016 provedla ČIŽP 67 kontrol obcí zaměřených na dodržování povinností spojených s tříděním komunálních odpadů. Na základě těchto kontrol bylo zjištěno porušení pouze ve 3 případech. Jednalo se o nedostatečné zajištění třídění papíru, dále nezajištění třídění biologicky rozložitelných komunálních odpadů a v neposlední řadě i nebezpečných odpadů. Ve dvou případech bylo zjištěno skladování značného množství biologicky rozložitelných odpadů obcí po dobu několika let. V jednom případě bylo dále zjištěno pálení biologicky rozložitelných odpadů spolu s hřbitovním odpadem.

Na základě kontrolní činnosti lze konstatovat, že zástupci obcí, kteří mají v obcích problematiku třídění komunálních odpadů v gesci, nemají v některých případech dostatečné informace o významu třídění biologicky rozložitelných odpadů, kompostování a aplikaci kompostů na ornou půdu.

Třídění komunálních odpadů v obci – pytlový systém

Přeshraniční přeprava odpadů

Složkový úkol zaměřený na problematiku přeshraniční přepravy odpadů byl do plánu kontrol ČIŽP pro rok 2016 zařazen na základě požadavku novely nařízení EU č. 1013/2006 o přepravě odpadů.

Inspektoři ČIŽP OOH kontrolovali původce odpadů, kteří přeshraničně přepravují odpady do států Evropy nebo vyvážejí odpady do třetích zemí a dále subjekty, které přeshraničně přepravují odpady do ČR za účelem jejich dalšího využití. Dalším typem kontrol byly společné akce s Policií ČR a celní správou, při kterých se přímo na silnicích kontrolovala vozidla přepravující odpady.

V roce 2016 bylo provedeno celkem 94 kontrol, z toho celkem 21 na základě obdržení podnětu. Za zjištěná porušení bylo zahájeno 6 správních řízení a vydáno 11 rozhodnutí o uložení pokuty. V průběhu roku nabylo právní moci celkem 12 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 515 000 Kč.

Inspekce řešila několik případů pokusu o vývoz použitého elektrozařízení a použitých pneumatik do Beninu, Nigeru a Nigérie. Německé kontrolní orgány posoudily přepravu těchto komodit jako pokus o nelegální přeshraniční přepravu odpadů, neboť „použité výrobky“ nesplňovaly minimální požadavky na kvalitu stanovené platnými evropskými právními předpisy. U elektrozařízení chyběly doklady o provedených zkouškách funkčnosti, rovněž balení použité elektroniky bylo pro přepravu nedostatečné.

Kontroly plnění povinností dle zákona o obalech

V roce 2016 bylo provedeno 105 kontrol plnění povinností dle zákona o obalech, za zjištěná porušení bylo zahájeno 45 správních řízení, právní moci nabylo 45 sankcí v celkové výši 1 430 000 Kč. Celkem 11 subjektů bylo kontrolováno na základě podnětů.

Téměř 50 % kontrol bylo provedeno u výrobců nebo dovozců baleného zboží, u kterých byl předpoklad, že neplní povinnosti dle zákona o obalech vůbec (nebyli uvedeni v seznamu MŽP nebo neměli uzavřenu smlouvu s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM). Za zjištěná porušení byla uložena nejvyšší sankce ve výši 600 000 Kč výrobci autosedaček, který dováží balené kom-

ponenty k jejich výrobě a neplnil ke značnému množství odpadů z obalů povinnosti dle zákona o obalech. Další významné sankce v řádu 100 000 Kč byly uloženy tuzemským výrobcům vín. Sankce byly uloženy např. také výrobcům potravin (sirupy, masná výroba), dovozcům a prodejcům knih a výrobcům oken.

Jak z výše uvedeného vyplývá, povinnosti dle zákona o obalech se vztahují na celou škálu subjektů z mnoha výrobních odvětví, které dováží nebo vyrábí balené zboží. Na základě kontrolních zjištění je možno konstatovat, že informovanost o povinnostech, které jim tímto vznikají ze zákona o obalech, není dostatečná.

U subjektů, které plnily povinnosti dle zákona o obalech samostatně a technicky na vlastní náklady, tzn. byly zapsány v Seznamu osob u MŽP, bylo zjišťováno zejména to, že neposílaly hlášení o nakládání s obaly a odpady z obalů na MŽP, případně nesplnily povinnost využití odpadů z obalů dle přílohy č. 3 zákona o obalech. Zde je nutné zdůraznit, že v případě, že se společnost rozhodne, že bude plnit povinnosti tímto způsobem, musí prokázat, jak konkrétně byly využity odpady z obalů, ke kterým má odpovědnost, a to v rozsahu, který je uvedený ve výše zmiňované příloze (tzn. do jakého zařízení k využití odpadů byly odpady z obalů předány).

Odpady z obalů před předáním k využití

Kontroly dodržování chemického zákona

V rámci agendy chemických látek bylo v roce 2016 provedeno 773 kontrol zaměřených na povinnosti vyplývající z chemického

zákona a souvisejících evropských předpisů – nařízení o registraci, hodnocení, povolování a omezení látek (nařízení REACH), nařízení o klasifikaci, označování a balení látek (nařízení CLP), nařízení o detergentech a kontrol v rámci evropského systému RAPEX. Část kontrol byla zaměřena na nařízení REACH (registrace látek, bezpečnostní listy, omezené a povolované látky; celkem 339 kontrol), část na povinnosti vyplývající z nařízení CLP (klasifikace, balení a označování látek; dohromady 281 kontrol) a menší část na nařízení o detergentech (19 kontrol). Ve sledovaném období bylo provedeno 34 kontrol na základě obdržených podnětů (nárůst o 47 % oproti roku 2015).

V roce 2016 nabylo právní moci 164 pokut za porušení chemického zákona (včetně zákona o kontrole č. 255/2012 Sb.) v celkové výši 5 662 000 Kč. Zahájeno bylo 162 správních řízení a bylo vydáno 165 rozhodnutí o pokutě. Většina porušení se týkala označení chemických směsí do registru Ministerstva zdravotnictví ČR a jejich nesprávného označování, bezpečnostních listů a omezených látek.

V rámci agendy chemických látek inspekce úzce spolupracovala s Evropskou agenturou pro chemické látky (jejím fórem pro prosazování) a s kolegy ze zahraničních inspekci. Zahraničním úřadům byly předány 2 případy (týkaly se špatné klasifikace směsí uváděných na trh ČR a reklamy). Ve stejném období obdržela inspekce 4 podněty ze zahraničí, které se týkaly např. registrace látek nebo klasifikace směsí.

V roce 2016 se inspektoři zaměřili na látky podléhající povolení podle nařízení REACH. Jedná se o velmi nebezpečné látky, které se v EU nesmějí používat bez zvláštního povolení. Kontroly probíhaly v rámci evropského kontrolního projektu organizovaného Evropskou agenturou pro chemické látky. V rámci tohoto projektu bylo provedeno 19 kontrol. Ve 12 případech byly kontrolovány společnosti vyrábějící polystyrenové desky pro zateplování, z nichž jen jedna používala jako zpomalovač hoření látku hexabromcyklododekan (HBCDD), která povolení podléhá. Použití HBCDD touto společností bylo povolené a zbytek kontrolovaných výrobců polystyrenových desek již z HBCDD přešel na jiné zpomalovače hoření. Jako další byly kontrolovány

společnosti vyrábějící plasty, polovodiče a výbušniny – i ty však již v době kontroly přešly z povolovaných látek na bezpečnější alternativy.

Nejdůležitější kontrolní akcí v roce 2016 byla účast v celoevropském projektu REACH-EN-FORCE 4, který byl zaměřen na subjekty dodávající nebo dovážející předměty, které obsahují látky omezené přílohou XVII nařízení REACH, např. kadmium, nikl, olovo, azbest, toluen, benzen apod. Během roku bylo zkontrolováno celkem 299 výrobků, z nichž nevyhovujících bylo z hlediska obsahu omezených látek 48. S 8 dodavateli uvádějícími tyto nevyhovující předměty na trh v České republice bylo zahájeno správní řízení, z nichž 7 byli dodavatelé šperků a bižuterie. Do dnešního data nabylo právní moci 7 rozhodnutí o pokutě za porušení Evropského nařízení REACH v rámci projektu REF-4 za celkem 230 000 Kč. Nejzajímavější byly výsledky ohledně obsahu těžkých kovů (niklu, kadmia a olova) ve špercích a bižuterii, kde bylo shledáváno nejčastěji porušení. Dále byly kontrolovány např. boty na obsah senzibilizujícího dimethylfumarátu, předměty na látky toxické pro reprodukci, plastové předměty na obsah ftalátů nebo pájky na obsah kadmia. Při těchto kontrolách byly ve velké míře použity nové mobilní analytické přístroje, které má inspekce k dispozici – rentgenový spektrometr pro analýzu prvků a Ramanův spektrometr pro analýzu sloučenin.

Poslední tematickou kontrolní akcí byly detailní kontroly bezpečnostních listů pomocí jednotného kontrolního formuláře. Ve většině případů bylo kontrolováno dodržování opatření k nakládání s chemickými látkami, která jsou uvedena v bezpečnostních listech. Některé kontroly proběhly v součinnosti se Státním úřadem inspekce práce, přičemž tyto kontroly budou pokračovat i v budoucnosti.

V roce 2016 pokračovala inspekce třetím rokem ve spolupráci s Toxikologickým informačním střediskem (TIS), které podává informace lékařům a veřejnosti v případech akutních otrav. ČIŽP byla informována o 51 chemických směsích, u kterých došlo k nějaké nehodě či otravě a pracovníci TIS nenalezli o dané směsi informace v registru chemických směsí vedeném Ministerstvem zdravotnictví ČR. Inspektoři ČIŽP zjišťují, zda dodavatelé těch-

to směsí splnili oznamovací povinnost do registru chemických směsí a další náležitosti, které musí mít chemická směs uváděná na trh v ČR. Spolupráce ČIŽP a TIS umožňuje zaměřit kontrolní úsilí na směsi reálně ohrožující lidské zdraví.

5.3.3 Závěry z kontrolní činnosti

Činnost ČIŽP OOH v oblasti odpadového hospodářství a chemických látek probíhala stejným způsobem jako v předchozích letech. Plán kontrol na rok 2016 byl ze strany příslušných OI splněn. Zároveň se ČIŽP OOH významným způsobem podílela na činnostech preventivního charakteru, mezi které lze zařadit vydávání stanovisek pro ostatní orgány státní správy.

Pozitivně lze rok 2016 vnímat zejména z pohledu dalšího rozšiřování přístrojového vybavení ČIŽP pro rychlou a efektivní identifikaci kvalitativního složení vzorků odebraných v rámci kontrolní činnosti jak v oblasti odpadového hospodářství, tak i chemických látek. ČIŽP v tomto roce totiž disponovala vlastním RTG spektrometrem a Ramanovým spektrometrem, kdy screeningovým měřením přímo v terénu bylo možné indikovat překročení limitních hodnot stanovených v právních normách v kontrolní gesci OOH.

Z pohledu dozorovaných oblastí lze konstatovat, že i nadále přetrvávají především výrazné problémy v oblasti nakládání se stavebními a demoličními odpady. Inspekce se touto problematikou velmi často zabývá především na základě velkého množství obdržených podnětů, což je logické především s ohledem na velká množství těchto odpadů a s tím související omezené kapacity oprávněných osob disponujících schválenými koncovými zařízeními pro tyto odpady. S dalším plánovaným nárůstem rekonstrukcí liniových staveb lze zároveň očekávat, že tato problematika bude i nadále tvořit významnou část kontrolní činnosti ČIŽP v oblasti odpadového hospodářství.

V roce 2016 se zároveň významným způsobem prohloubila spolupráce s Policií ČR, a to zejména v oblasti nelegálního nakládání s nebezpečnými odpady. V roce 2016 totiž pokračovala šetření v několika kauzách, ve kterých množství a způsob nelegálního nakládání s nebezpečnými odpady představovaly velmi významné riziko pro životní prostředí.

5.3.4 Významné případy

LADEO Lukavec s.r.o.

Původce odpadů vyprodukoval při otryskávání železničního mostu v Ústí nad Labem cca 218 tun odpadu kat.č. 08 01 17 Odpady z odstraňování barev nebo laků obsahujících organická rozpouštědla nebo jiné nebezpečné látky, který dle provedených rozborů vykazoval přibližně 80 mg PCB/kg sušiny. Riziková látka PCB (polychlorované bifenyly) je uvedena v příloze IV přímo Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 o POPs. Odpady, které jsou kontaminovány látkami uvedenými v této příloze v koncentračním limitu vyšším než 50 mg/kg sušiny nesmějí být uloženy na žádnou skládku ani po předchozí stabilizaci. Předmětný odpad byl na základě objednávky původce odvezen na skládku S-NO Lukavec. Původce odpadu na objednavce výslovně uvedl vlastnosti odpadu. Přesto provozovatel zařízení odpad přijal, smíchal jej společně s cca 600 t dalších odpadů, směs upravil v mobilním stabilizačním zařízení a následně uložil do tělesa skládky. Tímto nezákonným postupem došlo k porušení ust. § 21 odst. 4 zákona o odpadech ve spojení s ust. § 3 odst. 3 vyhl. č. 294/2005 Sb., a dále ve spojení s ust. § 27a zákona o odpadech a s článkem 7 odst. 2 Nařízení č. 850/2004. Společnosti byla za uvedené porušení odpadové legislativy uložena pokuta dle zákona o odpadech ve výši 600 000 Kč. Přijetím odpadu s nadlimitním obsahem PCB do zařízení došlo k ohrožení životního prostředí, neboť kontaminant PCB je karcinogen vyznačující se značnou perzistencí a bioakumulací. Z těchto důvodů odpady s jeho nadlimitním obsahem vyžadují zvláštní nakládání. Legislativou bylo stanoveno, že k zajištění bezpečnosti životního prostředí a ochrany osob musí být PCB v těchto odpadech zničeny nebo nevratně přeměněny, což lze pouze chemickým rozkladem za vysokých teplot. Solidifikací v zařízení provozovatele a následným uložením solidifikátu do tělesa skládky tato podmínka nebyla splněna.

ITALPE s.r.o.

V rámci kontrolní činnosti u schválených zařízení byl zaznamenán závažný delikt u zařízení pro odstraňování odpadů „Řízená skládka odpadů TKO Dvorce – Rejchartice“ provozované společností ITALPE s.r.o., kdy byl v rozporu s platným integrovaným povolením přijat do zařízení směsný komunální odpad (SKO) v množství cca 108 tisíc tun, který vznikl při provádění sanace

ekologické zátěže „Revitalizace nápravných opatření na lokalitě Litovel – Nasobůrky“ a složení SKO bylo v zařízení před odstraněním ještě nepovoleným způsobem mechanicky upravováno (třídění), přičemž tato činnost nebyla v zařízení povolena. Za porušení zákona o integrované prevenci byla společnosti uložena sankce ve výši 1,1 milionu Kč. Zároveň byla uložena sankce dle zákona o odpadech, kterého se společnost dopustila při plnění ohlašovacích povinností za rok 2014 souvisejících s nepovoleným tříděním komunálního směsného odpadu.

HYDROGEOLOGIE CHRUDIM spol. s r.o.

Společnost HYDROGEOLOGIE CHRUDIM spol. s r.o. provozovala na základě integrovaného povolení vydaného rozhodnutím krajského úřadu zařízení „Dekontaminační a recyklační středisko DEKOS Hradec Králové“. Bylo zjištěno, že odpad kategorie nebezpečný kat.č. 05 01 06 Ropné kaly z údržby zařízení převzatý do zařízení byl dlouhodobě (minimálně 15 let) skladován v předmětném zařízení v rozporu s platným povolením.

Dále se jednalo o dlouhodobé (minimálně od roku 2008) skladování několika desítek tun odpadů kategorie nebezpečný nashromážděných v „jímce“ vytvořené v severovýchodní části figury. Do této jímky byly napouštěny tekuté odpady, které zde sedimentovaly, a přebytečná kapalina se vsakovala. Zároveň docházelo k míšení přijímaných odpadů v zařízení v rozporu s provozním řádem zařízení.

Zjištěné skutečnosti ČIŽP vyhodnotila jako porušení zákona o integrované prevenci a uložila společnosti HYDROGEOLOGIE CHRUDIM spol. s r.o. pravomocnou pokutu ve výši 300 000 Kč. Zároveň byla za výše uvedené skutečnosti stanovena společnosti HYDROGEOLOGIE CHRUDIM spol. s r.o. opatření k nápravě, u kterých bylo doloženo, že byla realizována.

Významné případy z pohledu agendy chemických látek

Walmsley enterprises international spol. s r.o.

Pokuta 300 000 Kč byla uložena společnosti za nesprávné a nedostatečné označení vonných stromeků do aut, chybně provedenou

klasifikaci a chybně zpracované bezpečnostní listy k výrobkům. Firma také tyto nebezpečné směsi včas neohlásila do registru chemických látek a přípravků (CHLAP) Ministerstva zdravotnictví ČR. Neoznámila také klasifikaci některých látek Evropské chemické agentuře (ECHA).

Jednalo se o 18 druhů výrobků „WUNDER-BAUM“ Lufterfrischer“ dovážených ze Švýcarska v letech 2014–2015 v celkovém množství cca 2,5 milionu kusů.

Stoklasa textilní galanterie s.r.o.

Pokuta 80 000 Kč byla uložena spol. Stoklasa textilní galanterie s.r.o. Kontrola v centrálním skladu společnosti s využitím screeningu pomocí rentgenového spektrometru odhalila vyšší množství kadmia, olova nebo niklu u 7 vzorků z 25 zkontrolovaných. Obsah těchto kovů v bižuterii je omezen přílohou XVII nařízení REACH. Vzorky, u kterých bylo spektrometrem zjištěno možné překročení limitní koncentrace pro daný kov v jejich částech, byly následně podrobeny analýze v akreditované laboratoři k ověření jejich složení. U 6 výrobků ze 7 bylo potvrzeno překročení limitu. Toto zjištění bylo důvodem pro zahájení správního řízení, nařízení stažení výrobků z trhu a následně jejich oznámení do systému EU pro nebezpečné nepotravinářské výrobky pro spotřebitele RAPEX (oznámení č. „INFO/0227/16“). Společnost nevyhovující výrobky stáhla z trhu a provedla další opatření k zajištění prodeje výrobků, které budou splňovat stanovené limity přílohy XVII nařízení REACH.

Ukázka vybraných
vzorků bižuterie
z případu Stoklasa:

Náhrdelník: 88,8 % hm. olova
- limit překročen 1 770krát
(OI Ostrava)

Náramek: 74,1 % hm. kadmia
- limit překročen 1 770krát, míra uvolňování niklu - 2,5 µg/cm²/
týden - limit překročen 5krát (OI Ostrava)

Náhrdelník: 85,4 % hm. kadmia
- limit překročen 8 540krát
(OI Ostrava)

5.4 Ochrana přírody a CITES

5.4.1 Přehled kontrolní činnosti

Inspektoři ochrany přírody v roce 2016 uskutečnili celkem 2 836 kontrolních šetření, mezi kterými tradičně převažovaly kontroly neplánované, obvykle ve vazbě na doručený podnět. Ve stejném období OOP vydalo 679 pravomocných správních rozhodnutí, z toho 509 sankčních, 29 opatření k nápravě a 18 omezení či zastavení činnosti, což u většiny parametrů představuje v průměru 10% nárůst oproti roku 2015. O více než 2 miliony vzrostla úhrnná výše pravomocně uložených pokut na konečných 12 842 450 Kč. Z této částky 11 717 850 Kč tvořily pokuty právnickými subjekty a osobám fyzickým podnikajícím, fyzické osoby nepodnikajícím se na celkové výši sankcí podílely 1 094 600 Kč. Dále bylo v roce 2016 vydáno 123 rozhodnutí o zabavení neoprávněně držených jedinců a 20 předběžných opatření. Počet podaných trestních oznámení se meziročně zvýšil na 16 podání.

V roce 2016 se složka ochrany přírody zabývala celkem 1 103 podanými podněty, což představuje sice mírný, ale přesto setrvalý nárůst oproti předchozím letům. Prošetřování přijatých podnětů dlouhodobě představuje velmi obsáhlou agendu, která po část roku tvoří zcela majoritní podíl činnosti složky ochrany přírody. Skladba řešených případů odpovídala dlouhodobým trendům, tj. statisticky největší část doručených podání se týkala nepovoleného kácení a poškozování dřevin rostoucích mimo les, ať už šlo o dřeviny v intravilánu nebo ve volné krajině. Dlouhodobě jsou zastoupeny podněty zaměřené na zásahy do významných krajinných prvků, porušování ochranných podmínek zvláště chráněných území, zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, volně žijících ptáků a nechybí ani problematika ochrany zemědělského půdního fondu před znečištěním.

Významná část doručených podání je oprávněná a upozorňuje na závažné porušování právních předpisů, které je důvodem pro zahájení správního či přestupkového řízení s odpovědným subjektem, jehož výsledkem bývá uložení pokuty či nápravného opatření, případně omezení činnosti. Naproti tomu je inspekce nezřídka zatěžována šetřením banálních, neoprávněných či opakovaných podnětů, plynoucích z neochoty podatelů přednostně

kontaktovat místně příslušný orgán ochrany přírody, který by mohl poskytnout prvotní informaci o konkrétních zásazích, případně z neochoty akceptovat výsledky předchozích prošetření, ať již ze strany ČIŽP nebo jiných příslušných orgánů. Situaci by napomohlo zavedení koncepčních opatření, která by pomohla tento jev eliminovat a tím vytvořit náležitý prostor pro prošetřování skutečně závažných případů.

V kontrolní a správní činnosti složky ochrany přírody výrazně převažuje dozor nad dodržováním ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., na ochranu přírody a krajiny. V menší míře se uplatňují další složkové zákony, jmenovitě zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a v neposlední řadě zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. Samostatná kapitola je věnována kontrolní činnosti prováděné na základě ustanovení zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, jejíž koordinace přísluší samostatnému oddělení CITES. Část kontrolní činnosti dle tohoto zákona nicméně vykonávají někteří inspektoři oddělení ochrany přírody na oblastních inspektorátech ČIŽP.

Geneticky modifikované organismy

V oblasti geneticky modifikovaných organismů inspekce v roce 2016 provedla celkem 37 kontrol. Ve 30 případech byly zaměřeny na režim uzavřeného nakládání v 1., 2. a 3. kategorii rizika a subjekty prověřované před více než 3 lety, respektive nové oznamovatele nakládání s GMO. Zbývajících 7 kontrol se týkalo uvádění GMO do životního prostředí v rámci polních pokusů. Především byly prověřeny všechny polní pokusy povolené OEREŠ MŽP pro rok 2016, konkrétně pokusy s transgenní slivoní (klon C5), transgenním lnem a dvěma typy transgenního ječmene. Naopak pokusy s GM hrachem a GM tabákem v uplynulém roce prováděny a tedy ani kontrolovány nebyly.

Samostatným okruhem byl monitoring lokalit s výskytem GMO plodin, prováděný na základě doručených podnětů. Ve vegetačním období se uskutečnilo celkem 7 šetření zaměřených na výskyt GMVR bramboru Amflora na 3 lokalitách, na kterých byly

až do roku 2010 pěstovány v rámci polních pokusů. Již několik let jsou zde realizována opatření, která mají zamezit dalšímu výskytu GMO brambor, které mohou z perzistujících mikrohlízek vyrůst i po několika letech. V roce 2016 byl výskyt brambor Amflora pouze na jedné lokalitě, přesto bude tento monitoring pokračovat i v roce 2017.

Na základě jiného podnětu bylo dále provedeno 5 kontrol za účelem monitoringu výskytu příměsí nepovolené GM řepky (OXY 235) v merkantilním osivu řepky (HRC918) určeném pro polní pokusy. Prošetření provedených likvidačních opatření vyšetřené řepky neprokázalo její přítomnost, přesto budou kontroly těchto lokalit probíhat i v následujícím roce. Počet případů výskytu GMO příměsí v běžném komerčním osivu má v posledních letech mírně vzestupnou tendenci, proto je třeba této problematice věnovat zvýšenou pozornost.

Při kontrolách jednotlivých subjektů, ať už se jednalo o kontroly plánované nebo neplánované, nebyly během roku 2016 zaznamenány případy ohrožení životního prostředí nebo významná porušení zákona č. 78/2004 Sb., v platném znění. Případné drobné nedostatky, převážně administrativního charakteru, byly povinnými subjekty odstraněny bezodkladně nebo ve lhůtě stanovené inspekcí.

V neposlední řadě se inspektoři se zaměřením na problematiku GMO v rámci průběžného vzdělávání zúčastnili celkem 3 odborných exkurzí na specializovaná pracoviště nakládající s GMO organismy, odborných přednášek i pravidelné celostátní porady GMO. Na kontrolách GMO se v roce 2016 podílelo celkem 10 pověřených inspektorů na OI a 1 pracovník z ředitelství ČIŽP.

Zoologické zahrady

Inspekce stejně jako v předchozích letech kontrolovala držitele licence ZOO v souvislosti s pravidelnými kontrolami, které ve spolupráci s Komisí pro ZOO a dalšími orgány státní správy organizuje Odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků (ODOIMZ) MŽP. V průběhu roku 2016 bylo tímto způsobem prověřeno celkem 13 stávajících ZOO, další tři zařízení (ZOO Plasy, ZOOPARK Na Hrádečku, ZOO Harta) byla kontrolována v rámci zahájeného řízení o udělení licence ZOO.

Nedostatky byly zjištěny u jednoho z žadatelů o licenci, který na základě této skutečnosti požádal o přerušení řízení do konce roku 2018. Při kontrolách stávajících ZOO nebyla shledána zjištění, která by byla v rozporu s ustanoveními zákona č. 162/2003 Sb., respektive podmínkami udělené licence k provozování ZOO. Kontrola provozovatelů ZOO se zaměřila i na dodržování ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. a zákona č. 100/2004 Sb. Zjištěná administrativní pochybení se týkala některých jedinců zvláště chráněných druhů, které lze chovat pouze na základě výjimky ze zákazů udělované krajským úřadem. Nedostatky byly řešeny hned na místě, v odůvodněných případech bude vedeno správní řízení o uložení sankce. Ke konci roku 2016 bylo v ČR celkem 27 ZOO s licencí MŽP.

Ochrana zemědělského půdního fondu (ZPF) před znečištěním

V roce 2016 bylo mj. doručeno více než 25 podnětů, které více či méně směřovaly do oblasti ochrany ZPF. Významná část z nich byla neoprávněných, respektive směřovala do oblasti, která vůbec nespadá do kompetence ČIŽP. Příkladem mohou být podněty týkající se eroze, využívání ZPF k jiným než zemědělským účelům nebo odnětí ZPF. Stejně tak do působnosti OOP nespadá znečištění jinými látkami nebo prvky, než které jsou uvedeny v příslušné vyhlášce zákona o ochraně ZPF, přirozený výskyt těžkých kovů nebo staré ekologické zátěže.

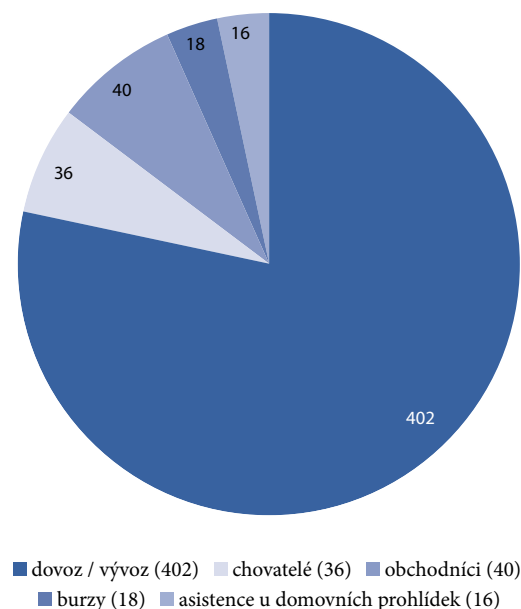
Ve spolupráci s dalšími institucemi (Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský) jsou aktuálně řešeny případy ukládání kalů na zemědělské pozemky. Případné porušení zákona a odpovědnost konkrétního subjektu bude možno vyhodnotit až po provedení odběru a analýzy vzorků kalu a zemědělské půdy. Dosavadní rozbor možností v rámci nově získané kompetence na kontrolu znečištění ZPF směřuje mj. právě do této oblasti.

Obchod s ohroženými druhy – CITES

V roce 2016 bylo inspektory ČIŽP provedeno 479 kontrol dle zákona č. 100/2004 Sb. (CITES). Z toho 84 % kontrol se týkalo dovozu a vývozu přes mezinárodní letiště, vnitrozemské celní úřady a celní poštu tj. mezinárodní obchod s ohroženými druhy. Pouze 16 % kontrol se týkalo vnitro-unijního obchodu s exempláři CITES. Tato čísla potvrzují situaci posledních let, kdy většina kont-

rolní činnosti CITES je v ČR zaměřena na oblast mezinárodního obchodu (dovozy, vývozy). Tato činnost nemůže být plánována předem, jelikož vyplývá z aktuální situace (pouze 10 % kontrol v oblasti CITES na ČIŽP spadá do plánované činnosti).

Kontrolní činnost ČIŽP - CITES 2016

V současné době více než 80 % kontrolní činnosti CITES zajišťuje oddělení mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES, ředitelství ČIŽP, které se věnuje primárně mezinárodní problematice úmluvy CITES (kontroly dovozu, vývozu, mezinárodní spolupráce), šetření závažných případů porušení zákona a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení a poskytuje rovněž odborný servis ostatním inspektorům ČIŽP a složkám státní správy.

Při kontrolách dovážených a vyvážených exemplářů CITES bylo u 27 % kontrol zjištěno porušení zákona, tj. více než každá 5. kontrolovaná zásilka nebyla v pořádku. Je zde nárůst oproti roku 2015, kdy se jednalo o 17 % kontrol. I nadále je zaznamenáván značný podíl občanů vietnamské národnosti na porušování zákonů v oblasti CITES a wildlife. V roce 2016 se jednalo o 56 % případů, kdy byl zjištěn pachatel vietnamské národnosti (2015 – 50 %, 2014 – 36 %). Jednalo se o případy různého charakteru – nepříliš závažné dovozy tradiční medicíny, ale také o velmi závažné činy např. obchod se slonovinou, tygřími kostmi a vývary. Zaznamenán je rovněž narůstající počet zásilek sušených bezobratlých živočichů (motýli, brouci) prostřednictvím poštovních balíků (77 zásilek).

ČIŽP vedla 136 pokutových řízení, celkem byly uloženy v oblasti CITES pokuty ve výši 446 200 Kč (pravomocná rozhodnutí), závažné kauzy jsou předávány k řešení orgánům činným v trestním řízení, s nimiž ČIŽP na šetření kauz aktivně spolupracuje. Ve 120 případech došlo k pravomocnému zabavení exemplářů CITES – zabaveno bylo celkem 235 živých exemplářů ohrožených živočichů a rostlin a 924 neživých exemplářů (výrobky).

V rámci služby pohotovosti řešili inspektori CITES 127 telefonních aktivací od Celní správy či Policie ČR. Většina z nich byla vyřešena telefonicky a e-mailem (díky možnosti elektronického přenosu fotografií a dat) a domluvením dalšího postupu. V 7 případech byl nutný výjezd mimo pracovní dobu.

ČIŽP asistovala u 16 domovních prohlídek a realizací prováděných orgány činnými v trestním řízení, inspektori ČIŽP se na akcích podíleli jako odborní konzultanti. Jedná se o narůstající trend, resp. častější zapojení odborné složky státní správy do trestních řízení. Nejvýznamnější akcí v roce 2016 byla operace Ebur, kdy došlo k zadržení 126 kg slonoviny v odhadované ceně 6 milionů korun.

Ve spolupráci ČIŽP a Celní správy proběhla na jaře 2016 na Letišti Václava Havla Praha společná operace nazvaná Tygří oko. Cílem operace byla detailní kontrola pasažérů cestujících do Vietnamu se zaměřením na možné pašování wildlife produktů. Během čtyřtydenní operace bylo pomocí rentgenu zkontrolováno

7 370 zavazadel, u 2 284 z nich byl fyzicky zkontrolován i obsah. Ve 44 případech došlo k záchytu exemplářů CITES či podezřelých produktů. U většiny záchytů bylo nutné přistoupit k náročným genetickým analýzám za účelem zjištění druhu. Zjištěny byly výluhy z tygra, masti s medvědí žlučí, preparáty z rohů sajgy a pižmo z kabara. Zadrženy byly i přívěsky se zuby tygra či mandžuského levharta. Zásadním výsledkem operace Tygří oko je zjištění, že v ČR probíhá rozsáhlý obchod s vývary a bujóny z chráněných druhů zvířat (především z opic a tygrů), který má zřejmě mezinárodní organizovaný charakter.

V roce 2016 byl zorganizován 9. ročník 3denního semináře Wildlife crime v ČR určeného inspekci, policii, celní správě a státním zástupcům, jehož se zúčastnilo cca 160 účastníků. Mezi účastníky bylo i 6 soudců. V rámci semináře byly prezentovány aktuální šetřené případy, metody nelegálního obchodu, internetová kriminalita, použití forensních metod při odhalování wildlife crime, ochranné projekty týkající se ohrožených druhů, manipulace se zvířaty atd. V dubnu 2016 ČIŽP uspořádala ve spolupráci s Vrchním státním zastupitelstvím v Praze specializované 2denní školení pro státní zástupce zaměřené na problematiku wildlife crime.

5.4.2 Přehled plnění složkových úkolů

1. Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance (CC) se zaměřením na definované kontrolní požadavky

V uplynulém roce inspekce v souvislosti s vyplácením zemědělských dotací realizovala celkem 315 kontrol podmíněnosti u 311 hospodařících subjektů. Ve 240 případech posuzovala dodržování povinných požadavků na hospodaření (dále „PPH“) plynoucích ze směrnice Rady č. 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků a v 75 případech dodržování požadavku, který vzešel ze směrnice Rady č. 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť. Převážná část kontrol se uskutečnila na základě centrálně sestaveného plánu kontrol, který zahrnuje minimálně 1 % žadatelů o zemědělské dotace.

Tradičně se kontroly zaměřily na potenciálně rizikové oblasti z pohledu ochrany přírody a krajiny, tj. hospodaření na dílech

půdních bloků (dále „DPB“) s přítomností soliterních stromů i zapojených porostů dřevin, dále na okolí vodních toků a údolních niv, zejména v souvislosti s pastvou hospodářských zvířat. Zvýšená pozornost byla již tradičně věnována pozemkům zasahujícím do území soustavy NATURA 2000 nebo ZCHÚ. Zohledněny byly i DPB zařazené do nově ustavených dotačních titulů „čejka“ a „modrásek“.

Porušení PPH a příslušných ustanovení zákona bylo v roce 2016 shledáno u dvou právnických osob v působnosti OI Brno. V jednom případě inspekce zaznamenala protiprávní odstranění většího množství dřevin, což vedlo k podání návrhu na snížení dotací v souvislosti s porušením požadavku PPH 2/2 a současně zahájení dosud nepravomocného řízení o pokutě. Druhý žadatel o dotaci se dopustil porušení požadavku PPH 2/1 v souvislosti s nedovoleným zásahem do významného krajinného prvku vodní tok, když bez příslušného stanoviska příslušného orgánu ochrany přírody provedl úpravu profilu koryta. Na základě těchto zjištění byl rovněž podán návrh na snížení dotace a uložena sankce ve výši 10 000,- Kč. V obou případech se jednalo o kontrolu provedenou na základě doručených podnětů. Z letošních kontrol vyplynul i dosud první návrh na odebrání zemědělské dotace v důsledku neumožnění kontroly ze strany žadatele, konkrétně v působnosti OI České Budějovice.

V ostatních případech nebylo zjištěno porušení právních předpisů a kontrolovaných požadavků, nebo se jednalo o málo závažná pochybení, řešená formou dohody přímo na místě nebo v rámci protokolu o kontrolním zjištění. V neposlední řadě ČIŽP průběžně hospodařící subjekty upozorňuje na všechny potenciálně rizikové činnosti, jejichž důsledky by mohly být hodnoceny jako porušení zákona o ochraně přírody a krajiny, případně mohly vést k návrhu na krácení dotací.

Z hlediska kontrol jde o nejobsáhlejší složkový úkol, prováděný na základě mezirezortního závazku a povinnosti vůči EU. Každým rokem se prověřuje minimálně 1 % žadatelů o zemědělské dotace, což představuje cca 1/3 všech plánovaných kontrol OOP. V souvislosti s relativně nízkým počtem zjištěných porušení převažuje spíše preventivní účinek těchto kontrol.

2. Kontrola dodržování ustanovení zákona v záchranných stanicích pro handicap

V rámci tohoto úkolu měla být provedena kontrola dodržování zákona subjekty, kterým MŽP udělilo povolení k provozování záchranné stanice pro handicap. Z celkem 45 schválených zařízení (seznam ZS je zveřejněn na adrese <http://www.mzp.cz/Aplikace/rzc.nsf/index.xsp>) bylo v roce 2016 posléze prověřeno pouze 40 provozovatelů, neboť ve 2 případech došlo k zániku záchranné stanice, další 2 zařízení nebyla vůbec zřízena a poslední subjekt byl kontrolován v předešlém období.

V řadě případů kontrola odhalila nedostatky. V celkem 12 ZS byly po určitou dobu drženy zvláště chráněné druhy nebo volně žijící ptáci bez platné výjimky ze zákazů nebo rozhodnutí o odchylném postupu, v 9 ZS nebyla plněna některá z podmínek vydané výjimky k provozování stanice (neúplné vedení evidence, neoznámení vypuštění vyléčeného jedince ZCHD, neodesílání zprávy) nebo nebyl vydán souhlas k vypuštění odchovaných jedinců ZCHD. U celkem 12 kontrolovaných subjektů zjištěná pochybení vedla nebo povedou k zahájení správního řízení o uložení pokuty, včetně 3 již pravomocných pokut v úhrnné výši 12 000 Kč. U jednoho z provozovatelů byla zjištěna natolik závažná porušování zákona, že inspekce podá MŽP návrh na odebrání výjimky pro provozování stanice.

Při kontrolách byl rovněž zaznamenán nejednotný přístup jednotlivých krajských úřadů při vydávání výjimek pro držení zvláště chráněných druhů, což může některým záchranným stanicím komplikovat dodržování požadavků zákona. Příkladem jsou 2 záchranné stanice, kterým krajský úřad odmítl vydat výjimku k držení ZCHD s odůvodněním, že ji nahrazuje výjimka k provozování ZS. V těchto případech byl provozovatel stanice zproštěn odpovědnosti.

Výsledkem tohoto složkového úkolu je tedy kromě zajištění plnění zákonných požadavků při provozování schválených záchranných stanic pro handicap i iniciace sjednocení přístupu příslušných orgánů ochrany přírody. Kromě citovaných výjimek pro držení ZCHD jde o rozhodnutí o stanovení odchylného postupu pro držení volně žijících ptáků, vydávané obvykle obecními úřady s rozšířenou působností.

3. Kontrola dodržování ustanovení zákona v souvislosti se zajištěním bezpečnosti na letištích

V rámci tohoto složkového úkolu byla provedena kontrola na celkem 7 výtýpovaných letištích s mezinárodním provozem, kde dle dostupných informací probíhá zajištění bezpečnosti provozu ve smyslu plašení nebo usmrcování volně žijících ptáků a dalších živočichů, kteří mohou představovat riziko pro letecký provoz. Taková ochrana se obvykle provádí za pomoci sokolnických cvičených dravců a kromě výjimek ze zákazů pro jejich držení je nezbytné udělení rozhodnutí o odchylném postupu v případě plašení a odlovu volně žijících ptáků. Při kontrolách bylo řešeno možné porušení zákona zpravidla v souvislosti s nedostatky ve vedení evidence odlovených jedinců, ale ani v jednom případě se nepodařilo prokázat porušení zákona.

4. Celoinspekční prověrka

Ve 2. čtvrtletí roku 2015 se za účasti inspektorů z celé republiky uskutečnila kontrolní akce zaměřená na uplatňování a dodržování veřejných zájmů ochrany přírody oblasti Sedlčanska, Voticka, Benešovska a Vlašimska, se zvláštním zřetelem na ochranu ZCHÚ, EVL, památných stromů, VKP a dřevin rostoucích mimo les. Z celkem 22 inspekčních šetření vyplynulo jedno správní řízení inspekce o uložení pokuty za porušení ochrany dřevin, další dvě řízení zahájila v rámci své územní kompetence Správa CHKO Blaník a vodoprávní úřad ORP Sedlčany. Dalším orgánům státní správy byly na základě zjištěných skutečností doručeny výzvy ke zjednání nápravy, nejčastěji z oblasti nedostatečného značení, plnění plánů péče a managementových opatření v případě ZCHÚ, EVL a památných stromů. Agentuře ochrany přírody a krajiny byly adresovány informace o stavu celkem 21 kontrolovaných památných stromů.

5. Kontrola legálnosti držení tygrů v soukromých chovech

V průběhu roku 2016 proběhla poslední fáze úkolu zaměřeného na prověření tygrů chovaných v zajetí, ve spojitosti s nelegálním obchodem s neživými exempláři tygrů a odvozenými produkty. Kontroly v rámci tohoto úkolu prokázaly mnohá porušení zákona. Nejasnosti týkající se evidence tygrů, zmizelá zvířata, nesedící doklady a potíže s identifikačním značením, vykazovaná vysoká úmrtnost zvířat apod. naznačují možné spojení s organizovaným

obchodem s tygřími produkty. Konkrétní případy budou dále řešeny ve spolupráci s orgány činnými v trestním řízení.

5.4.3 Stežejní kontrolní činnost v rámci plnění specifických úkolů

Ochrana dřevin

Problematika ochrany dřevin rostoucích mimo les je v činnosti složky ochrany přírody tradičně zastoupena velmi významně, mj. v rámci kontrol správců vodních toků, elektrizační sítě, silničních komunikací a železničních drah. V této souvislosti inspekce věnovala velkou pozornost dodržování zákonných povinností při údržbě železničních tratí ze strany Správy železniční dopravní cesty (SŽDC). V roce 2016 bylo ředitelstvím ČIŽP tomuto subjektu uloženo pravomocné rozhodnutí o pokutě ve výši 1 030 000 Kč, a to ve věci nedodržení zákazu činnosti a kácení dřevin bez povolení. Současně v tomto roce probíhala další kontrola zaměřená na protiprávní kácení dřevin, na základě které bylo zahájeno další správní řízení o uložení pokuty SŽDC. Rozhodnutí by mělo být vydáno v první polovině roku 2017.

Předmětem prošetření byly i subjekty, které se na kácení podílely z pozice subdodavatele kácení. Tyto kontroly se uskutečnily v územní působnosti OI Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Liberec, Ostrava a Ústí nad Labem. Celkem 10 firmám byly průběhu roku 2016 uloženy pravomocné pokuty v úhrnné výši 1 614 450 Kč, tedy spolu s výše uvedenou pokutou bylo jen v souvislosti s kácením podél dráhy v posledním roce uloženo celkem 11 rozhodnutí o sankci v úhrnné výši 2 644 450 Kč.

S poškozováním a kácením dřevin je možno se ve větší míře setkat také při realizaci regionálně významných investičních akcí, výstavbě či rekonstrukci infrastruktury nebo při údržbě zemědělských pozemků. V této souvislosti lze jmenovat pravomocnou pokutu ve výši 360 000 Kč, uloženou městu Sobotka, a to za poškození 25 ks vzrostlých lip nepřiměřeným ořezem koruny. Podobné řízení vzešlo z podnětu z Mariánských Lázní, kde společnost Hotel Esplanade a. s., radikálně zredukovala koruny 21 ks vzrostlých dřevin, za což jí byla inspekcí vyměřena pokuta ve výši 150 000 Kč, snižovaná v odvolacím řízení na 90 000 Kč.

Na základě podnětu byl řešen případ nedovoleného kácení a narušení krajinného rázu ze strany Ředitelství silnic a dálnic ČR, kdy kromě uložení sankce bylo předmětem řízení uložení opatření – provedení výsadby dřevin podél části komunikace v CHKO Třeboňsko. Pravomocnou sankcí ve výši 200 000 Kč ŘSD napadlo žalobou. Pravomocná pokuta ve výši 160 000 Kč byla uložena i subjektu Sportovní areál Ještěd a.s., konkrétně za nepovolené kácení v prostoru rekreačního a sportovního areálu, podobného charakteru je pravomocná pokuta ve výši 150 000 Kč uložená právnické osobě PARPLANDO s.r.o., za kácení dřevin za účelem uvolnění plochy pro uložení výkopové zeminy. Rozsahem ojedinělý případ kácení řešil OI Liberec, který vydal rozhodnutí o uložení pokuty fyzické osobě podnikající ve výši 520 000 Kč. Věc byla odvolacím orgánem vrácena k novému projednání. Ze stručného přehledu je zřejmé, že stavební činnost se stále dostává do rozporu s ochranou dřevin rostoucích mimo les, respektive tento stav dokladuje dlouhodobý přístup mnoha investorů a správců nemovitého majetku.

Podobně jako v předchozích letech se inspekce v roce 2016 setkala s případy velkoplošného kácení zapojených porostů dřevin na dlouhodobě neobhospodařovaných pozemcích, jako jsou zarůstající pastviny nebo staré sady. Tato protiprávní činnost je obvykle motivována jednorázovým ziskem, ať už v podobě získané dřevní hmoty (případně štěpky) nebo uvedení pozemků do stavu, ve kterém lze požádat o zemědělské dotace. S tím souvisí i případy neplnění oznamovací povinnosti při kácení dřevin podle § 8 odst. 2 a 4, respektive zneužívání institutu tzv. havarijního kácení. Další z možností je kácení prováděné na základě oprávnění správce vodních toků či elektrovedů, prováděné nad rámec tohoto oprávnění.

Z pravomocných rozhodnutí lze jmenovat uložení pokuty ve výši 150 000 Kč právnické osobě Zelené pláně Českého středohoří s.r.o., která byla uznána odpovědnou za nepovolené kácení zapojeného porostu dřevin rostoucích mimo les na ploše 18 600 m² v územní působnosti OI Ústí nad Labem, uložení pokuty ve výši 180 000 Kč společnosti Ekobiomasa s.r.o., která zneužila oprávnění plynoucí z energetického zákona a kácela vzrostlé dřeviny ve výrazně větší vzdálenosti od elektrického vedení, než jak

odpovídá ochrannému pásmu, případně uložení pokuty ve výši 160 000 Kč společnosti Business strategy s.r.o., která pokračovala v kácení dřevin bez ohledu na skutečnost, že byla v průběhu kácení vyrozuměna o protiprávnosti tohoto jednání.

V průběhu roku 2016 zaznamenala inspekce zvýšenou snahu o svévolné kácení i velmi vzrostlých solitérních dřevin, zejména lip. Některé stromy byly pokáceny ještě před podáním podnětu, nežádka s vědomím, tichým souhlasem nebo na základě účelového rozhodnutí místně příslušného orgánu ochrany přírody, aniž by pro jejich kácení existoval závažný důvod. Častým argumentem byla nemožnost provádět adekvátní údržbu dřeviny, ať už z důvodů finančních či majetkových, nebo domnělá či nadnesená kolize s nemovitým majetkem. V několika případech se podařilo zvrátit původní záměr pokácet dřevinu, například lípu s obvodem téměř 4 m v obci Díly, lípu s obvodem téměř 4,5 m v Jáchymově nebo podobnou lípu v Postřekově na Domažlicku, u které byl dokonce záměr o vyhlášení památného stromu. V posledním jmenovaném případě inspekce podala podnět k přezkumu vydaného rozhodnutí OÚ o povolení kácení a zahájila řízení o zastavení škodlivé činnosti dle § 80 odst. 2 ZOPK, ve spojení s předběžným opatřením ve smyslu zdržet se kácení dřeviny. Ve všech případech se jednalo o dominantní vitální dřeviny, bez významných defektů, které by měly být důvodem pro pokácení dřeviny.

V kontrolní činnosti ČIŽP byla dále zastoupena kontrola plnění náhradních výsadeb uložených inspekcí nebo místně příslušnými orgány ochrany přírody. Nejčastěji zjištěnými problémy bylo nesplnění podmínek stanovených pro náhradní výsadbu, zejména neodpovídající počty a druhy dřevin a nezajištění pěstební péče o realizované výsadby, případně neprovedení náhradní výsadby ve stanoveném termínu. Současně byl prováděn dozor výkonu veřejné správy spojený s ukládáním náhradních výsadeb, kdy na straně obecních úřadů stále přetrvávají závažné vady spočívající v ukládání právně nevymahatelných povinností. Nebývají specifikovány dřeviny, místo nebo termín výsadby, případně je náhradní výsadba uložena do míst, kde ji fakticky nelze realizovat. Výjimkou nejsou ani případy, kdy dojde mezi orgánem ochrany přírody a účastníkem řízení ke zcela neformální dohodě o změně podmínek náhradní výsadby uložené pravomocným

rozhodnutím, aniž by se taková dohoda odrazila v dokumentech vedeného správního řízení.

Cíleně se inspekce věnovala i vymáhání ochrany památných stromů, za zmínku stojí například uložení pravomocné pokuty právnické osobě ve výši 40 000 Kč za poškození kořenů památného stromu „Lípa na farní zahradě“ těžkou technikou při rekonstrukci zámecké ledárny v Třebíči.

Ochrana významných krajinných prvků

Předmětem šetření se pravidelně stávají případy nedovoleného zásahu do významných krajinných prvků, často v souvislosti s ochranou dřevin podél vodních toků nebo zásahů do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů vodních živočichů. Z případů řešených v roce 2016 lze jmenovat uložení pravomocné pokuty ve výši 150 000 stavební firmě Dráb a spol. s.r.o., která v souvislosti s vykácením 92 stromů nedovoleně zasáhla do VKP rybník, vodní tok a údolní niva. Poměrně často se inspekce setkávala s ukládáním materiálů a terénními úpravami v prostoru VKP vodní tok a údolní niva, případně současně s poškozením nebo kácením dřevin, za což byla hned několika právnickým osobám uložena pravomocná pokuta v řádu 100 000 Kč. Podobné zásahy jsou zpravidla spojeny s nutností uložit nápravné opatření spočívající v odstranění neoprávněných zásahů.

Správní řízení ve věci škodlivého zásahu do VKP bylo dále vedeno s podnikem Povodí Vltavy, který s odkazem na povodňové škody z roku 2013 prováděl rozsáhlé bagrování dna toku Vltavy mezi Vraňany a soutokem s Labem. Protože kromě naplavených sedimentů zasahoval i do horninového podloží, inspekce činnost v korytě zastavila předběžným opatřením. Jako priorita se v tomto případě ukázala snaha zabránit dalším škodám v důsledku postupu dle chybně vypracované projektové dokumentace, inspekce proto uložila nové předběžné opatření, kterým stanovila podmínky pro výkon činnosti. V průběhu dalších prací byla činnost společnosti monitorována a po jejich ukončení řízení o uložení sankce zastaveno.

Kontroly provozovatelů MVE

V územní působnosti několika oblastních inspektorátů proběhl kontrola provozovatelů malých vodních elektráren, jejichž exi-

stence dlouhodobě představuje potenciální riziko pro zejména vodní složky životního prostředí. Šetření navazovala na předchozí složkové a specifické úkoly a potvrdila aktuálnost této problematiky. Bylo uskutečněno několik desítek plánovaných i neplánovaných kontrol MVE, z nichž mnohé prokázaly porušení zákona ze strany jejich provozovatelů.

Ze závažnějších případů lze jmenovat nepřiměřený odběr vody z řeky Moravy, kdy se právnická osoba v dle zjištění OI Olomouc dopustila nedovoleného zásahu do VKP, biotopu a přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu vranka pruhoploutvá, za což jí byla uložena dosud nepravomocná pokuta ve výši 90 000 Kč. Jenom v působnosti OI Olomouc bylo šetřeno dalších 6 možných porušení zákona ve smyslu škodlivého zásahu do VKP a nedovoleného zásahu do přirozeného vývoje ZCHD v důsledku nedodržení zůstatkového průtoku. Z celkem 6 vydaných rozhodnutí o pokutě v úhrnné výši 200 000 Kč již 3 nabyla právní moci, o dalších rozhoduje odvolací orgán.

Z dalších rozhodnutí lze uvést provozovatele MVE v působnosti OI Havlíčkův Brod, který se jako fyzická osoba podnikající opakovaně dopustil správních deliktů nedovoleného zasahování do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů, provádění škodlivého zásahu do významného krajinného prvku bez souhlasu orgánu ochrany přírody a na území evropsky významné lokality vykonávání činnosti, pro kterou je vyžadován souhlas orgánu ochrany přírody, bez tohoto souhlasu. To vše v souvislosti s nedodržením minimálního zůstatkového průtoku v korytě řeky Šlapanky, za což mu byla uložena pokuta ve výši 75 000 Kč, kterou potvrdil i odvolací orgán.

Druhá ochrana a ochrana volně žijících ptáků

Nedílnou součástí činnosti oddělení ochrany přírody je kontrola dodržování ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a volně žijících ptáků, což akcentuje i zájem veřejnosti v podobě doručovaných podnětů. Jednotlivé případy se týkají zákonné ochrany jedinců ZCHD, ale ještě častěji jejich populací i obyvatel biotopů. Tradičně inspekce šetří nedovolené zásahy do přirozeného vývoje ZCHD při výstavbě, rekonstrukci nebo údržbě vodních děl, toků a rybníků, při budování infrastruktury, někte-

rých sportovišť nebo alternativních zdrojů elektrické energie. S velice závažnými případy se inspekce v poslední době setkává v souvislosti s úniky cizorodých látek do vodních toků, z nichž některé jsou uvedeny mezi významnými případy.

Samostatnou kapitolou jsou případy nelegálního usmrcování dravých ptáků, šelem a dalších volně žijících druhů střelnou zbraní či jedy, mezi kterými figurují zejména karbamátové pesticidy s obsahem karbofuranu, používané v minulosti jako insekticidy. Jde o velmi bezohledné jednání bez ohledu na to, zda k otravám nejčastěji postižených druhů dochází záměrně nebo v důsledku neselektivního požření otrávené návnady, neboť už jen její umístění ve volné přírodě naplňuje podstatu obecného ohrožení. V roce 2016 byl od začátku sledování zaznamenán zatím nejvyšší počet otrav dravých ptáků, mezi kterými figurovalo 12 jedinců orla mořského, 3 jedinci luňáka červeného, 1 orel skalní, z dalších druhů se oběti stávají zejména vydry a další druhy šelem, nebezpečí se ale nevyhnou ani volně se pohybující domestikovaní psi a kočky. Velkým problémem je obtížná prokazatelnost takového jednání, které může naplňovat skutkovou podstatu hned několika trestných činů.

Příkladem škodlivého zásahu do populace zvláště chráněných druhů rostlin je například odvodnění podmáčené louky s výskytem ohroženého prstnatce májového. Na lokalitě bylo zřízeno odběrné místo podzemní vody a vybudována síť odvodňovacích kanálů s perforovaným plastovým potrubím, což mělo za následek ovlivnění vodního režimu a ohrožení populace výše uvedeného druhu. Právnické osobě byla za nedovolený zásah do přirozeného vývoje ZCHD uložena dosud nepravomocná pokuta a povinnost uvedení pozemku do původního stavu.

Sankcí ve výši 150 000 Kč bylo rovněž ohodnoceno kácení dřevin na březích rybníků v EVL Třeboňsko. Kácení bylo šetřeno na základě doručení podnětu a odpovědnému subjektu, kterým bylo Rybářství Třeboň a.s., prokázalo kromě předpokládaného nepovoleného kácení dřevin i nedovolený zásah do přirozeného vývoje ZCHD hmyzu, konkrétně brouků (páchník hnědý, zdobec měnivý, tesařík obrovský), vázaných svým vývojem na dřevní hmotu pokácených stromů.

Specifický byl i případ pozastavení škodlivé činnosti v souvislosti s částečně provedeným nedovoleným zásahem do biotopu silně ohroženého sleziníku hadcového výstavbou lesní cesty přes lokalitu s jeho výskytem v k. ú. Sklené nad Oslavou, řešený na základě doručeného podnětu. Inspekce po zjištění stavu další výstavbu cesty pozastavila svým rozhodnutím o předběžném opatření a následně rozhodla o omezení škodlivé činnosti podle § 80 odst. 2 zákona. Proti tomuto rozhodnutí bylo Lesy České republiky, s.p., podáno odvolání. Odvolací orgán odvolání zamítl a rozhodnutí inspekce potvrdil.

V roce 2016 se řada podnětů týkala například zajištění příznivých životních podmínek chrástala polního nebo vybraných druhů denních motýlů. Takové druhy jsou svým životním cyklem závislé na příznivém managementu travních porostů, spočívajícím ve volbě správné technologie a termínu kosení. Několikrát inspekce řešila možný nedovolený zásah do přirozeného vývoje modrásků vázaných svým vývojem na krvavec toten a hostitelské druhy mravenců, včetně aktuálně prošetřovaného podnětu na změnu managementu ploch s výskytem modrásků na lokalitě Dolní Žleb a Přelouč, které jsou ve správě Ředitelství vodních cest.

Ochrana zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů je poměrně častým předmětem doručených podnětů k šetření a nezřídka se jedná o poměrně závažná zjištění, vyžadující okamžitý zásah v podobě pozastavení činnosti či stanovení bližších podmínek, v zájmu zachování biotopu a příslušných populací.

Územní ochrana

Další z oblastí řešených složkou ochrany přírody je kontrola dodržování ochranných podmínek zvláště chráněných území, často ve spojení s ohrožením jiných chráněných zájmů. Z případů řešených v roce 2016 lze jmenovat kontrolu společnosti POLNOST, která v několika posledních letech hospodařila na lučních pozemcích v PR Koutské a Zábřežské louky prostřednictvím intenzivních technologií (orba, hnojení atd.), prováděla zakázané činnosti (použití pesticidů aj.) a dále bagrováním poškodila bezejmenný vodní tok a několik desítek dřevin. Této společnosti byla uložena pokuta ve výši 280 000 Kč, následně snižená odvolacím orgánem na 190 000 Kč. Rovněž bylo v této věci zahájeno řízení o uložení opatření k nápravě.

Pokuta ve výši 50 000 Kč byla uložena právnické osobě za správní delikt, kterého se dopustila v období leden–červenec 2015 tím, že ponechala na pozemcích v k. ú. Lipová na území Přírodní rezervace Lipovské upolínové louky dřevní hmotu ze stromů pokácených na sousedním lesním pozemku, čímž došlo k nedovolené změně a ohrožení dochovaného stavu části území PR na ploše cca 2 700 m². Rozhodnutí je v odvolacím řízení. Porušení ZOPK bylo zjištěno i na území ochranného pásma NPR Králícký Sněžník v k. ú. Dolní Morava v souvislosti se stavbou sjezdové trati. Společnosti VJS mechanizace s. r. o. Zábřeh, která stavbu realizovala, byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč, která nabyla právní moci. Mezi nejzávažnější dosud neukončené případy poškození životního prostředí, ke kterému došlo nejméně od března 2015 do 2. 7. 2015 v souvislosti se zneškodňováním odpadů ve zvláště chráněném území mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, nevratným poškozováním půdního povrchu, změnou vodního režimu a prováděním terénních úprav značného rozsahu navážením zeminy ve II. zóně chráněné krajinné oblasti bez příslušné výjimky orgánu ochrany přírody v souvislosti s výstavbou myslivecké střelnice na pozemcích v k. ú. Škrdlovice a Světnov. Pro realizaci předmětného záměru výstavby myslivecké střelnice byla Ministerstvem životního prostředí ČR vydána výjimka pro některé z uvedených činností a pro část dotčených pozemků, jejíž platnost byla ukončena k 31. 12. 2001.

Po zjištění, že předmětný subjekt pravděpodobně v protiprávním jednání pokračuje i po zahájení kontroly, zahájila inspekce řízení o omezení činnosti podle ustanovení § 80 odst. 2 zákona a vydala rozhodnutí o předběžném opatření. Odpovědná osoba se proti rozhodnutí o předběžném opatření odvolala, následně vydané rozhodnutí ve věci odvoláním napadeno nebylo, a nabylo právní moci. Po ukončení kontroly inspekce zahájila řízení o uložení sankce. Proti tomuto rozhodnutí se účastník řízení odvolal. V odvolacím řízení nebylo ke konci roku 2016 rozhodnuto. Oddělení ochrany přírody se věcí zabývá v úzké součinnosti s odděleními odpadového hospodářství a ochrany vod.

Nepříliš obvyklý je případ řešený OI Hradec Králové, který na základě podnětu prošetřoval sanaci svahu v rámci rekonstrukce železniční trati v úseku Ústí nad Orlicí–Letohrad. Kontrola pro-

kázala odstranění skalního útvaru, jehož součástí byla i jeskyně „U dolních Libchav“. Všechny jeskyně přitom požívají zákonné ochrany, je zakázáno je ničit, poškozovat či jakkoli upravovat, není-li k této činnosti udělena výjimka příslušného orgánu OP. Z původní několik metrů dlouhé jeskyně zůstalo pouze torzo závěrečné trhliny, inspekce proto se subjektem provádějícím sanační práce zahájila správní řízení o uložení pokuty.

Za závažný a tematicky neobvyklý případ porušování právních předpisů je nutno považovat ukládání zeminy z výstavby nové elektrorozvodny na celou řadu lokalit v okolí v působnosti OI Havlíčkův Brod. V rámci této stavební akce došlo k řetězení předávání výkopové zeminy mezi jednotlivými subjekty. Mimo jiné došlo právnickou osobou na základě objednávky fyzické osoby k uložení 9 296,5 tuny zeminy v údolní nivě vodního toku na pozemcích v k. ú. Mírovka. Zároveň bylo bez povolení pokáceno 18 kusů dřevin rostoucích na břehu vodní plochy v uvedených lokalitě. Kontrola nebyla ke konci roku 2016 ukončena.

5.4.4 Významné případy

Na prvním místě je možno jmenovat zcela bezprecedentní případ hromadného usmrcení několikatisícové populace kriticky ohroženého druhu rak říční v důsledku úniku pesticidu s obsahem toxické látky chlorpyrifos do vodního toku. Protiprávního jednání se dopustila společnost **ZS Vilémov**, která v důsledku nesprávné manipulace s přípravkem NURELLE D způsobila únik reziduí do dešťové kanalizace zemědělského areálu a následně i do bezejmenného levostranného přítoku řeky Doubravky s výskytem výše uvedeného druhu raka.

K vlastnímu úniku pesticidního přípravku došlo na přelomu března a dubna roku 2014, což vedlo v úseku říčního kilometru 1,5–7,9 toku Doubravky k úhynu nejméně 8 475 juvenilních a adultních jedinců (bez zahrnutí počtu vajíček) raka říčního. Sankční řízení mohla inspekce zahájit až počátkem roku 2015, kdy PČR odložila podaný návrh na trestní stíhání a postoupila spis inspekci k dalšímu šetření. Po ukončení složitého dokazování inspekce OI Havlíčkův Brod vydala rozhodnutí o uložení pokuty, a to za způsobení úhynu zvláště chráněných živočichů a závažné poškození významného krajinného prvku vodní tok, konkrétně

ve výši **1 700 000 Kč**. V průběhu roku 2016 bylo rozhodnutí o pokutě potvrzeno odvolacím orgánem v plném rozsahu a pokuta blížící se horní hranici zákonného rozmezí nabyla právní moci.

Na podzim roku 2015 došlo v důsledku nedostatečného nařízení odpadních vod vypouštěných z areálu společnosti **LAKUM – AP a.s.** do náhonu Tichá voda ve Frýdlantu nad Ostravicí k úhynu 3 633 ks ryb, z nichž 2 605 patřilo k ZCHD střevele potoční. Příčinou nedostatečného nařízení bylo snížení průtoku v náhonu cca na 1/3 při jeho opravě. Společnosti **LAKUM – AP a.s.** jako zadavateli opravy byla uložena pokuta ve výši **600 000 Kč** a společnosti **FORTI OSTRAVA s.r.o.**, která byla zhotovitelem opravy, pokuta ve výši **60 000 Kč**. Společnost LAKUM – AP a.s. se proti rozhodnutí odvolala. Odvolací orgán v roce 2016 snížil uloženou pokutu na **540 000 Kč**.

Mezi uhynulými rybami bylo více než 2,5 tisíce jedinců zvláště chráněné střevele potoční, dále pstruzi obecní (na snímku), mřenky mramorované a hrouzci obecní.

Dlouhodobě řešeným subjektem je společnost **SKLÁDKA ELZET s.r.o.**, které inspekce v roce 2015 uložila pokutu ve výši **1 500 000 Kč** za neplnění podmínek rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ČR, kterým byla povolena výjimka ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů. Tato sankce je v současnosti předmětem přezkumu ve správním soudnictví. Následně Krajský úřad Pardubického kraje výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů zrušil, a to z důvodu jejího nerespektování, v souvislosti s opakovaným zavážením vodní plochy s výskytem několika druhů obojživelníků stavebními a demoličními odpady, recykláty a zeminami. V průběhu roku 2016 inspekce OI Hradec Králové obdržela podnět ve smyslu dalšího zavážení vodní plochy, na což reagovala zahájením řízení o omezení činnosti a vydáním předběžného opatření. Přesto posléze došlo k úplnému zavezení někdejší vodní plochy, což vedlo k zahájení řízení a uložení dosud nepravomocné pokuty. Řízení o omezení činnosti posléze zastavila jako již bezpředmětné.

Podobný případ prověřovala inspekce v souvislosti s rekonstrukcí kanalizace čtyřmi obcemi v působnosti OI Brno, kdy vytěžená zemina byla ukládána na okraj mokřadu s výskytem silně a kriticky ohrožených druhů bahňáků (vodouš rudonohý, bekasina otavní). V první polovině září 2015 došlo k rozhrnutí zeminy na plochu mokřadu, čímž došlo k zániku stanovišť obývaných těmito druhy. Přestože v době zásahu již nebyly přítomny snůšky bahňáků a nedošlo tak ke zničení vajec nebo usmrcení mláďat, byla společností **Agria**, jako objednateli rozhrnutí mokřadu, uložena dnes již pravomocná pokuta ve výši **50 000 Kč**.

5.4.5 Vyjádření, stanoviska pro jiné orgány, podněty jiným orgánům státní správy

Dlouhodobě složka ochrany přírody posuzuje velký počet doručených vyjádření a stanovisek, zejména vyjádření k záměrům ve všech stupních procesu EIA a SEA. V roce 2016 inspektoři ochrany přírody připomínkovali celkem 699 dokumentací, oznámení a posudků, v mnoha případech přitom uplatnili konkrétní výhrady a připomínky k předkládaným dokumentacím a záměrům. Na tomto počtu se významně podílí záměry výstavby a úpravy rekreačních a sportovních zařízení nebo alternativních zdrojů

elektrické energie. Řada projektů je přitom situována do velkoplošných zvláště chráněných území či jejich ochranných pásem.

V téměř každém předloženém materiálu lze najít nějaké nedostatky, ať už se jedná o absenci konkrétních podkladů, jako jsou podrobné údaje o stavu území, dostatečné informace o provedených biologických průzkumech, nezbytné závazné stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody nebo o nedostatečné vyhodnocení vlivů na některé složky přírodního prostředí. I vypořádání zaslaných připomínek probíhá často pouze formálně, bez skutečného zohlednění vlivů na životní prostředí, včetně případných kumulativních vlivů. Za alarmující lze považovat skutečnost, že v jednom z přiložených biologických hodnocení bylo uvedeno, že v průběhu zpracování podkladů k tomuto průzkumu již probíhala realizace záměru, přestože se inspekce teprve vyjadřovala k územnímu a stavebnímu řízení.

Pro rok 2016 byla typická velmi intenzivní spolupráce s orgány činnými v trestním řízení, kterým inspekce poskytuje konzultace či odborná posouzení a podílí se na realizacích orgánů činných v trestním řízení v pozici odborných konzultantů. Specifickým příkladem byla účast inspekce na několika domovních prohlídkách zaměřená na osoby podezřelé z obchodování s jedinci zvláště chráněných druhů hmyzu a nelegálního držení preparovaných jedinců zvláště chráněných druhů savců a ptáků. Jeden z řešených případů skončil v roce 2016 pravomocným odsouzením pachatele, kterému byl prokázán odchyt a prodej většího množství chráněných jedinců, včetně kriticky ohroženého tesaříka alpského, odloveného v jedinečné oblasti výskytu ve středních Čechách. Kromě již zmiňované spolupráce inspekce průběžně zasílá příslušným orgánům i další oznámení o podezření ze spáchání trestného činu.

V neposlední řadě inspekce dlouhodobě spolupracuje s dalšími orgány ochrany přírody na úrovni obcí, krajských úřadů nebo OVSS MŽP. V působnosti některých OI je udržována intenzivní spolupráce s odbornými nevládními organizacemi typu České společnosti ornitologické nebo České společnosti pro ochranu netopýřů. Zcela samozřejmá je komunikace s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, včetně bývalých správ jednotlivých chráněných kra-

jinných oblastí, kdy inspekce využívá odborné znalosti a zkušenosti AOPK při zadávání odborných a znaleckých posudků.

5.4.6 Závěry kontrolní činnosti

Dozorová činnost složky ochrany přírody je velice obsáhlá a tematicky různorodá, což je důsledek kombinace širokého spektra chráněných zájmů uvedených v příslušné legislativě a potenciálně škodlivých činností. Praktické provádění kontrolní činnosti a vymáhání práva je přitom limitováno nepříliš velkým počtem inspektorů ochrany přírody. Přitom významný podíl pracovních kapacit zaujímá prošetřování podnětů a kontroly vykonávané na základě meziresortních závazků (Cross Compliance), často bez ohledu na jejich závažnost z pohledu ochrany přírody.

Prostor pro systematické plánování kontrolní činnosti, která by reflektovala reálné potřeby plynoucí z analýzy stavu prostředí, je proto velmi omezený. Vytíženost inspektorů dále zvyšuje velký počet formálních úkonů, které stanovuje platný správní a kontrolní řád a do budoucna i nový přestupkový řád, což má za následek nárůst časové a administrativní náročnosti kontrolní i správní činnosti. Velkou pozornost bude nutno věnovat právě aplikaci již zmiňovaného nového přestupkového řádu, který nepochybně zasáhne do činnosti kontrolních složek inspekce.

Z prováděné kontrolní činnosti je stále patrné systematické nerespektování právních předpisů na ochranu životního prostředí v některých oblastech lidské činnosti. Jde o již zmiňované investiční záměry, ve vztahu k ochraně dřevin, významných krajinných prvků, zvláště chráněných druhů nebo krajinnému rázu. Alarmující je i systematické nedodržování právních předpisů ze strany správců železničních tratí, vodních děl a toků, v menší míře i správců silnic či elektrifikační sítě.

Za velmi závažné lze považovat poškozování zájmů ochrany přírody zvláště v souvislosti se zásahy do vodního prostředí, kdy opakovaně nebývají ze strany investorů nebo správců vodních toků respektovány právní předpisy na ochranu životního prostředí a rovněž rozhodování příslušných orgánů ochrany přírody bývá v této souvislosti často formální. V rámci správy vodních toků bývá rovněž účelově využíván až zneužíván institut povod-

ňových škod, kdy jsou prosazovány často až absurdní zásahy s odstupem několika let po povodňovém stavu. Velká pozornost musí být věnována provozovatelům malých vodních elektráren, v souvislosti se zajištěním potřebných zůstatkových průtoků. Samostatnou kapitolou jsou případy znečištění vodních toků, které mohou mít dalekosáhlé následky pro vodní ekosystémy. Tradičně se z pohledu ochrany přírody ukazují jako problémové záměry výstavby některých typů sportovišť, zařízení pro výrobu elektrické energie z alternativních zdrojů. Stále aktuálním tématem je systematická kontrola obecních úřadů všech stupňů, kde se ČIŽP dlouhodobě setkává s nedůsledným a neodborným výkonem státní správy, což velmi komplikuje následné vymáhání práva ze strany inspekce. Jako špatnou je nutno vyhodnotit i činnost subjektů odpovědných za ekologickou správu svěřených oblastí, například péči o dřeviny. Za alarmující je nutno označit případy zneužívání pravomoci úřední osoby v oblasti rozhodování na úseku ochrany přírody, případně falšování úředních dokumentů v rámci legalizace jednání v rozporu se zákonem. V neposlední řadě je nutno konstatovat až příliš benevolentní výklad deliktů odpovědnosti na úseku ochrany přírody a formalistický přístup některých orgánů státní správy, podporující ekonomické zájmy velkých subjektů na úkor veřejného zájmu na ochranu přírody a krajiny.

Na rozdíl od roku 2015, kdy nebylo vydáno rozhodnutí podle § 66 ZOPK, bylo v roce 2016 vydáno 8 rozhodnutí dle § 66 ZOPK. Ve třech případech se jednalo o stanovení podmínek pro výkon činnosti (termínu sečení) z důvodu ochrany zvláště chráněných druhů ptáků (chrástal polní a konipas luční). V jednom případě se jednalo o omezení související s pastvou skotu, kdy přechodem pasoucího skotu docházelo k nadměrnému poškozování koryta vodního toku. Zde je třeba připomenout diametrálně rozdílný přístup jednotlivých regionálních pracovišť AOPK, kdy pracoviště AOPK Ústecko samo podalo podnět ČIŽP na řešení této problematiky a naproti tomu regionální pracoviště AOPK v územní působnosti OI HB tuto činnost nepovažuje za škodlivou. Zbývající řízení podle § 66 ZOPK byly vedeny v souvislosti s výstavbou či provozováním golfových hřišť v Cínovci a Mikulášovicích. Oba případy byly již několikrát prezentovány a v případě golfového hřiště Mikulášovice probíhá sankční řízení.

5.5 Ochrana lesa

5.5.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2016

V uplynulém roce provádělo kontrolní činnost celkem 43 inspektorů. Oproti roku 2015 je to o jednoho inspektora více, a to v důsledku obsazení volného pracovního místa. Na každého inspektora v roce 2016 připadalo průměrně 62 265 ha lesů.

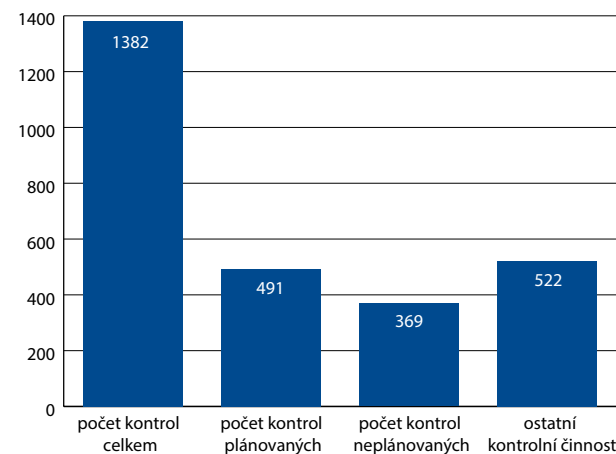
V hodnoceném roce nedošlo z pohledu platných složkových zákonů ke změnám, takže platil stejný právní rámec jako v předchozích letech. Jednalo se zejména o zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb. a vnitřní předpisy ČIŽP.

Inspektoři oddělení ochrany lesa provedli celkem 1 382 kontrolních akcí. Plánovaných kontrol bylo uskutečněno 491, neplánovaných 369 a v 522 případech proběhla ostatní kontrolní činnost. Jednalo se o terénní aktivity v podobě úkonů předcházejících kontrole, která následně zahájena nebyla, různá šetření v rámci prověřovaných podnětů a informací, jakož i žádosti ostatních orgánů státní správy, PČR apod.

Celkový počet kontrol a kontrolních akcí je ve srovnání s rokem 2015 o 179 vyšší.

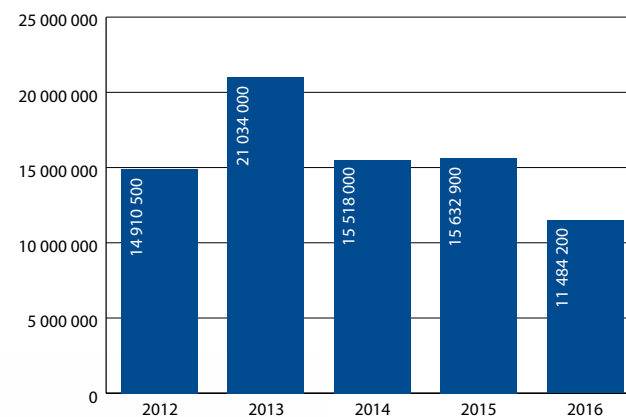
Objektem kontrol byly všechny typy vlastnictví lesů, důraz byl kladen na menší soukromé majetky, kde je historicky potvrzena větší chybovost v dodržování právních předpisů.

Vypracováno bylo 155 stanovisek EIA, 3 odborné posudky a 466 ostatních stanovisek a vyjádření.

Počet kontrol v roce 2016

V roce 2016 bylo za správní delikty v lesích vydáno oblastními inspektoráty 189 rozhodnutí o pokutě. Právní moci nabylo 183 rozhodnutí, 15 rozhodnutí se týkalo předchozích období. Celková výše pokut činila 11 484 200 Kč, což je částka o 4 148 700 Kč nižší oproti předchozímu roku.

Vývoj pravomocných pokut v Kč v letech 2012 - 2016

Oddělení ochrany lesa oblastních inspektorátů se na pokutách podílela takto:

Praha 1 334 500 Kč, České Budějovice 1 011 000 Kč, Plzeň 906 500 Kč, Ústí nad Labem 839 000 Kč, Hradec Králové 1 107 000 Kč, Havlíčkův Brod 1 097 500 Kč, Brno 2 266 500 Kč, Olomouc 1 439 000 Kč, Ostrava 1 234 700 Kč a Liberec 248 500 Kč.

I když je objem pokut ve výše uvedené časové řadě nejvyšší, stěžejní příčiny jejich udělení zůstávají stejné, resp. obdobné. Jsou jimi porušování předpisů při obnově lesů, nelegální těžby, rozvoj biotických činitelů, poškozování pozemků určených k plnění funkcí lesů lesní dopravou, nepovolené zábory lesní půdy apod.

V rámci vedených správních řízení bylo v roce 2016 vydáno 209 rozhodnutí o opatření k nápravě. Právní moci nabylo 207 rozhodnutí, kdy 7 rozhodnutí se týkalo předchozích období. Obdobně jako v předchozích letech lze konstatovat, že ukládání opatření k nápravě je efektivní. Opatření jsou plněna a plní jak preventivní, tak výchovnou funkci. Nezanedbatelné je i další posilování prestiže kontrolních orgánů složky ochrany lesa.

V předmětném roce bylo z celkového počtu 398 vydaných rozhodnutí (189 o pokutě, 209 o opatření k nápravě) řešeno v odvolání 42 případů. Z těchto odvolání bylo 16 případů potvrzeno, 8 vráceno k novému projednání, 7 zrušeno, 1 případ zastaven a 10 odvolání je dosud nerozhodnuto. Z těchto údajů lze jednoduše dovodit vysokou kvalitu vydávaných správních rozhodnutí inspektory OOL OI ČIŽP.

Soudně bylo v minulém roce řešeno 11 případů týkajících se činnosti OOL OI Praha, a to z let 2005-2008.

Vydáno nebylo žádné předběžné opatření ani podáno žádné trestní oznámení.

Zastavena byla činnost v jediném případě, a to rozhodnutím u OOL OI Brno u problémů při plnění opatření k nápravě.

Šetřeno bylo 198 podnětů a petic. Jejich témata jsou obdobná jako v předchozích letech a jsou jimi:

- prověření provedených těžeb dřeva (OI Praha, Č. Budějovice, Olomouc, Liberec),
- poškození pozemků určených k plnění funkcí lesů (OI Praha Č. Budějovice, Olomouc, Liberec),
- ochrana lesa před biotickými činiteli (OI Praha, Č. Budějovice, Olomouc, Ostrava),
- využití pozemků k jiným účelům než k plnění funkcí lesů (OI Praha, Č. Budějovice, Olomouc, Ostrava, Liberec),
- stav lesních porostů nebo lesní půdy (OI Brno),
- nedostatečná obnova lesa (OI Praha, Ostrava, Liberec),
- škody zvěří (OI Ostrava),
- poškození lesa při farmovém chovu (OI Liberec).

Kontrola na základě podnětu – povrch svážnice v k. ú. Hůzová, okr. Olomouc, narušené a zamokřené po provedeném přibližování kůrovcového dříví

Stav těžby svážnice při následné kontrole po provedené asanaci

Nejvíce podnětů (56) řešilo OOL OI Praha, následované OOL OI Č. Budějovice (28) a OOL OI Ostrava (20).

Podněty byly vyřizovány ve stanovených lhůtách.

Orgány ochrany lesa ČIŽP obdržely a vyřídily v roce 2016 13 žádostí o informace dle zákona č. 123/1988 Sb. a 9 žádostí dle zákona č. 106/1999 Sb.

5.5.2 Plnění složkového úkolu

Pro rok 2016 byl pro OOL OI stanoven složkový úkol týkající se aktuálního tématu v lesích, a to „Rozvoj biotických činitelů – kalamitních škůdců“. Cílem bylo získat objektivní údaje o stavu, případně o ochraně lesních porostů proti hmyzím kalamitním škůdcům, zejména proti kůrovcům.

Pro jednotné posuzování stavu v lesích byl formou metodického pokynu vydán vnitřní závazný předpis ČIŽP, ve kterém byly definovány parametry kontrol a šetření, jejich zaměření na konkrétní lokality v lesích, jakož i výběr kontrolovaných subjektů tak, aby bylo rovnoměrně pokryto celé dozorované území oblastních inspektorátů.

Kontroly byly provedeny u 246 subjektů a plocha kontrolovaných lesů byla poplatná intenzitě rozvoje škůdců. Podle inspektorátů bylo dozorováno území od 550 až po 3 600 ha PUPFL.

Napadení porostů v majetku fyzické osoby kůrovci v k. ú. Střítež nad Ludinou na Přerovsku

Z vyhodnocení výstupů složkového úkolu vyplynula skutečnost, že rozvoj biotických činitelů je v některých regionech nerozumný (Středočeský a Jihočeský kraj). V Národním parku Šumava byl zaznamenán zvýšený výskyt kůrovců v blízkosti bezzásahových území. V Západočeském kraji dochází k rozvoji hmyzích škůdců v územích soustředění drobných vlastníků (státní lesy jsou bez problémů). Jednou z příčin, vedle klimatické situace, je chybějící osvětová činnost ústředních orgánů, která by byla zacílena na drobné vlastníky lesů.

Extrémní rozvoj kůrovců je v Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Jde o důsledek klimatických změn, vlastní hospodářskou činností operativně těžko ovlivnitelný. Tato území vyžadují zásadní pozornost, a to jak hospodářských subjektů, tak kontrolních orgánů. Z tohoto důvodu byl i pro rok 2017 stanoven složkový úkol „Rozvoj biotických činitelů a poškozování lesů lesní dopravou“. Jeho cílem by mělo být vedle monitoringu rozvoje kůrovců, zhodnocení přístupu vlastníků lesů k likvidaci kalamitních škůdců i k poškozování lesů lesní dopravou.

5.5.3 Vícesložkové kontroly

Inspektoři oddělení ochrany lesa se zúčastnili 70 vícesložkových kontrol, vyhlášených jednotlivými oblastními inspektoráty. Jednalo se o společné akce s odděleními ochrany přírody, ochrany vod a odpadového hospodářství. Nejčtenější bylo zapojení složky ochrany lesa do těchto kontrol u OI Praha (11), Hradec Králové (15) a Ostrava (11).

5.5.4 Plnění specifických úkolů

OOL OI v rámci plánovaných i neplánovaných kontrolních akcí kontrolovala v hodnoceném roce úhrnem 13 témat, kterými byly:

- komplexní kontroly – provedeno 173 kontrol,
- rozvoj biotických činitelů – kůrovců – 290 kontrol,
- škody zvěří – 66 kontrol,
- poškození lesů těžbou – 92 kontrol,
- ochrana lesního půdního fondu (nezákonné zábory půdy, nezákonné oplocování, nepovolený vjezd motorových vozidel do lesů, poškození lesní půdy lesní dopravou, odpady a odpadky v lesích, ochrana lesů nespecifikovaná) – celkem 376 kontrol,

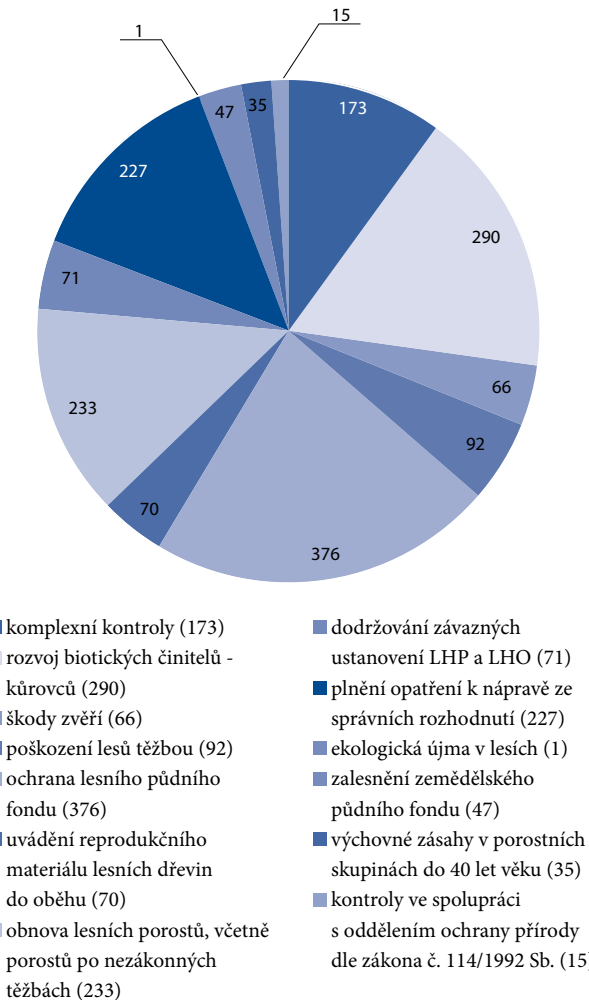

Jelen sika na Lišřansku v březnu 2016

- uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu – uskutečněno 70 kontrol,
- obnova lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách – 233 kontrol,
- dodržování závazných ustanovení LHP a LHO – realizováno 71 kontrol,
- plnění opatření k nápravě – 227 kontrol,
- ekologická újma v lesích – vyhotoven 1 výpočet,
- zalesnění zemědělského půdního fondu – 47 kontrol,
- výchovné zásahy v porostních skupinách do 40 let věku – provedeno 35 kontrol,
- kontroly ve spolupráci s OOP podle zákona č. 114/1992 Sb. – 15 kontrol.

Plnění specifických úkolů v roce 2016

V rámci celkových 1 382 plánovaných i neplánovaných kontrolních akcí, jak v podobě komplexních kontrol, tak speciálních kontrolních akcí, zaměřených na jedno i více témat, byla uvedená témata kontrolována v 1 696 případech.

- komplexní kontroly (173)
- rozvoj biotických činitelů - kůrovců (290)
- škody zvěří (66)
- poškození lesů těžbou (92)
- ochrana lesního půdního fondu (376)
- uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu (70)
- obnova lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách (233)
- dodržování závazných ustanovení LHP a LHO (71)
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí (227)
- ekologická újma v lesích (1)
- zalesnění zemědělského půdního fondu (47)
- výchovné zásahy v porostních skupinách do 40 let věku (35)
- kontroly ve spolupráci s oddělením ochrany přírody dle zákona č. 114/1992 Sb. (15)

5.5.5 Zásadní témata kontrol v roce 2016

Jednalo se zejména o škody zvěří, obnovu lesních porostů, ochranu lesního půdního fondu, poškozování lesní půdy lesní dopravou, reprodukční materiál lesních dřevin, ochranu lesa před hmyzími škůdci a nepovolené zábory lesní půdy.

5.5.6 Významná kontrolní zjištění

- nelegální těžba v lesích,
- nelegální zábor PUPFL,
- nepovolené terénní úpravy na PUPFL,
- problematické zalesnění zemědělské půdy - odborně a časově náročná kauza s fyzickou osobou v rámci ORP Rakovník,
- problémy s poškozováním lesů v důsledku vysokých stavů zvěře v regionu OOL OI H. Králové,
- skokový nárůst poškození lesů hmyzími škůdci z důvodu klimatických poměrů, zejména u drobných majetků do 50 ha v oblasti OOL OI Havlíčkův Brod,
- neplnění opatření k nápravě lesní společnosti Třebíč, s.r.o. v k. ú. Trnava u Třebíče (OOL OI Havlíčkův Brod),
- neplnění povinností při obnově lesů fyzickou osobou v k. ú. Křelovice u Pelhřimova (OOL OI Havlíčkův Brod),
- opakované nezajištění řádné obnovy lesa společností JOPATRANS, s.r.o. na lesních pozemcích v k. ú. Drásov (OOL OI Brno),

Opakované nezalesnění lesních pozemků společností Jopatrans, s.r.o.

- nezajištění řádné obnovy lesa společností LANDININE, s.r.o. v k. ú. Svatoslav u Tišnova (OOL OI Brno),
- porušení zákona o RM lesních dřevin společností LESCUS Cetkovice, s.r.o. (OOL OI Brno),
- opakované neplnění povinností pro obnovu porostů společností I.L.C., a. s. v k. ú. Přemyslovice, okr. Prostějov (OOL OI Olomouc),

Plocha po neoprávněné těžbě společností I.L.C., a.s. Praha v k. ú. Přemyslovice na Prostějovsku, neobnovená v zákonné lhůtě

- překročení šíře holé seče na exponovaném stanovišti a nepřiměřené narušení půdního krytu a poškození stromů při lesní dopravě v majetku fyzické osoby v k. ú. Morávka (OOL OI Ostrava),
- nepřiměřené narušení půdního krytu a poškození stromů při lesní dopravě u majetku LČR, s. p. v k. ú. Staré Hamry (OOL OI Ostrava),
- neplnění opatření k nápravě v zalesnění a ochraně mladých lesních porostů v k. ú. Líšný společností SEAPOINT CAPITAL, s.r.o. a obdobně společností ŠM-TRADING, s.r.o. v k. ú. Smržovka (OOL OI Liberec).

K území Národního parku Šumava, kde byl dlouhodobě zvýšený výskyt kalamitních kůrovců, lze konstatovat, že se situace významně zlepšila oproti roku 2010 a 2011.

Z jednotlivých lokalit NPŠ je nejhorší situace na územních pracovištích (ÚP) Modrava, Srní, Prášíly v západočeské části parku

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Množství m ³	343 000	235 000	75 500	40 770	22 900	21 050	29 000

Přehled výše kůrovcových těžeb na území NPŠ v letech 2010-2016

a v jihočeské části je pak nejvíce postiženou oblastí ÚP České Žleby. Zvýšený výskyt kůrovců v rámci parku byl zjištěn pouze v blízkosti bezzásahových území, kde je ještě kůrovec aktivní - lokality Radvanovice, Stožecká skála.

5.5.7 Významné případy správních deliktů v roce 2016

- pravomocná pokuta 200 000 Kč společnosti CASPERVIA, s.r.o. v k. ú. Kolín za nelegální těžbu v lesích (OOL OI Praha),
- nelegální zábor a pozemkové úpravy provedené fyzickou osobou v k. ú. Sádek s uloženou pokutou 1 000 000 Kč, t. č. v odvolacím řízení (OOL OI Praha),
- nezákonná těžba na pronajatých lesních pozemcích společnosti Orlík nad Vltavou, s.r.o. se sídlem Praha 6 s pravomocnou pokutou 300 000 Kč. Ve věci je vedeno soudní řízení (OOL OI Č. Budějovice),
- nezákonná těžba v k. ú. Děkanské Skaliny v objemu 930 m³ v rozporu se souhlasem OLH a ORP Kaplice. Ve věci zahájeno správní řízení se společností Villena s.r.o., souběžně případ jako trestný čin řeší Policie ČR, a to z důvodu, že při těžbě došlo i k těžbě dřeva na pozemcích sousedních vlastníků (OOL OI Č. Budějovice),

Nezákonná těžba společností Orlík nad Vltavou, s.r.o.

Nezákonná těžba dřeva v k. ú. Děkanské Skaliny v lednu 2016

- neoprávněná těžba dříví v k. ú. Šimanov na Šumavě na ploše 1,90 ha v objemu 496 m³. Sankcionovány 3 subjekty, právní moci nabyla rozhodnutí o pokutě 60 000 Kč subjektu PERPERUNA ECO, s.r.o. a rozhodnutí o pokutě Volarské lesní a dřevařské společnosti, s.r.o. ve výši rovněž 60 000 Kč (OOL OI Plzeň),
- 3 případy porušení právní povinnosti zalesnění holin – společnost JOPATRANS, s.r.o. v likvidaci (pokuta 254 000 Kč), S KINOT, s.r.o. v likvidaci (pokuta 245 000 Kč) a společnost SKOGAR, s.r.o. (pokuta 239 000 Kč) – OOL OI Plzeň,

- problematické případy se společnostmi NEMO 99 s.r.o., k. ú. Lužice u Mostu, řešené od roku 2014 (nezákonné těžby s vyčíslenou ekologickou újmou 24,7 milionu Kč a 1 milionu Kč na sousedním majetku provedením nezákonného nařezání dřevin). V důsledku přeprodeje majetku se zahájení správního řízení připravuje (OOL OI Ústí nad Labem),
- v k. ú. Chvalov a Stebno u Dubic došlo k provedení rozsáhlých mytných úmyslných těžeb na majetku vlastníka LODESTAR INVEST, a.s. s následným značným poškozením stromů těžbou a přibližováním bez ošetření sanačním nátěrem. V důsledku propachtování celé části majetku je vedeno správní řízení o pokutě ve výši 234 000 Kč a o opatřeních k nápravě s pachtýřem, kterým je společnost LAGRON, s.r.o. (OOL OI Ústí nad Labem),
- překročení povoleného odlesnění v k. ú. Pecka, k. ú. Lhota u Pecky a k.ú. Staňkov u Pecky společností PECKA, s.r.o. s pravomocnou pokutou 200 000 Kč (OOL OI Hradec Králové),
- pokuta za nesplnění uloženého opatření k nápravě společnosti I. L. C., a. s. ve výši 400 000 Kč v k. ú. Jaroměřice (OOL OI Hradec Králové),
- pravomocná pokuta Lesní společnosti Třebíč, s.r.o. v k. ú. Trnava u Třebíče za dlouhodobě nezalesněné lesní pozemky ve výši 273 000 Kč (OOL OI Havlíčkův Brod)
- pravomocná pokuta společnosti PONOVOL, s.r.o. v k. ú. Trnava u Třebíče rovněž za dlouhodobě neobnovenou plochu ve výši 143 000 Kč (OOL OI Havlíčkův Brod),
- pravomocná pokuta ve výši 980 000 Kč společnosti JOPATRANS, s.r.o. za nezajištění obnovy lesa ve stanoveném termínu v k. ú. Drásov (OOL OI Brno),
- pravomocná pokuta společnosti Landinine, s.r.o. ve výši 950 000 Kč rovněž za nezajištění řádné obnovy lesních porostů na redukované ploše 4,72 ha porostní půdy v k. ú. Svatoslav u Tišnova (OOL OI Brno),
- pravomocná pokuta 430 000 Kč uložená společnosti I.L.C., a. s. s použitím dvojnásobné sazby za opakovaný delikt v podobě překročení parametrů holé seče a nesplnění opatření k nápravě u za-lesnění holiny v k. ú. Přemyslovice (OOL OI Olomouc),
- pokuta společnosti FARADO INVEST, s. r. o. ve výši 260 000 Kč za nezalesnění holin po nezákonné těžbě (OOL OI Olomouc),
- pokuta společnosti Wood-Steel, a. s., v likvidaci, ve výši 300 000 Kč rovněž za nezalesnění holin o nezákonné těžbě (OOL OI Olomouc),

Nezajištění řádné obnovy lesa společností Landinine, s.r.o.

- za porušení povinností daných zákonem č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin byla uložena pokuta společnosti Lesy města Prostějova, s. r. o. ve výši 80 000 Kč (OOL OI Olomouc),
- tři pravomocné pokuty za překročení šíře holé seče, narušení půdního krytu a poškození živých stromů při lesní dopravě v k. ú. Morávka, fyzické a právní osobám v úhrnné výši 514 000 Kč (OOL OI Ostrava),
- pět pravomocných pokut právní a fyzickým osobám v celkové výši 482 000 Kč za narušení půdního krytu a poškození stromů při lesní dopravě v k. ú. Staré Hamry (OOL OI Ostrava),
- pravomocná pokuta ve výši 400 000 Kč společnosti SKOGAR, s.r.o. v k. ú. Krásná pod Lysou horou za neprovádění obnovy lesa při ochraně lesa proti kůrovci (OOL OI Ostrava),

- pravomocná pokuta ve výši 120 000 Kč společnosti ŠM-TRADING, s.r.o. za neplnění opatření k nápravě v zalesnění a ochraně lesa proti buření a okusu zvěří v k. ú. Smržovka (OOL OI Liberec).

5.5.8 Problémy a pozitiva inspekční práce ve složce ochrany lesa a její směřování v roce 2017

- I nadále naráží dozorové orgány inspekce na odborně a časově náročná správní řízení v důsledku kvalifikovaného právního zastoupení delikventů, problematické fungování odborných lesních hospodářů, orgánů státní správy lesů a myslivosti. Tato situace váže značné kapacity orgánů oddělení ochrany lesa na úkor terénní kontrolní práce. Zde zejména nedostatky v obnově lesa, nelegálních těžbách, neoprávněném nakládání s lesní půdou, škody na lesích způsobené kůrovci, poškození lesů při těžbě a dopravě dříví a škody zvěří mají dlouhodobý vliv na stav životního prostředí v lesích,
- v hospodaření v lesích dochází k situacím, že inspektoři oddělení ochrany lesa pokutují za správní delikty právnické osoby, které za stejnou činnost byly pokutovány již v předchozím roce. V roce 2016 se jednalo např. o společnost I.L.C., a. s., nebo ŠM-TRADING, s.r.o.,
- dlouhodobé odsouvání novely zákona o lesích a o myslivosti působí nepříznivě na průběh a výsledky inspekční práce,
- fenomén hynutí smrku v důsledku nedostatku vláhy, napadení václavkou a kůrovci a jeho šíření na střední a severní Moravě je v posledních letech zásadním jevem. Současné kapacity OOL neumožňují na stav adekvátně plošně reagovat, a to i při vědomí, že primárně se jedná o úkoly pro vlastníky lesa, OLH a státní správu lesů v intencích lesního zákona,
- poměrně značné rezervy v činnosti orgánů státní správy myslivosti mají za následek přetrvávající vysoké stavy některých druhů zvěře, kdy škody zvěří jsou limitujícím faktorem pro obnovu, zvláště listnatých dřevin,
- jako chybějící lze hodnotit osvětovou činnost ústředních orgánů, která by byla zacílená na drobné vlastníky lesa. Tito vlastníci jsou nedostatečně informováni o problematice hynutí porostů a zakládají nové porosty s nevhodnou druhovou skladbou,
- legislativní nedostatečnost v podobě chybějící evidence dočasných vynětí v KN, mizivé kompetence OLH, včetně jejich odpo-

vědnosti. Je zde malá možnost zamezit osobám, které se zjevně podílejí na porušování zákona, výkon funkce OLH,

- chybějící závazná podoba LHE, kdy vlastníci menších majetků nemají stejné povinnosti jako vlastníci majetků větších (nemusejí např. provádět výchovné zásahy),
- negativní dopady může mít rozšiřování ploch lesů s vysokým zastoupením smrku, které se rozpadají následkem působení komplexu faktorů. Stav se šíří do dalších oblastí, zejména směrem k západu a jihozápadu Moravy,
- efektivnost kontrolní práce často snižuje často rozdílná rozhodovací praxe odvolacích orgánů MŽP, takže je na místě požadavek jejího sjednocování.

I přes uvedené problémy je důvodné vyzdvihnout nadále stoupající prestiž inspekce, zejména její preventivně výchovný efekt. Stává se obvyklou praxí, kdy po oznámení termínu kontroly si vlastník lesa, např. v rámci nahodilých těžeb, vyřeší případné nedostatky ve svém hospodaření, což je následně patrné při terénních pochůzkách v rámci kontrol. Obdobně lze jako funkční hodnotit institut „výzev“, kdy v určeném termínu jsou odstraněny nedostatky, které by do budoucna měly za následek vznik správního deliktu. Tyto postupy, často operativně, pomáhají k dosažení žádoucího stavu v lesích.

Ze zpracovaných plánů kontrolní činnosti pro rok 2017 je zřejmé, že i v letošním roce budou prioritami inspekční práce ochrana lesního půdního fondu, rozvoj biotických činitelů, poškozování lesů těžbou a dopravou dříví, škody zvěří, nelegální těžby i uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu.

6 | Integrované agendy

Integrovaný přístup v ochraně životního prostředí je za koordinace a spolupráce zkušených inspektorů specializovaných na tyto agendy, tzn. koordinátorů integrovaných agend (**KIA**), zabezpečován též odbornými složkami technické ochrany životního prostředí ČIŽP (ochrana ovzduší, odpadové hospodářství a ochrana vod). Zásadní je v oblasti integrovaných agend (**IA**) činnost dozorová (kontrolní). Další velmi důležitou preventivní činností je např. také vydávání odborných vyjádření ČIŽP (v rámci EIA, IPPC atd.).

6.1 Právní základ činnosti v oblasti integrovaných agend

Výkon státní správy (povinnosti a zmocnění) je na ČIŽP (inspekci) v této oblasti delegován právními předpisy ČR na ochranu životního prostředí (ŽP), tj. zejména zákony v platném a účinném znění a přímo účinnými nařízeními ES:

- zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění (**IPPC**), o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (dále „**zákon o integrované prevenci**“). Podstatou tohoto stěžejního zákona v rámci integrovaných agend je dosáhnout maximální možné prevence průmyslového znečišťování všech složek ŽP a jeho ochrany jako celku,
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů,
- zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí, o integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti ŽP a o změně některých zákonů (dále též „**zákon o IRZ**“), ve vazbě na
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr uniků a přenosů znečišťujících látek (**E-PRTR** – European Pollutant Release and Transfer Register).

6.2 Přehled plnění úkolů v oblasti integrovaných agend, dozor (kontroly)

6.2.1 Svodná data za inspekci – integrované agendy

Vlastní činnost vzhledem k integrovaným agendám prováděná odbornými složkami inspekce je též zahrnuta v části 5 této výroční zprávy - Činnost ČIŽP za rok 2016 podle složek.

Prioritou kontrol zařízení pod IPPC, tzn. v působnosti zákona o integrované prevenci je povinnost akceptování ustanovení daných novelou zákona o integrované prevenci zákonem č. 69/2013 Sb. - § 20b, § 34 atd., kterou se implementuje **Směrnice** Evropského parlamentu a Rady **2010/75/EU** ze dne 24. 11. 2010 o **průmyslových emisích**.

Dle těchto ustanovení je třeba zejména **dodržet dobu mezi dvěma kontrolami na místě** (jeden až tři roky dle rizikovitosti zařízení). Tímto byly kladeny značné nároky na frekvenci a rozsah kontrol i další činnosti inspekce v této oblasti.

Celkem inspekce v rámci své působnosti v **oblasti integrovaných agend** v roce 2016 provedla 1 301 kontrol, bylo zahájeno 148 správních řízení, vydáno 133 rozhodnutí o pokutě a příkazů a na základě celkem 144 pravomocných rozhodnutí (i z minulých období) byly uloženy pokuty v souhrnné výši 12 312 tis. Kč v právní moci.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci, vzhledem k integrovaným agendám, se pohybovalo od 4 tis. Kč (příkaz Technické služby Hlinsko, s.r.o. – rozpor v hlášení o produkci a nakládání s odpady) do 1 110 tis. Kč uložených kumulativně provozovateli FEREX - ŽSO spol. s r.o. – zejména za porušování závazných podmínek provozu (odpady, ovzduší, voda) zařízení Slévárna se zařízením na tavení a slévání šedé litiny v Liberci.

Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila tedy cca 85,5 tis. Kč.

Plán a program běžných kontrol na IPPC zařízeních na rok 2016 (640) vzhledem k dodržování zákona o integrované prevenci a plnění integrovaného povolení (IP) byl s převahou splněn (provedeno 863 kontrol) a i plán kontrol pro tříleté období 2014 až 2016 byl rokem 2016 též splněn (naplánováno 619+658+640=1917 kontrol, provedeno 842+876+863=2581 kontrol). Zde bylo započteno i provedení kontrol na základě podnětů, mediálních kauz, na základě havárií nebo nestandardního provozu, resp. případné provedení opakovaných kontrol při závažném porušení závazných podmínek IP.

6.2.2 Oddělení integrovaných agend - OIA

Specializovaní koordinátoři integrovaných agend, oddělení integrovaných agend ČIŽP (OIA) se za úzké spolupráce s odbornými složkovými odděleními zúčastnili, spolupracovali nebo koordinovali provedení 549 kontrol na 458 zařízeních a provozovnách. Tento počet zahrnuje jak kontroly dle zákona o integrované prevenci, tak i dle zákona o IRZ a též zákona o předcházení ekologické újmě (EkÚ). Ve sledovaném období bylo přímo KIA zahájeno celkem 65 správních řízení. Počet rozhodnutí o pokutě (včetně příkazů), které nabyly právní moci v roce 2016, bylo 67, přičemž celková výše pokut v právní moci činila 6 836 tis. Kč.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci bylo též od výše 5 tis. Kč do zmíněného 1 110 tis. Kč. Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila cca 102 tis. Kč.

Složkové úkoly

Tzv. integrované kontroly byly prováděny jako celkové - komplexní kontroly provozovatele v oblasti ŽP (i nad rámec IP) nebo jako kontroly dle specifických úkolů MŽP, či problematiky regionu při zohlednění úrovně a druhů emisí, citlivosti místního prostředí a rizika havárií (např. kontroly na zařízeních, kde v minulosti docházelo k závažným porušením zákona o integrované prevenci, haváriím, mediálně sledovaných atd.).

Dále se jednalo též o kontroly složkové (vícesložkové) na zařízeních pod IPPC na plnění podmínek IP, které by byly jinak (pod složkovými povoleními) běžně prováděny v rámci složkových specifických úkolů odbornými odděleními ochrany ŽP (voda, ovzduší, odpady), např. energetická i výrobní zařízení jako elektrárny, výtopny, cementárny, vápenky; nejvýznamnější čistírny odpadních vod, chemické provozy, subjekty nakládající ve větším rozsahu se závadnými látkami, skládky nebezpečných odpadů apod.

Specifické úkoly

MŽP – odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence po dohodě s OIA požadoval, mimo prvořadé splnění zákonných povinností, zařadit v rámci specifických úkolů v období dvou až tří let i kompostárny, zejména v rámci skládek a dále slévárny, se zaměřením na ty menší, kde by mohlo docházet k využívání znečištěného šrotu (předpoklad je prachem, ropnými produkty, plasty aj.)

Toto tedy inspekce akceptovala a v roce 2016 byla provedena řada kontrol, která potvrdila v některých případech oprávněnost tohoto zaměření.

U kompostáren se např. v několika případech zjistilo, že zkompostované bioodpady byly používány zejména k technickému zabezpečení skládek (TZS), případně k rekultivaci skládek, výstup z kompostáren byl vykazován pod katalogovým číslem 190503 „Kompost nevyhovující jakosti“. Dále bylo zjištěno, že provozovatelé nezpracovávali pro tento odpad základní popis odpadu (při jeho používání k TZS), ani nezadávali provádění pravidelných rozborů v souladu s vyhláškou č. 341/2008 Sb. případně vyhláškou č. 294/2005 Sb.

Také se nedalo hovořit o kompostování v pravém slova smyslu. Bioodpady byly převážně samostatně navezeny na hromadu a zde případně překopávány, přitom byla sledována teplota zakládky. K těmto bioodpadům nebyla přidávána zemina, nebylo zajištěno přirozené provzdušnění za použití hrubozrnných materiálů (např. štěpka), překopávání bylo prováděno nedostatečně (pouze čelním nakladačem), nebyl zajištěn optimální poměr C:N, nebyl přidáván dusík (N).

Kontrolované kompostárny v areálech skládek vykazují značné rozdíly, kdy v případě skládek provozovaných městskými společnostmi (EKOLTES Hranice, a.s., Technické služby Jeseník a.s. a Technické služby města Přerova, s.r.o.) se jedná o zařízení umístěná na samostatné ploše vybudované výhradně k tomuto účelu, při kontrole na místě byla v zařízení vždy řada zakládek. Např. v případě kompostárny provozované společností EKOLTES Hranice, a.s. je výstupem registrované organické hnojivo (č. registrace 4138).

U sléváren, tj. zařízení s IP spadající do kategorie 2.4. resp. 2.5. b) přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci, např. v zařízení provozovaném společností Brembo Czech s.r.o. je nyní řešeno spolutavení odlitků znečištěných ropnými látkami (kontrola tohoto zařízení nebyla v roce 2016 ukončena). Pouze dílčí nedostatky byly zjištěny při provozu zařízení „PSP Slévárna a.s. – Přerov“ (nepředání zprávy o plnění podmínek IP, předání odpadu neoprávněné osobě, chybné hlášení o produkci a nakládání s odpady a neohlášení přenosu látek v odpadech) a „UNEX Slévárna“ (předání odpadu neoprávněné osobě). Dále např. u zařízení SCB Foundry, a.s. bylo zjištěno, že do této slévárny nevstupuje železo ve formě odpadu. Železo je nakupováno od společností zabývajících se sběrem, výkupem a tříděním odpadů, kde po roztřídění je část železa vyňata z režimu odpadů, a prodávána dále jako výrobek. Také byly bez zjištění správních deliktů provedeny kontroly např. ve Slévárně litiny provozované právnickou osobou Ing. Matas - Slévárna Strašice spol. s r. o. a ve Slévárnách přesného lití KDYNIMUM a.s. atd.

Specifické byly též kontroly, zdali provozovaná činnost nespadá pod zákon o integrované prevenci (11 kontrol) a též kontroly v zařízeních se zrušeným IP. Z toho 8 provedl OI Hradec Králové. Příkladně u ŠKO-ENERGO, s.r.o. – ČOV Kvasiny, Autoneum CZ s.r.o. – Nástrojárna Hnátnice, bylo zjištěno, že na základě rozhodnutí o vynětí zařízení stále spadá pod režim IPPC, a to částečně (do nabytí právní moci všech složkových povolení). V případech ZZN Svitavy, a.s. a GUMOTEX, akciová společnost, výrobní závod Jaroměř bylo prokazatelně zjištěno, že proces vynětí byl již ukončen a zařízení tak již pod zákon o integrované prevenci nespadá. Ve dvou dalších případech bylo zase zjištěno, že proces vynětí nebyl ke dni kontroly na místě ukončen (HAUK s.r.o. a ISOPLUS-EOP s.r.o.), v jednom případě bylo zjištěno, že IP nebylo ke dni

31.12.2016 doposud vydáno (AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o. – spalovna Pardubice) a v jednom případě bylo zjištěno, že rozhodnutí o vynětí nelze naplnit, neboť provozovatel část zařízení demontoval a nemůže tak získat pravomocně stanovená složková povolení (Spojené Slévárny, spol. s r.o.). V jednom případě zjištěno, že zařízení je jako studená rezerva dlouhodobě mimo provoz (Wienerberger cihlářský průmysl, a. s. – Cihelna Tuněchody).

Hlavní kontrolní zjištění

Inspekce kontrolami zjistila porušení právních předpisů na ochranu životního prostředí, a to především neplnění závazných podmínek provozu IP jako např.:

- nesprávné nakládání s nebezpečnými odpady (odpad podobný komunálnímu), předání odpadu neoprávněné osobě, nevedení evidence, chybné hlášení o produkci a nakládání s odpady, neohlášení přenosu látek v odpadech,
- ukládání na tělese skládky i jiných odpadů než povolených, nedostatečné vyplňování základních popisů u přijímaných odpadů, nezajištění měření prašnosti,
- překročení emisí polutantů (např. oxid uhelnatý), neaktualizování provozního řádu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší,
- neprovedení jednorázového měření emisí do 3 měsíců od uvedení stacionárního zdroje do provozu, přesun místa pro měření emisí,
- při nakládání s vodami (neprovedení zkoušek těsnosti, překročení povoleného množství odběru podzemních vod, neaktualizování havarijního plánu),
- neprovozování dle provozních řádů (technické podmínky provozu aj.),
- nadoby se závadnými látkami umístěné na vodohospodářsky nezabezpečené ploše atd.

Formální zjištění:

- nesoulad schválených dokumentů s popisem zařízení,
- neohlášení měření v požadovaném termínu.

Dále nesplnění ohlašovací povinnosti dle zákona o integrované prevenci, tzn. neohlásování:

- zpráv s údaji o plnění závazných podmínek integrovaného povolení,

- souhrnné provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší,
- přenosů (přesprahových), či úniků látek, např. amoniaku,
- mimořádných situací,
- změn integrovaného povolení atd.

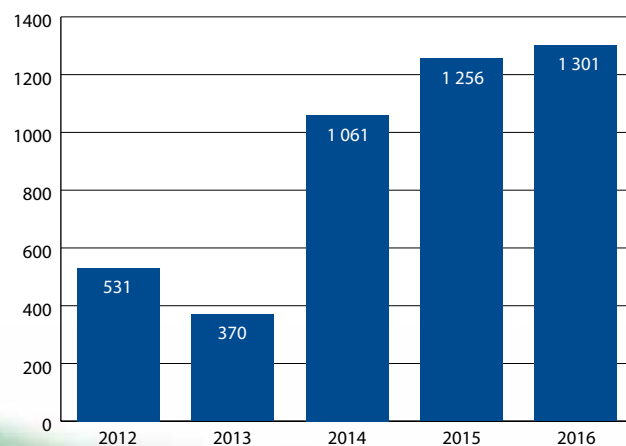
Dalšími porušeními bylo nesplnění podmínek stanovených pro likvidaci zařízení nebo dokonce provoz bez IP.

Integrovaný registr znečišťování

Z hlediska dodržování zákona o IRZ bylo v roce 2016 zkontrolováno 315 provozoven, z toho v rámci integrovaných kontrol (dle zákona o integrované prevenci) bylo provedeno 274 kontrol. Celkem 46 kontrol IRZ bylo samostatných. Dalších 7 kontrol bylo provedeno tzv. korespondenční formou - porovnáním z ohlášení v oblasti ŽP v integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP).

Celková částka uložených pokut v právní moci za nedodržení ohlašovacích povinností do IRZ činila 406 tis. Kč. Při počtu 44 pravomocných rozhodnutí byla tedy průměrná výše pokuty cca 9,2 tis. Kč.

Ukládané sankce se stejně jako v předchozích letech pohybovaly v dolní hranici zákonného rozpětí (do 500 tis. Kč) - od běžných

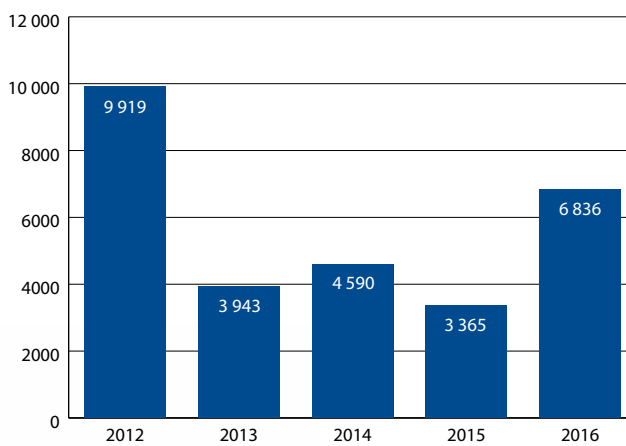

Graf počtu kontrol zařízení na dodržování zákona o integrované prevenci

10 tis. Kč (HPPelzer k.s.) za podání hlášení do IRZ po stanoveném termínu, do 50 tis. Kč (Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o. zejména za uvedení nesprávných údajů v hlášeních do ISPOP za rok 2014 - o únicích ZL nemethanové těkavé organické sloučeniny (NMVOC) do ovzduší za provozovnu „TPCA“), převážně formou příkazu dle § 150 správního řádu.

Porušení právních předpisů v oblasti IRZ se týkala zejména nepodání včasného hlášení, ohlášení nesprávných údajů, neohlášení přenosů odpadů či znečišťujících látek v odpadech.

V případě dozorové činnosti v rámci IRZ se tedy jedná vesměs obecně vůči ochraně ŽP o formální prohřešky provozovatelů či nedorozumění a opožděná hlášení a tak je k tomu i inspekci přístupováno. Je téměř pravidlem, že velcí provozovatelé zařízení např. s vydaným integrovaným povolením, plní povinnosti dané příslušnou legislativou podstatně lépe než ostatní subjekty, tj. zejména malé a střední zemědělské provozy a zařízení. Tyto menší subjekty zpravidla o IRZ stále ještě nemají dostatečné informace. Na základě postupných výsledků z kontrolní činnosti inspekce v oblasti IRZ lze ale konstatovat, že se celkově povědomost o povinnostech vyplývajících z příslušné legislativy a její dodržování zlepšuje a tím se zde i snižuje počet správních deliktů.

Graf výše pokut uložených OIA ČIŽP (KIA) v rámci integrovaných agend (tis. Kč)

Ekologická újma

Správní řízení ve vazbě na zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, zatím nebylo žádné zahájeno ani na základě žádosti ani z moci úřední.

V roce 2016 inspekce provedla celkem 249 kontrol dodržování zákona o předcházení ekologické újmy. Předložena byla základní hodnocení rizika - překročení 50 bodů bylo pouze ve dvou případech, kde bylo tedy předloženo i podrobné hodnocení rizika. Správní delikt nebyl spáchán žádný.

Podněty a petice

Koordinátoři integrovaných agend se aktivně zúčastnili při řešení 101 podnětů a petic, a to zejména u případů dotýkajících se působnosti více složkových oddělení. Hlavním úkolem KIA bylo právě zajištění koordinovaného přístupu při řešení těchto případů.

Na základě podnětů byla provedena celá řada kontrol i neohlášených, např. na zařízeních kategorie 5.4: Sklárky, které přijímají více než 10 t denně nebo mají celkovou kapacitu větší než 25 000 t, s výjimkou skládek inertního odpadu.

Další podněty se týkaly např. černých skládek, zápachu v okolí, zavažení malých vodních toků, nízkých průtoků pod malými vodními elektrárnami.

Mezi významnější případ, který byl složkově řešen OI Havlíčkův Brod je podnět na šedý štiplavý dým doprovázený silným zápachem ze společnosti KRONOSPAN OSB s.r.o., kdy byla uložena pokuta 150 000 Kč. Jednalo se o pokutu za provoz lisu OSB desek pro výrobu desek z orientovaných třísek v rozporu s vydaným IP, který byl odhalen kontrolou v červnu 2016, při které bylo zjištěno znečišťování ovzduší z důvodu poškození polykarbonátových střešních světlíků na střeše výrobní haly. Společnost KRONOSPAN OSB s.r.o. porušila svoji povinnost tím, že bezodkladně neodstranila poruchový stav a provozovala výrobu lisovaných desek s poškozenými střešními světlíky minimálně do začátku srpna 2016. Společnost má za povinnost veškerou odsávanou vzdu-

šinu z lisování desek čistit ve vodní pračce a vypouštět do ovzduší ocelovým komínem o výšce 75 m. Poškozenými světlíky tak docházelo k podstatnému úniku znečištěné vzdušiny a zhoršování kvality ovzduší. Proti uložené pokutě podala společnost odvolání, MŽP ČR byla pokuta v celé výši potvrzena.

Poškozené světlíky společnosti KRONOSPAN OSB s.r.o.

Havárie

Koordinátoři integrovaných agend se aktivně zúčastnili při řešení 13 havárií nebo nestandardních provozů na IPPC zařízení, např.: OI Ústí nad Labem řeší havárii, kdy došlo k úniku značného množství kejdy ze zařízení „Velkovýkrmna prasat Razice“ společnosti VPR a.s. do vodního toku Syčivka a dále do toku Bílina.

6.3 Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend

Tato činnost zahrnuje zejména tvorbu odborných vyjádření:

- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám integrovaných povolení,
- k dotacím z Operačních programů ŽP (pro SFŽP osa 5.1),
- k systémům environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS, EMS,
- v rámci územního a stavebního řízení, k projektové dokumentaci,

- k povolení provozu zařízení z hlediska ochrany ovzduší na IPPC zařízeních,
- v rámci programu bezpečný podnik (BP),
- k ekologickým auditům,
- v rámci žádostí o informace dle zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 106/1999 Sb. apod.

Dále se koordinátoři integrovaných agend i v roce 2016 aktivně podíleli na činnosti v technických pracovních skupinách zejména při MŽP „Kraje a integrovaná prevence“ a při MPO „Fórum pro výměnu informací o BAT“.

Důležitou činností některých inspektorů OIA na OI Ostrava, OI Brno, OI Olomouc a OI Plzeň byla též přeshraniční spolupráce se SIŽP a v rámci IMPEL. Jednalo se o např. projekty:

- projekt Experience of Derogations from IED BAT-AELs, který se týká porovnání postupů členských zemí v případě udělování výjimek z BAT,
- projekt Doing The Right Things for Permitting vycházející z toho, že směrnice o průmyslových emisích stanoví rámec pro povolování různých průmyslových činností, ale není zpracována obecná metodika (průvodce jednotlivých kroků). ČIŽP byla přizvána do této pracovní skupiny na základě zkušeností s povolovacím procesem a kontrolováním stanovených podmínek.
- Projekt Industry and Air je určen ke sdílení a výměně zkušeností právě při prosazování směrnice o průmyslových emisích v jednotlivých členských státech.

EIA/SEA

V roce 2016 bylo ČIŽP zpracováno celkem 995 vyjádření k záměrům, dokumentacím, posudkům, oznámením o koncepci a k návrhům koncepce v rámci procesu EIA/SEA. Oproti loňskému roku se jedná o více než 13% pokles vydaných vyjádření (1 153). Lze konstatovat, že stejně jako v předchozích letech, i v roce 2016 kvalita předkládaných oznámení stále ještě vykazuje určité nedostatky. Zejména chybí některé údaje o vstupech a výstupech, jejich vyhodnocení nebo variantní řešení.

Významné případy EIA

MZP468 - Nápravná opatření - Laguny Ostramo, nadbilanční

kaly, 1. Realizační etapa - řeší OI Ostrava. Jedná se o odstranění tzv. nadbilančních kalů nacházejících se v lagunách R1, R2 a R3, které brání dokončení sanačních prací v areálu skládky odpadů „Laguny Ostramo“ ve stávajícím areálu v k. ú. Mariánské Hory, v množství 71 360 t surových (nezavápněných) kalů a 20 202 t zavápněných kalů. Výstupem ze zařízení budou odpady, které se odstraní v odpovídajících zařízeních. ČIŽP měla řadu připomínek k oznámení záměru, ale nepožadovala celý proces stejně jako ostatní dotčené úřady, ale na základě požadavků ostatních připomínajících bylo posláno do celého procesu, proběhlo projednání na ČIŽP k připomínkám k dokumentaci se souhlasem s navrženými opatřeními.

V listopadu 2016 obdržel OI Brno oznámení o zahájení zjišťovacího řízení záměru „**Hi tech zpracování plastů včetně povrchových úprav**“. Ve svém vyjádření inspekce nesouhlasila s možností používání šestimocného chromu pro povrchové úpravy plastů pro automobilový průmysl a dále nesouhlasila s vypouštěním srážkových vod z ploch o rozloze 4,1 ha prostřednictvím dešťové kanalizace přímo do povrchových vod a dále s možností vypouštění až cca 500 t/rok rozpuštěných anorganických solí v rozporu s kanalizačním řádem.

Na žádost oznamovatele byl následně MŽP proces posuzování vlivů tohoto záměru ukončen.

Žádosti o vydání integrovaného povolení

ČIŽP v oblasti integrované prevence aktivně spolupracuje s krajskými úřady, přičemž do této spolupráce lze zahrnout i vydávání vyjádření k IP a mnohem častěji k podstatným změnám IP.

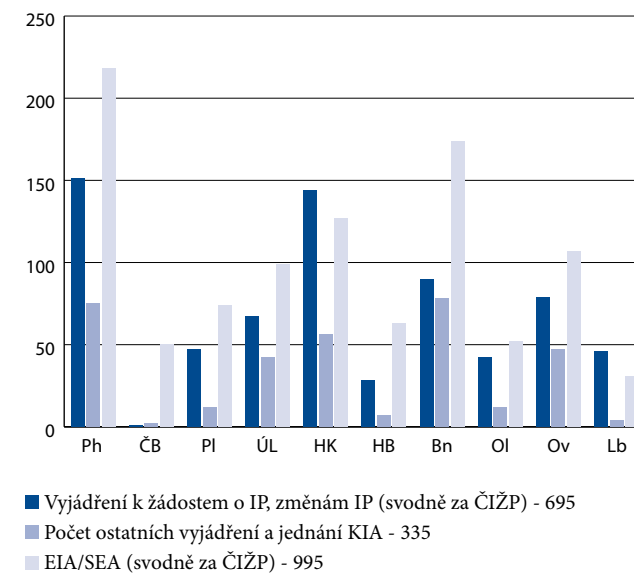
Za rok 2016 bylo ČIŽP celkem zpracováno 695 vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo jejich změnám. Jedná se oproti loňsku (718) o mírný pokles. Ve 34 případech se zástupci ČIŽP zúčastnili i ústních jednání k žádosti o vydání nebo změnu IP.

Komunikace s krajskými úřady není špatná, ale někdy se na ni nelze spolehnout, což zvyšuje časové nároky na přípravu kontroly. Problémem je nevyrovnaná kvalita v úplnosti zveřejňování změn

IP na IS IPPC. Existují zařízení, kde chybí v informačním portálu celá řada změnových rozhodnutí. Pokud krajský úřad zároveň opomene zaslat změnu integrovaného povolení ČIŽP, zůstáváme zcela bez informace.

Další odborná vyjádření

Koordinátoři integrovaných agend na jednotlivých OI dále vypracovali nebo spolupracovali na dalších 335 vyjádřeních k EMAS, pro SFŽP ČR v rámci programu bezpečný podnik, k ekologickým auditům atd., jak je uvedeno výše.

Vydaná vyjádření dle OI ČIŽP

Zprávy o kontrole

Inspekce je povinná dle § 20b, odst. 9 zákona o integrované prevenci v návaznosti na každou kontrolu na místě vypracovat vedle protokolu o kontrole zprávu, která obsahuje popis kontrolního zjištění a závěry o případných dalších opatřeních, tzn. zprávu o kontrole. Dále je dle § 20b, odst. 11 tohoto zákona třeba též zveřejnit tuto zprávu prostřednictvím informačního systému inte-

grované prevence (IS IPPC), spravovaného MŽP, a to do 4 měsíců od uskutečnění výkonu kontroly na místě. Zprávu je možno ovšem zpracovat nejdříve po uplynutí lhůty k podání námitek proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu dle § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole.

Jednotlivé Oblastní inspektoráty ČIŽP jsou povinny (a také je kontrolováno) termíny ohledně vyvěšování těchto zpráv o kontrole v IS IPPC dodržovat.

V roce 2016 bylo inspekci (převážně KIA) na tomto IS identifikováno vyvěšení 793 zpráv o kontrole.

6.4 Významné případy z kontrolní činnosti

OI Liberec - V roce 2016 nabyla právní moci kumulativní pokuta ve výši 1 110 000 Kč, která byla uložena společnosti **FEREX - ŽSO spol. s r.o.** v Liberci. Provozovatel zejména neplnil povinnosti stanovené zákonem o odpadech pro soustřeďování a shromažďování odpadů a nezabezpečil odpady ukládané na venkovních plochách před úniky škodlivých látek, nevedl průběžnou evidenci odpadů, překročil limity „p“ a „m“ u vypouštěných odpadních vod, tj. překročení bilančního množství v ukazateli NL, neprovedl jednorázové autorizované měření látek emitovaných do ovzduší, vzhledem k IRZ uvedl nesprávné údaje v přenosu látky olovo a sloučeniny (jako Pb) v odpadech atd. (subjekt je v současné době v konkursu).

OI Ostrava - na základě kontrolní činnosti v roce 2015 (jednalo se o složkovou kontrolu, správní řízení v této věci bylo vedeno oddělením odpadového hospodářství) nabyla v roce 2016 právní moci pokuta ve výši 1 100 000 Kč uložená provozovateli **ITALPE s.r.o.** za provozování zařízení **Řízená skládka odpadů TKO Dvorce – Rejchartice** v rozporu s IP (nakládání s odpadem nepovoleným způsobem v rozporu s provozním řádem).

V kombinovaném správním řízení OI Plzeň s provozovatelem **D+P REKONT s.r.o.** podle zákonů o integrované prevenci a o vodách uložila za správní delikty spáchané při provozování

zařízení **Dekontaminační plocha Doubrava 2** pokuty v úhrnné výši 770 000 Kč (750 000 Kč podle zákona o integrované prevenci a 20 000 Kč podle zákona o vodách). MŽP, OVSS III v odvolacím řízení rozhodnutí v plném rozsahu potvrdilo. V zařízení nebyla prováděna biodegradace odpadů způsobem popsáním v provozním řádu, odpady byly v zařízení pouze skladovány. Provozovatel neaktualizoval provozní řád, kde mj. byly uvedeny neaktuální informace o uložení dokumentace zařízení. Provozovatel v zařízení provozoval záchytnou jímku na odpadní vody ze zařízení bez platné těsnostní zkoušky, čímž porušil povinnost při zacházení se závadnými látkami zařazenými podle přílohy č. 1 k zákonu o vodách mezi látky nebezpečné.

D+P REKONT s.r.o. - Dekontaminační plocha Doubrava

OI Plzeň dále vedl kombinované správní řízení s právnickou osobou **IC-PARK ENERGO, a.s.** podle zákonů o integrované prevenci a o odpadech. Tomuto provozovateli byly uloženy sankce 230 000 Kč za porušení závazných podmínek IP pro zařízení **Bioplynová stanice Svojšína** 50 000 Kč za porušení povinností v odpadovém hospodářství. Sankce podle zákona o integrované prevenci byla uložena za provozování zařízení v rozporu s více závaznými podmínkami (např. za nezabezpečení některých manipulačních ploch před únikem závadných látek nebo jimi kontaminovaných srážkových vod na vodohospodářsky nezabezpečený terén, neprovedení kontroly skladů závadných látek v požadované četnosti (vč. nevedení záznamů o kontrole funkčnosti kontrolních systémů, o jejich (ne)funkčnosti a případných provedených opatřeních a opravách), nesledování kvality organického hnojiva

(digestátu) v požadovaném rozsahu (rozbory navíc provedla laboratoř bez akreditace), nepředložení zprávy o plnění podmínek IP za rok 2014 krajskému úřadu, nedostatky ve způsobu chronologicky vedené evidence surovin přijatých do zařízení). Pokuta podle zákona o odpadech byla uložena za to, že provozovatel neshromažďoval odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií, nevybavil místa nakládání s nebezpečnými odpady identifikačním listem příslušného nebezpečného odpadu a nevedl průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi. Toto rozhodnutí potvrdilo MŽP, OVSS III v odvolacím řízení v plném rozsahu. V současnosti se věci v řízení o správní žalobě zabývá Městský soud v Praze.

ANIVEG ECO s.r.o. – WOWITRA s.r.o. I v roce 2016 pokračovala kauza společnosti WOWITRA s.r.o. (v areálu bývalé „olejny“ v Lovosicích bylo dříve provozováno zařízení „Výroba organických derivátů“, které bylo odstraněno, ale stále má aktivní IP vzhledem k nesplnění podmínek vztahujících se k fázi ukončení provozu a likvidaci zařízení), kdy v roce 2014 bylo této společnosti ze strany ČIŽP OI Ústí nad Labem uloženy 2 pravomocné pokuty v celkové výši 1 750 000 Kč.

V roce 2015 měly být OI Ústí nad Labem provedeny ve společnosti WOWITRA s.r.o. předem písemně ohlášené kontroly, ale ani v jednom případě se provozovatel ke kontrole nedostavil, areál byl prázdný a uzavřený a kontrola tedy nebyla inspekci ze strany provozovatele umožněna. Ze strany provozovatele se jednalo o správní delikt dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kdy za nevytvoření podmínek pro výkon kontroly byly inspekci společnosti WOWITRA s.r.o. uloženy 2 pokuty (ve výši 100 000 Kč a 200 000 Kč).

V dubnu 2014 byl celý areál společností WOWITRA s.r.o. prodán do rukou fyzické osoby belgického občanství Beyne Bruno Beatrice. Z pohledu ŽP je ovšem v souladu s platným integrovaným povolením provozovatelem zařízení stále společnost WOWITRA s.r.o.

Společnost WOWITRA s.r.o. s orgány státní správy nekomunikuje, uložené pokuty neuhradila.

Městu Lovosice byla přiznána dotace ze SFŽP na likvidaci látek nacházejících se v areálu bývalé olejny, které významně ohrožují kvalitu životního prostředí (zejména půdu a podzemní vody). Cílem sanace bylo odstranění zdroje kontaminace, tj. uložených nebezpečných odpadů jako primárního zdroje kontaminace horninového prostředí a nadlimitně kontaminovaných zemín jako sekundárního zdroje kontaminace. Sanace byla realizována v době červen až září 2016, celkem bylo odvezeno 669,543 tuny odpadů.

Přehled zásahů provedených na lokalitě v rámci sanace nebezpečného odpadu v Lovosicích:

- byly odtěženy všechny viditelně uložené odpady v sektorech po celém areálu, které byly následně využity, upraveny a trvale odstraněny (termicky, uložením na skládce) způsobem odpovídajícím charakteru odpadu v souladu s platnou legislativou a schváleným provozním řádem konkrétních zařízení pro nakládání s odpady,
- byla provedena sanace nesaturované zóny včetně míst deponie na terénu,
- bylo provedeno odčerpání znečištěné podzemní vody a tato byla trvale odstraněna odpovídající účinnou technologií,
- došlo k vymístění všech chemikálií z laboratoří a jejich skladů.

ANIVEG ECO s.r.o. – WOWITRA s.r.o.

6.5 Závěr

Porušování povinností provozem zařízení s vydaným integrovaným povolením vykazuje sestupnou tendenci, neboť na těchto zařízeních byly již komplexní kontroly provedeny a provozovatelé jsou si již vědomi a své legislativní povinnosti plní.

S novelou zákona o integrované prevenci došlo k poměrně značnému zvýšení rozsahu povinností pro provozovatele (základní zprávy již při první změně), krajské úřady (závěry o BAT a výjimky), ČIŽP a KHS (navýšení kontrolní činnosti, zprávy z kontrol).

Kvalita kontrolní činnosti ČIŽP v oblasti integrované prevence zůstává i nadále závislá na kvalitě platných IP, na souladu IP s aktuálním stavem zařízení a na formulaci jednotlivých závazných podmínek, a tím na jejich vymahatelnosti.

ČIŽP se v rámci své činnosti nezaměřuje striktně jen na ukládání pokut, dbá na prevenci a využívá i tzv. měkké metody a též aktivně spolupracuje s dalšími orgány státní správy zejména s krajskými úřady, které provozování jednotlivých zařízení dle zákona o integrované prevenci povolují. Cílem této vzájemné spolupráce je snaha o zvyšování kvality integrovaných povolení a tímto zabezpečení vysoké úrovně ochrany životního prostředí. Postupný nárůst počtu změn integrovaných povolení má ovšem za následek zvyšující se náročnost prováděných kontrol. Kontroly v oblasti integrované prevence tedy vyžadují zejména preciznost přípravy a dostatečný časový prostor.

7 | Mezinárodní spolupráce

V roce 2016 se konalo 54 zahraničních cest, kterých se zúčastnilo celkem 88 zaměstnanců. Jednou z našich nejvýznamnějších zahraničních aktivit je spolupráce v rámci organizace IMPEL, což je organizace, která se zabývá implementací a prosazováním práva životního prostředí a ve které jsou zastoupeny organizace členských států EU, přístupujících a kandidátských zemí EU, zemí EEA a EFTA, které se zabývají implementací a prosazováním práva životního prostředí. Posláním organizace IMPEL je přispívat k ochraně životního prostředí tím, že se podílí na efektivní implementaci a prosazování práva životního prostředí EU prostřednictvím budování kapacit, sdílením dobré praxe, poskytováním příruček a nástrojů, prosazováním spolupráce a poskytováním zpětné vazby zákonodárcům a regulátorům o praktičnosti a prosaditelnosti environmentální legislativy. Jádrem činnosti sítě jsou jednotlivé projekty.

V rámci organizace IMPEL se konalo Valné shromáždění IMPEL v Bratislavě a inspektori ČIŽP se podíleli na práci expertních skupin: ovzduší a průmysl, voda a půda, přeshraniční přeprava odpadů a odpady, příroda a přesahové nástroje a přístupy. Jako již každoročně se naši inspektori zúčastnili konference o odpadech a přeshraniční přepravě odpadů, jejímž hlavním tématem bylo oběhové hospodářství. Dále se zapojili do IMPEL projektů „Setkání kontaktních osob pro přeshraniční přepravu odpadů“ a projektu „Kontroly na skládkách“. Dalším rokem pokračoval projekt k implementaci směrnice o průmyslových emisích a naše inspektorka se zúčastnila projektu „Děláním správných věcí pro povolování“ a projektu „Sdílení zkušeností s výjimkami z úrovní emisí spojených s nejlepšími dostupnými technikami podle směrnice o průmyslových emisích“. Dále jsme navštívili IMPEL konferenci o vodě a půdě a účastnili se projektu „Mapování nástrojů pro regulátory“. Vzhledem k tomu, že od roku 2013 byla do pracovního programu IMPEL zařazena také ochrana přírody, zúčastnil se náš inspektor sekání expertní skupiny pro přírodu, která byla spojena s projektem zaměřeným na loveckou turistiku. Naše pracovnice byla také pozvána jako členka expertního hod-

notičního týmu na IRI (dobrovolný audit inspekčního a dozorového systému) do Rakouska.

Nejdůležitější událostí v rámci sítě IMPEL bylo uspořádání první společné konference sítě IMPEL/EUFJE/ENPE/EnvCrimeNet, které se v Utrechtu zúčastnilo 194 účastníků z 35 zemí z řad policie, soudců, státních zástupců, inspektorů a právníků, kteří se zabývají oblastí životního prostředí. Cílem konference bylo posílit prosazování legislativy EU v oblasti životního prostředí. Konference se zúčastnili i zástupci EK, kteří považují spolupráci mezi sítěmi za velmi užitečnou a chtějí ji ještě více posílit a tím i zlepšit implementaci legislativy EU. Bylo konstatováno, že ke zlepšení nestačí pouhé prosazování práva, ale je nutné hledat alternativy a nové přístupy a spolupracovat nejen na mezinárodní a národní, ale zejména na regionální úrovni. Zástupci jednotlivých sítí se dohodli na další spolupráci a společných projektech a předávání dat. Dále byly v rámci konference prezentovány případové studie, příspěvky z akademické sféry i nevládních organizací. Následné setkání všech předsedů těchto sítí a EK proběhlo v září v Bruselu a bylo dohodnuto, že se budou pravidelně každý rok scházet, konference byla vyhodnocena jako přínosná a další společná konference, která se bude konat v roce 2017, se bude ještě více orientovat na praxi a mělo by být zařazeno více případových studií z oblasti kriminálních činů v životním prostředí a jejich řešení, konference bude zaměřena na oblast kriminálních činů v oblasti odpadů a volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

V oblasti mezinárodní úmluvy CITES pracovníci ČIŽP zastupují Českou republiku na zasedáních odborných skupin a komisí zaměřených na prosazování zákonů týkajících se ochrany ohrožených druhů. Naše inspektorka se zúčastnila konference „Save Wildlife – Act Now or Game over“, jejíž součástí byl i kulatý stůl pro vysoce postavené vládní představitele a jež byla zaměřená na dvě klíčové oblasti, a to udržitelné využívání a ekonomický rozvoj a na posílení prosazování v oblasti wildlife. Zástupkyně ČIŽP se zúčastnila 17. konference smluvních stran CITES, kde se

projednávaly i případy řešené v ČR – obchod se slonovinou a nosorožčími rohy, a během níž proběhlo i zasedání Interpol Wildlife Crime Working Group. Jako již každý rok jsme se účastnili dvou jednání v rámci evropské skupiny EU Wildlife Enforcement Group a naše inspektorka provedla instruktáž rakouských celníků na letišti ve Vídni a poskytla odbornou pomoc při vlastní kontrole zavazadel. Naše zástupkyně se zúčastnila mezinárodní konference zaměřené na výměnu zkušeností a koordinaci boje proti kriminálním činům v oblasti životního prostředí, která byla pořádána v rámci předsednictví Slovenské republiky v Radě EU a v rámci které byla diskutována příprava jednotného akčního plánu zaměřeného na boj s kriminalitou v oblasti životního prostředí v rámci celé EU a dále pak workshopu o využívání forensních metod.

Inspektor ČIŽP se pravidelně účastnil Fóra pořádaného Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA), které slouží k výměně informací o prosazování nařízení REACH. Na základě smlouvy se Slovenskem se uskutečnily zahraniční cesty věnované problematice odpadového hospodářství a IPPC.

V rámci tzv. výkonných mezinárodních vztahů inspektoři zastupovali resort životního prostředí ČR při jednáních mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod, resp. velkých řek (Mezinárodní komise na ochranu Odry a Labe, Dunajská komise, Rakouské hraniční vody). Většina zahraničních cest se uskutečnila z důvodu zabezpečení smluvních závazků ČR v rámci mezinárodních organizací, úmluv a protokolů na jedné straně a aktivit přímo souvisejících s členstvím v EU na straně druhé. Celkově ČIŽP vynaložila na zahraniční cesty částku 385 706,39 Kč, kdy velká část nákladů byla financována přímo z rozpočtu Evropské komise.

EEA – Evropský hospodářský prostor (European Economic Area)
EFTA – Evropské sdružení volného obchodu (European Free Trade Association)

EUFJE – Evropské fórum soudců pro životní prostředí (EU Forum of Judges for the Environment)

ENPE – Evropská síť státních zástupců pro životní prostředí (Network of the European Prosecutors for the Environment)

EnviCrimeNet – neformální síť převážně policejních orgánů, které se zabývají trestnou činností v oblasti životního prostředí

8 | Lidské zdroje

8.1 Personalistika

V roce 2016 byla činnost personálního oddělení zaměřena na standardizaci personálních procesů v souladu se zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě. Jedním z hlavních úkolů bylo vy-psání výběrových řízení na současně představené v rámci ČIŽP zákonem daném termínu, a to do 30.6.2016.

Dále se činnost oddělení personálního v roce 2016 zaměřovala na kvalitní a včasnou realizaci legislativních změn v oblasti pra-covního práva, mezd a vzdělávání v ČIŽP.

Dominantním úkolem oddělení personálního bylo jako každo-ročně hospodárné a účelné využívání přidělených mzdových pro-středků.

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví - stav k 31. 12. 2016

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0,00
20 - 29 let	14	15	29	5,38
30 - 39 let	55	68	123	22,82
40 - 49 let	54	93	147	27,27
50 - 59 let	90	88	178	33,02
60 - 69 let	38	23	61	11,32
70 let a více	0	1	1	0,19
celkem	251	288	539	100,00
%	46,57	53,43	100,0	x

	počet
nástupy	51
výstupy	43

*Celkový údaj o vzniku
a skončení pracovních poměrů
zaměstnanců v roce 2016*

*Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví
- stav k 31. 12. 2016*

vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0,00
střední odborné	0	7	7	1,30
úplné střední	3	13	16	2,97
úplné střední odborné	14	67	81	15,03
vyšší odborné	6	9	15	2,78
vysokoškolské	228	192	420	77,92
celkem	251	288	539	100

Trvání pracovního poměru zaměstnanců - stav k 31. 12. 2016

Doba trvání	počet	%
do 5 let	123	22,82
do 10 let	117	21,71
do 15 let	103	19,11
do 20 let	82	15,21
nad 20 let	114	21,15
celkem	539	100,0

8.2 Vzdělávání

V roce 2016 bylo proškoleno 934 zaměstnanců. Celkové náklady vynaložené na školení a konference dosáhly výše 1 414 440 Kč.

Zaměstnanci ČIŽP se zúčastnili 219 různých kurzů, seminářů a konferencí. Z tohoto počtu bylo 10 organizováno interně pro celkový počet 344 osob. V rámci interního školení proběhla školení: Správní řád, Kontrolní řád, Hodnocení zaměstnanců podle zákona o státní službě. Dále došlo k proškolení osob s přístupem k tajným informacím. Z odborné oblasti byla proškolená témata: Vzorkování vody, Prevence závažných havárií a Úvod do vodního práva II.

V roce 2016 se ČIŽP zaměřila na proškolení komunikačních dovedností. Veřejnou zakázku malého rozsahu vyhrála společnost POSITIVE s.r.o. Školení proběhlo ve 4 termínech pro maximální počet 15 osob ve skupině. Celkem bylo proškoleno 55 osob. Školení mělo u účastníků velmi pozitivní odezvu. Podle většiny účastníků splnilo školení jejich očekávání.

Dalších 64 osob se zúčastnilo školení na právnické fakultě Masarykovy Univerzity v Brně. Jednalo se o školení na témata: Zákon o státní službě a Správní řád.

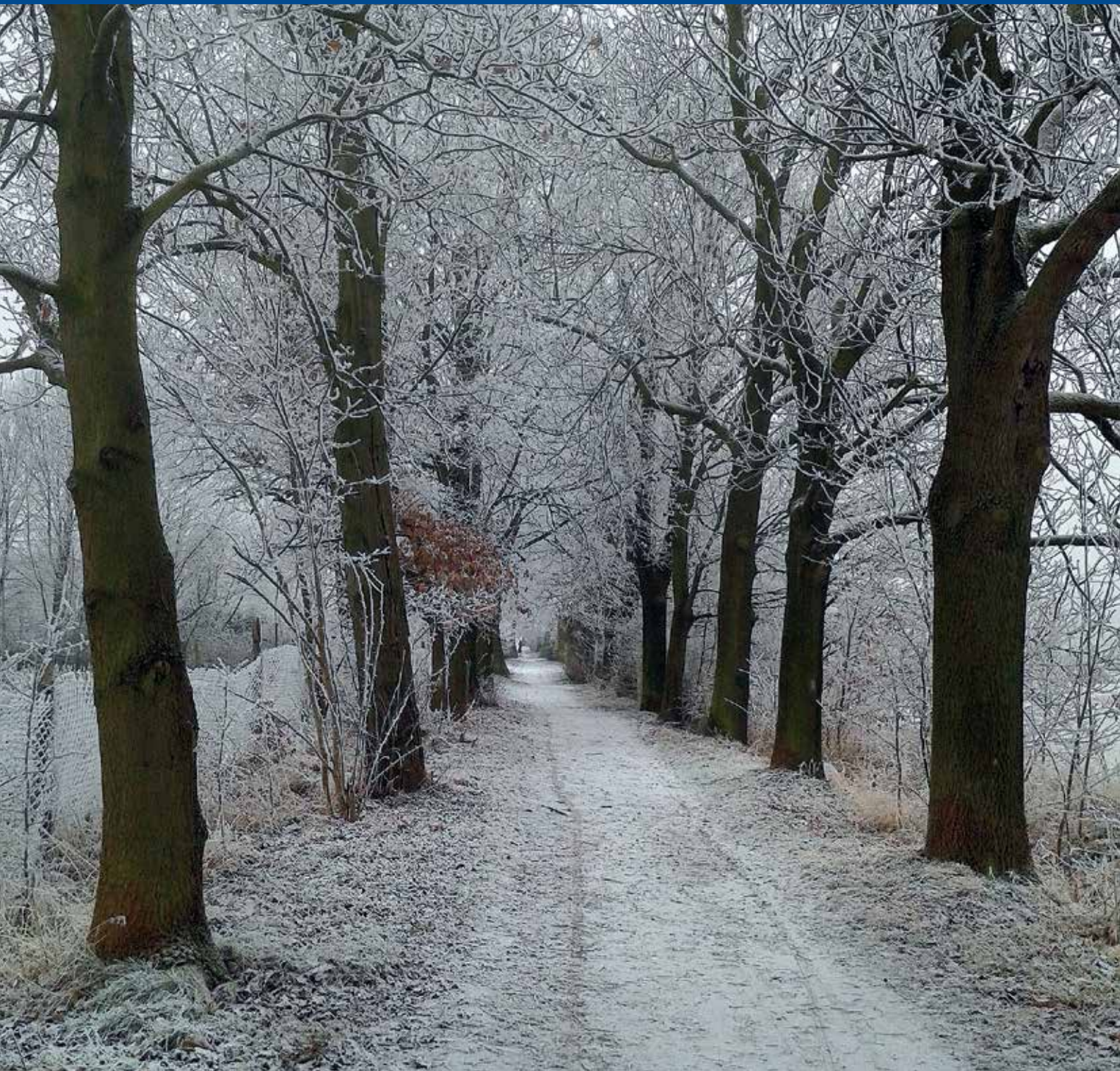
Zástupci ČIŽP se dále zúčastnili 16 odborných konferencí týkajících se ochrany přírody, vod, ovzduší a lesa.

Úvodního vstupního vzdělávání se ve 4 termínech zúčastnilo 43 osob. Vstupní vzdělávání následně úspěšně ukončilo 6 osob.

V rámci prohlubování odborného vzdělávání se noví inspektoři účastní teoretické a praktické specializační přípravy. Specializační zkoušky v oblasti odpadového hospodářství, ochrany ovzduší, lesa, vod a přírody v roce 2016 úspěšně složilo 13 osob.

Pro školení svých zaměstnanců využívá ČIŽP převážně prezenční kurzy a semináře. Některá z obecných témat měkkých dovedností byla také proškolená formou e-learningu. Například: Korupce, etika a whistleblowing, nebo rovné příležitosti mužů a žen ve veřejné správě.

9 | Ekonomika

V roce 2016 ČIŽP hospodařila s neinvestičními prostředky ve výši **352 965 367,70 Kč** a s investičními prostředky ve výši

34 750 487,60 Kč. Celkové investiční a neinvestiční prostředky v roce 2016 byly ve výši **387 715 855,30 Kč**.

Čerpání neinvestičních výdajů na rok 2016

Ukazatel	Rozpočet konečný	Čerpání	Zůstatek
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	33 234 475,00	30 919 648,00	2 314 827,00
Platy zaměstnanců v pracovním poměru - NNV	346 939,00	0,00	346 939,00
Platy státních zaměstnanců-SZ	171 337 972,00	166 121 161,00	5 216 811,00
Platy státních zaměstnanců-SZ-NNV	625 645,00	625 645,00	0,00
OOV	243 675,00	243 675,00	0,00
OOV-NNV	435 067,00	416 885,00	18 182,00
Odstupné-NNV	240 108,00	136 866,00	103 242,00
Pojistné SP+ZP	69 702 858,00	66 845 147,00	2 857 711,00
Pojistné SP+ZP-NNV	538 701,00	538 701,00	0,00
Celkem mzdové výdaje	276 705 440,00	265 847 728,00	10 857 712,00

Ukazatel	Rozpočet konečný	Čerpání	Zůstatek
Ostatní běžné výdaje	54 722 771,00	47 219 728,95	7 503 042,05
Převod FKSP	3 068 586,00	3 068 586,00	0,00
Mimorozpočtový zdroj	757 804,00	443 625,00	314 179,00
NNV roku 2015	5 634 950,70	1 738 00,93	3 896 849,77
Celkem běžné výdaje	64 184 111,70	52 470 040,88	11 714 070,82

Ukazatel	Rozpočet konečný	Čerpání	Zůstatek
Neinvestiční výdaje-výpočetní technika 2016	7 887 385,00	7 887 385,00	0,00
Neinvestiční výdaje-pořízení mobilních telefonů	300 000,00	0,00	300 000,00
Neinvestiční výdaje-provozování ICT	2 200 000,00	2 113 405,46	86 594,54
Neinvestiční výdaje-mzdový a personální informační systém-NNV	617 100,00	0,00	617 100,00
Neinvestiční výdaje-pořízení licencí Oracle	35 148,00	35 148,00	0,00
Neinvestiční výdaje-sjednocení a zabezpečení uživatelských účtů	836 183,00	836 183,00	0,00
Neinvestiční výdaj-netechnická zabezpečení	200 000,00	0,00	200 000,00
Celkem neinvestiční výdaje EDS/SMVS	12 075 816,00	10 872 121,46	1 203 694,54
Celkem neinvestiční výdaje	352 965 367,70	329 189 890,34	23 775 477,36

Čerpání investičních výdajů na rok 2016

Ukazatel	Rozpočet konečný	Čerpání	Zůstatek
Realizace nového CIS 2014	3 000 000,00	0,00	3 000 000,00
Realizace nového CIS 2014-NNV	6 346 600,00	0,00	6 346 600,00
Pořízení licencí Oracle	159 852,00	159 852,00	0,00
Dokoupení licencí Windows	400 001,00	351 018,00	48 983,00
Rozšíření GINIS	382 844,00	0,00	382 844,00
Intranet ČIŽP	544 500,00	0,00	544 500,00
Pořízení parkovacích míst pro ŘDT	2 750 000,00	0,00	2 750 000,00
Rekonstrukce střechy ŘDT	1 662 665,00	1 662 665,00	0,00
Výměna výtahu OI Plzeň	1 214 840,00	31 097,00	1 183 743,00
Kanalizační stoupačka OI Liberec	41 503,00	41 503,00	0,00
Rekonstrukce rozvodů pitné vody OI Liberec	423 500,00	7 800,00	415 700,00
Rekonstrukce některých stavebních prvků OI Liberec	901 450,00	142 812,00	758 638,00

Rekonstrukce okenních a balkonových prvků OI Liberec	131 311,00	0,00	131 311,00
Rekonstrukce střechy garáží OI Ústí nad Labem	247 200,00	0,00	247 200,00
Nový výtah OI Liberec-NNV	902 827,00	902 827,00	0,00
Mzdový a personální informační systém-NNV	1,00	0,00	1,00
Souprava pro měření TZL-NNV	786 500,00	786 500,00	0,00
Ramanův spektrometr-NNV	1 310 430,00	1 310 430,00	0,00
Nákup osobních vozidel 2015-NNV	3 354 022,00	3 354 022,00	0,00
Nákup osobních vozidel 2016	4 770 000,00	0,00	4 770 000,00
Pořízení diskových polí	1 998 920,00	1 998 920,00	0,00
Servery a příslušenství	1 187 445,60	1 187 445,60	0,00
Zajištění funkcionality CIS-NNV	1 419 200,00	0,00	1 419 200,00
Agregovaná akce	814 876,00	0,00	814 876,00
Celkem investiční výdaje	34 750 487,60	11 936 891,60	22 813 596,00
Celkem výdaje	387 715 855,30	341 126 781,94	46 589 073,36

9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu o nárocích nespotřebovaných výdajů

K úspoře neinvestičních výdajů ve výši **11 714 070,82** došlo především v souvislosti:

- s rozšířením dozorových povinností (nový zákon o zemědělském půdním fondu aj.), na základě kterých byl ČIŽP navýšen počet systemizovaných míst o 25 zaměstnanců. Vlivem nutnosti dodržovat ustanovení zákona o státní službě se ČIŽP nepodařilo naplnit plánovaný stav pracovníků ještě v roce 2016. Nena-
plněný stav pracovníků se projevil v úspoře ostatních běžných provozních výdajů ve výši 4 500 000 Kč,
- s rezervací 2 000 000 Kč na předpokládanou ostrahu budov ČIŽP společností SECURITAS,

- s plánovanou výměnou dveří na ředitelství ČIŽP v celkové hodnotě 700 000 Kč. S ohledem na to, že vybraný dodavatel nebyl schopen zakázku realizovat v požadovaném termínu, jsme byli nuceni zakázku přesunout do roku 2017,
- s nedočerpanými finančními prostředky alokovanými pro oblast ICT, a to především z důvodů omezení maintenance u služeb, které souvisí s novou spisovou službou, a z důvodu zrušení podpory na geografický informační systém, a to ve výši 1 600 000 Kč,
- s nerealizací plánovaného nákupu kancelářských potřeb a nábytku v celkové výši 2 300 000 Kč. Nákupy byly zastaveny MŽP v polovině roku 2016 s odvoláním na připravované centralizované veřejné zakázky na tyto komodity,
- s rezervací na odloženou platbu náhrady za pracovní úraz ve výši cca 400 000 Kč.

Úsporu neinvestičních výdajů EDS/SMVS ve výši **1 203 694,54 Kč** způsobilo především:

- nečerpání neinvestičních výdajů na obnovu mobilních telefonů ve výši 300 000 Kč. Při výběrovém řízení nebyla podána žádná nabídka, nečerpání neinvestičních výdajů ve výši 200 000 Kč na realizaci netechnických bezpečnostních opatření. Akce byla přesunuta do první poloviny roku 2017,
- nečerpání prostředků na akci „Mzdový a personální informační systém“ ve výši 617 100 Kč. Akce byla sice zahájena, ale k jejímu dokončení a fakturaci dojde až v roce 2017,
- úspora alokovaných prostředků ve výši 86 594,54 Kč na telekomunikační služby.

K úspoře investičních výdajů ve výši **21 998 720 Kč** došlo především:

- nečerpáním investičních zdrojů na akci Nákup aut 2016 ve výši 4 770 000 Kč,
- na akci Realizace nového CIS ve výši 9 346 600 Kč,
- na akce Nákup parkovacích míst pro ŘDT ve výši 2 750 000 Kč,
- na akci Rozšíření Ginis ve výši 382 844 Kč,
- na akci Intranet ČIŽP ve výši 544 500 Kč,
- na akci Zajištění funkcionality CIS ve výši 1 419 200 Kč,
- na akci Výměna výtahu v budově Plzeň ve výši 1 183 743 Kč,
- na akci Modernizace a rekonstrukce rozvodu pitné vody Liberec ve výši 415 700 Kč,
- na akci Rekonstrukce některých stavebních částí Liberec ve výši 758 638 Kč,
- na akci Rekonstrukce a výměna 2 ks oken a balkonových prvků ve výši 131 311 Kč
- a na akci Modernizace střechy garáží Ústí nad Labem ve výši 247 200 Kč.

Tyto investiční akce byly přesunuty do roku 2017.

9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů

V roce 2016 ČIŽP netvořila rezervní fond. Zůstatek rezervního fondu k 31. 12. 2016 činil 0 Kč.

Nároky nespotřebovaných výdajů minulých let byly čerpány na investiční a neinvestiční akce:

1. Akce 115V02100P005 – Provozování ICT- uvolněn nárok ve výši 774 809,31 Kč – čerpání ve výši 752 041,75 Kč.
2. Akce 115V02300D017 - Modernizace výtahu OI Liberec – uvolněn nárok ve výši 902 827 Kč – čerpání ve výši 902 827 Kč.
3. Akce 115V02400D005 – Souprava pro měření TZL – uvolněn nárok ve výši 786 500 Kč – čerpání ve výši 786 500 Kč.
4. Akce 115V02400D0011 – Ramanův spektrometr – uvolněn nárok ve výši 1 310 430,00 Kč – čerpání ve výši 1 310 430,00 Kč.
5. Akce 115V02400D010 – Nákup osobních vozidel 015 – uvolněn nárok ve výši 3 354 022,00 Kč - čerpání ve výši 3 354 022,00 Kč.

Čerpání NNV na mzdové prostředky:

1. POL 5013 – platy zaměstnanců pod SZ – uvolněn nárok ve výši 625 645,00 Kč – čerpání ve výši 625 645,00 Kč.
2. POL 5021 – OOV – uvolněn nárok ve výši 435 067,00 Kč – čerpání ve výši 416 885,00 Kč.
3. POL 5024 – odstupné – uvolněn nárok ve výši 240 180,00 Kč – čerpání ve výši 136 866,00 Kč.
4. POL 5031, 5032 – SP a ZP – uvolněn nárok ve výši 538 701,00 Kč – čerpání ve výši 538 701,00 Kč.

Čerpání NNV na provozní výdaje – uvolněn nárok ve výši 5 634 950,70 Kč – čerpání ve výši 1 738 100,93 Kč

Mimorozpočtový zdroj

NNV neprofilující k 1. 1. 2016		
Neinvestiční 9 024 076,01	346 939,00	5011
	625 645,00	5013
	435 067,00	5021
	240 108,00	5024
	393 180,00	5031
	145 521,00	5032
	774 809,31	5162
	427 856,00	5168
	3 134 950,70	5169
	2 500 000,00	5171

NNV neprofilující k 1. 1. 2016		
Investiční 14 934 456,00	7 765 801,00	6111
	2 096 930,00	6122
	902 827,00	6121
	3 354 022,00	6123
	814 876,00	6909

Rozbor příjmů

Rozpočtové příjmy	SR	RU	Skutečnost
2132	280 000,00	280 000,00	290 834,96
2133	3 000,00	3 000,00	3 600,00
2310	0,00	0,00	6 062,00
2322	50 000,00	50 000,00	929 781,00
2324	2 430 000,00	2 430 000,00	2 581 820,98
2329	20 000,00	20 000,00	0,00
3113	0,00	0,00	87 110,00
4118	0,00	0,00	2 699 087,96
4132	0,00	0,00	47 454,30
Celkem	2 783 000,00	2 783 000,00	6 645 751,20

2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí	Na položce 2132 jsou účtovány příjmy z pronajímání kancelářských ploch na OI Havlíčkův Brod a Liberec
2133	Příjmy z pronájmu movitých věcí	Na položce 2133 jsou účtovány příjmy za pronajímání movitý majetek OI Havlíčkův Brod
2310	Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného majetku	Na položce 2310 jsou účtovány příjmy za prodej OOPP zaměstnancům při ukončení pracovního poměru
2322	Přijaté pojistné náhrady	Na položce 2322 je zaúčtováno přijaté pojistné plnění od pojišťoven
2324	Přijaté nekapitálové příspěvky	Na položce 2324 jsou účtovány náklady řízení, exekuce
2329	Ostatní nedaňové příjmy	Na položce 2329 jsou zaúčtovány ostatní nedaňové příjmy
3113	Příjmy z prodeje ostatního dlouhodobého majetku	Na položce 3113 je zaúčtován příjem z prodeje dlouhodobého hmotného majetku
4118	Neinvestiční převody z EU	Na položce 4118 jsou zaúčtovány projekty EU
4132	Převod z ostatních vlastních fondů	Na položce 4132 je zaúčtován převod nevyčerpaných mzdových prostředků za 12/2015

10 | Přehled činnosti oblastních inspektorátů

Přehled činnosti oblastních inspektorátů za rok 2016

Oblastní inspektorát/ředitelství	Počet inspektorů	Počet kontrol	Stanoviska a vyjádření EIA	Ostatní stanoviska a vyjádření	Pokuty			Ostatní rozhodnutí					Poplatkové agendy		Počet evidovaných havárií	Počet přijatých podnětů a petic	Počet podaných podnětů orgánům státní správy	Počet podaných trestních oznámení
					Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Celková částka pokut v právní moci (Kč)	Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	Počet rozhodnutí v právní moci odebrání / zabavení	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci v daném období	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů	Odebrání a pozastavení platnosti osvědčení o nebezpečných vlastnostech odpadů	Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod	Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod				
PH	57	2 169	230	1 525	299	281	19 792 500	0	1	40	0	0	373	798	106	580	21	2
ČB	29	1 191	50	333	276	261	9 956 587	3	1	56	0	0	156	562	19	282	24	2
PL	35	1 425	74	475	302	278	22 301 282	0	2	30	3	0	133	500	5	176	19	2
UL	40	1 371	99	763	216	213	10 065 660	9	0	21	0	0	251	343	23	300	16	0
HK	37	1 602	127	448	280	263	10 426 318	6	0	25	0	0	197	698	29	282	66	1
HB	27	1 468	63	520	326	325	11 320 455	1	0	24	0	0	141	556	5	236	58	3
BR	45	2 237	174	1 088	364	351	19 449 312	3	4	33	0	0	386	687	25	336	25	1
OL	28	1 324	52	378	226	206	8 385 865	0	0	47	1	0	126	363	16	133	35	0
OV	37	1 630	107	1 055	315	308	10 114 149	1	2	20	0	0	222	195	18	283	41	1
LI	24	827	31	375	162	153	7 347 315	0	0	46	2	0	83	241	19	147	13	0
ŘDT	36	639	6	26	121	116	1 557 900	0	113	0	0	0	0	0	0	4	4	4
Celkem	395	15 883	1 013	6 986	2 887	2 755	130 717 343	23	123	342	6	0	2 068	4 943	265	2 759	322	16

11 | Účetní závěrka k 31. 12. 2016

Rozvaha

Název položky	Syntetický účet	Období			
		Běžné			Minulé
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
AKTIVA CELKEM		792 116 215,82	323 237 646,92	468 878 568,90	483 611 025,25
Stálá aktiva		761 753 636,93	323 237 646,92	438 515 990,01	447 885 852,50
Dlouhodobý nehmotný majetek		39 574 828,78	35 006 931,98	4 567 896,80	4 774 520,80
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
Software	013	26 928 183,28	23 612 539,48	3 315 643,80	3 517 803,80
Ocenitelná práva	014	183 000,00	164 947,00	18 053,00	22 517,00
Povolenky na emise a preferenční limity	015				
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	11 229 445,50	11 229 445,50		
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	1 234 200,00		1 234 200,00	1 234 200,00
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
Dlouhodobý hmotný majetek		722 178 808,15	288 230 714,94	433 948 093,21	443 111 331,70
Pozemky	031	12 526 284,00		12 526 284,00	12 526 284,00
Kulturní předměty	032	11 491,00		11 491,00	11 491,00
Stavby	021	490 732 722,56	111 736 271,00	378 996 451,56	384 346 056,56
Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	115 977 429,41	74 195 071,76	41 782 357,65	46 157 704,14
Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	102 299 372,18	102 299 372,18		
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	181 709,00		181 709,00	69 796,00
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	449 800,00		449 800,00	

Název položky	Syntetický účet	Období			Minulé
		Běžné			
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
Dlouhodobý finanční majetek					
Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
Dlouhodobé půjčky	067				
Termínované vklady dlouhodobé	068				
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	053				
Dlouhodobé pohledávky					
Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
Dlouhodobé pohledávky z ručení	466				
Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471				
Dlouhodobé zprostředkování transferů	475				
Oběžná aktiva		30 362 578,89		30 362 578,89	35 725 172,75
Zásoby					
Pořízení materiálu	111				
Materiál na skladě	112				
Materiál na cestě	119				
Nedokončená výroba	121				
Polotovary vlastní výroby	122				
Výrobky	123				
Pořízení zboží	131				
Zboží na skladě	132				

Název položky	Syntetický účet	Období			Minulé
		Běžné			
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
Zboží na cestě	138				
Ostatní zásoby	139				
Krátkodobé pohledávky		2 503 204,74		2 503 204,74	2 226 816,52
Odběratelé	311	800,00		800,00	
Směnky k inkasu	312				
Pohledávky za eskontované cenné papíry	313				
Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	2 489 449,74		2 489 449,74	2 218 054,52
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	2 706,00		2 706,00	
Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů	317				
Pohledávky za zaměstnanci	335	10 249,00		10 249,00	8 762,00
Sociální zabezpečení	336				
Zdravotní pojištění	337				
Důchodové spoření	338				
Daň z příjmů	341				
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342				
Daň z přidané hodnoty	343				
Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344				
Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346				
Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
Pohledávky ze správy daní	352				
Zúčtování z přerozdělování daní	355				
Pohledávky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	356				
Ostatní pohledávky ze správy daní	358				
Krátkodobé pohledávky z ručení	361				
Pevné termínové operace a opce	363				
Pohledávky z neukončených finančních operací	369				

Název položky	Syntetický účet	Období			
		Běžné			Minulé
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
Pohledávky z finančního zajištění	365				
Pohledávky z vydaných dluhopisů	367				
Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
Krátkodobé zprostředkování transferů	375				
Náklady příštích období	381				
Příjmy příštích období	385				
Dohadné účty aktivní	388				
Ostatní krátkodobé pohledávky	377				
Krátkodobý finanční majetek		27 859 374,15		27 859 374,15	33 498 356,23
Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
Jiné cenné papíry	256				
Termínované vklady krátkodobé	244				
Jiné běžné účty	245	25 718 703,18		25 718 703,18	32 334 503,96
Účty státních finančních aktiv	247				
Účty řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu	248				
Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu	249				
Běžný účet	241				
Běžný účet FKSP	243	2 138 847,97		2 138 847,97	1 161 447,27
Běžné účty fondů organizačních složek státu	225				
Ceniny	263	1 823,00		1 823,00	2 405,00
Peníze na cestě	262				
Pokladna	261				

Název položky	Syntetický účet	Období	
		Běžné	Minulé
		1	2
PASIVA CELKEM		468 878 568,90	483 611 025,25
Vlastní kapitál		442 941 677,48	450 971 587,05
Jmění účetní jednotky a upravující položky		487 654 117,53	488 557 351,07
Jmění účetní jednotky	401	726 993 064,25	726 993 064,25
Fond privatizace	402		
Kurzové rozdíly	405		
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-238 435 713,18	-238 435 713,18
Jiné oceňovací rozdíly	407	-925 233,54	
Opravy předcházejících účetních období	408	22 000,00	
Fondy účetní jednotky		2 148 877,97	1 190 368,97
Fond kulturních a sociálních potřeb	412	2 148 877,97	1 190 368,97
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413		
Rezervní fond z ostatních titulů	414		
Výsledek hospodaření		-2 337 217 469,02	-1 994 651 253,25
Výsledek hospodaření běžného účetního období		-342 566 215,77	-329 587 778,20
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	-1 624 162 706,73	-1 294 574 928,53
Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	-370 488 546,52	-370 488 546,52
Příjmový a výdajový účet rozpočtového hospodaření		2 290 356 151,00	1 955 875 120,26
Příjmový účet organizačních složek státu	222	-6 645 751,20	-5 230 307,68
Zvláštní výdajový účet	223	341 126 781,94	325 691 366,34
Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
Agregované příjmy a výdaje předcházejících účetních období	404	1 955 875 120,26	1 635 414 061,60
Cizí zdroje		25 936 891,42	32 639 438,20
Rezervy			
Rezervy	441		
Dlouhodobé závazky			
Dlouhodobé úvěry	451		
Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		
Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
Dlouhodobé závazky z ručení	456		

Název položky	Syntetický účet	Období	
		Běžné	Minulé
		1	2
Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
Ostatní dlouhodobé závazky	459		
Dlouhodobé zprostředkování transferů	475		
Krátkodobé závazky		25 936 891,42	32 639 438,20
Krátkodobé úvěry	281		
Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
Jiné krátkodobé půjčky	289		
Dodavatelé	321		
Směnky k úhradě	322		
Krátkodobé přijaté zálohy	324	282 844,24	348 044,24
Závazky z dělené správy	325		
Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
Zaměstnanci	331		
Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	12 036 502,00	14 894 081,00
Sociální zabezpečení	336	4 838 796,00	6 136 379,00
Zdravotního pojištění	337	2 073 887,00	2 630 460,00
Důchodové spoření	338		
Daň z příjmů	341		
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	1 697 059,00	2 549 650,00
Daň z přidané hodnoty	343		
Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
Přijaté zálohy daní	351		
Přeplatky na daních	353		
Závazky z vratek nepřímých daní	354		
Zúčtování z přerozdělování daní	355		
Závazky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	357		
Ostatní závazky ze správy daní	359		

Název položky	Syntetický účet	Období	
		Běžné	Minulé
		1	2
Krátkodobé závazky z ručení	362		
Pevné termínové operace a opce	363		
Závazky z neukončených finančních operací	364		
Závazky z finančního zajištění	366		
Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
Krátkodobé zprostředkování transferů	375		
Závazky z řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu	248		
Výdaje příštích období	383		
Výnosy příštích období	384		
Dohadné účty pasivní	389		
Ostatní krátkodobé závazky	378	5 007 803,18	6 080 823,96

Výkaz zisku a ztráty

Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
		1	2	3	4
NÁKLADY CELKEM		349 927 185,56		335 910 186,47	
Náklady z činnosti		349 897 417,16		334 055 649,74	
Spotřeba materiálu	501	6 564 550,44		3 575 702,43	
Spotřeba energie	502	5 492 646,51		9 126 688,26	
Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
Prodané zboží	504				
Aktivace dlouhodobého majetku	506				
Aktivace oběžného majetku	507				
Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
Opravy a udržování	511	3 630 351,00		3 187 226,64	
Cestovné	512	2 397 741,58		2 236 066,47	
Náklady na reprezentaci	513	196 265,90		123 843,10	
Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
Ostatní služby	518	32 076 155,18		34 704 594,95	
Mzdové náklady	521	199 087 172,00		189 822 759,00	
Zákonné sociální pojištění	524	67 372 494,00		64 012 961,00	
Jiné sociální pojištění	525				
Zákonné sociální náklady	527				
Jiné sociální náklady	528				
Daň silniční	531				
Daň z nemovitostí	532	1 970,00		1 970,00	
Jiné daně a poplatky	538	255 978,12		211 194,65	
Vratky nepřímých daní	539				
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
Jiné pokuty a penále	542	98 771,00		219 736,00	
Dary a jiná bezúplatná předání	543				
Prodaný materiál	544				

Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
		1	2	3	4
Manka a škody	547				
Tvorba fondů	548	3 068 586,00		1 894 513,00	
Odpisy dlouhodobého majetku	551	20 381 520,55		15 552 688,31	
Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553			560 378,00	
Prodané pozemky	554				
Tvorba a zúčtování rezerv	555				
Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
Náklady z vyřazených pohledávek	557				
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	8 923 256,29		8 775 585,65	
Ostatní náklady z činnosti	549	349 958,59		49 742,28	
Finanční náklady		29 768,40		1 854 536,73	
Prodané cenné papíry a podíly	561				
Úroky	562				
Kurzové ztráty	563	29 768,40		35 020,73	
Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564			1 819 516,00	
Ostatní finanční náklady	569				
Náklady na transfery					
Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571				
Náklady vybraných ústředních vládních institucí na předfinancování transferů	575				
Náklady ze sdílených daní a poplatků					
Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	581				
Náklady ze sdílené daně z příjmů právnických osob	582				
Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty	584				
Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
Náklady z ostatních sdílených daní a poplatků	586				

Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
		1	2	3	4
Daň z příjmů					
Daň z příjmů	591				
Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
VÝNOSY CELKEM		7 360 969,79		6 322 408,27	
Výnosy z činnosti		4 654 527,83		5 128 816,40	
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
Výnosy z prodeje služeb	602	966 531,97		1 175 933,90	
Výnosy z pronájmu	603	294 834,96		294 650,68	
Výnosy z prodaného zboží	604				
Výnosy ze správních poplatků	605				
Výnosy ze soudních poplatků	607				
Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
Jiné pokuty a penále	642	2 342 319,00		2 324 407,72	
Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
Výnosy z prodeje materiálu	644				
Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	87 110,00		659 100,00	
Výnosy z prodeje pozemků	647				
Čerpání fondů	648				
Ostatní výnosy z činnosti	649	963 731,90		674 724,10	
Finanční výnosy		2 706 441,96		1 193 591,87	
Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
Úroky	662				
Kurzové zisky	663				
Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				

Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
		1	2	3	4
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	665				
Ostatní finanční výnosy	669	2 706 441,96		1 193 591,87	
Výnosy z daní a poplatků					
Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
Výnosy ze sociálního pojištění	633				
Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
Výnosy ze spotřebních daní	635				
Výnosy z majetkových daní	636				
Výnosy z energetických daní	637				
Výnosy z daně silniční	638				
Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
Výnosy z transferů					
Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671				
Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z předfinancování transferů	675				
Výnosy ze sdílených daní a poplatků					
Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	681				
Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	682				
Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	684				
Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků	688				
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
Výsledek hospodaření před zdaněním	-	-342 566 215,77		-329 587 778,20	
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	-342 566 215,77		-329 587 778,20	

Kontakty

Ředitelství:

**Česká inspekce
životního prostředí**
Na Břehu 267/1a
190 00 Praha 9
tel.: 222 860 111
public_rdt@cizp.cz

Oblastní inspektoráty

PRAHA
Wolkerova 40/11
160 00 Praha 6
tel.: 233 066 111, fax: 233 066 103
public_ph@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 313

PLZEŇ

Klatovská tř. 48
301 22 Plzeň
tel.: 377 993 411, fax: 377 993 419
public_pl@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 350

HRADEC KRÁLOVÉ

Resslova 1229
500 02 Hradec Králové
tel.: 495 773 111
public_hk@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 205

ČESKÉ BUDĚJOVICE

U Výstaviště 16, P. O. BOX 32
370 21 České Budějovice
tel.: 386 109 111
public_cb@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 133

ÚSTÍ NAD LABEM

Výstupní 1644
400 07 Ústí nad Labem
tel.: 475 246 011
public_ul@cizp.cz
hlášení havárií: 475 246 076,
731 405 388

pobočka KARLOVY VARY

Závodní 152
360 18 Karlovy Vary-Tašovice
tel.: 353 237 330, fax: 353 221 140
public_kv@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 378

HAVLÍČKŮV BROD

Bělohradská 3304
580 01 Havlíčkův Brod
tel.: 569 496 111, fax: 569 429 822
public_hb@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 166

BRNO

Lieberzeitova 14
614 00 Brno
tel.: 545 545 111
fax: 545 545 100
public_bn@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 100

pobočka ZLÍN

Tř. Tomáše Bati 3792
760 01 Zlín
hlášení havárií: 731 405 100

OLOMOUČ

Tovární 41
779 00 Olomouc
tel.: 585 243 410
public_ol@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 265

OSTRAVA

Valchařská 72/15
702 00 Ostrava
tel.: 595 134 111, fax: 596 115 525
public_ov@cizp.cz
hlášení havárií: 595 134 111
731 405 301

LIBEREC

Tř. 1. máje 858/26
460 02 Liberec
tel.: vrátnice 485 340 888,
sekretariát 485 340 711
fax: 485 340 712
public_lb@cizp.cz
hlášení havárií: 723 083 437

Seznam zkratk

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny	EMS	Systémy environmentálního managementu	MA ISOH	Modul Autovrak informačního systému odpadového hospodářství (databáze autovraků)	REACH	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, ze dne 18. prosince 2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek a o zřízení Evropské agentury pro chemické látky
BAT	Nejlepší dostupné technologie	EnviCrimeNet	Neformální síť převážně policejních orgánů, které se zabývají trestnou činností v oblasti životního prostředí	MF ČR	Ministerstvo financí České republiky		
BČOV	Biologická čistírna odpadních vod			MVE	Malá vodní elektrárna		
CC	Cross Compliance			MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí		
CIS	Centrální informační systém	E-PRTR	Evropský registr uniků a přenosů znečišťujících látek	NNV	Nároky nespotřebovaných výdajů	RL	Regulované látky
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, Washingtonská úmluva	EU	Evropská unie	NP	Národní park	rVKP	Registrovaný významný krajinný prvek
		EUFJE	Evropské fórum soudců pro životní prostředí (EU Forum of Judges for the Environment)	NPP	Národní přírodní památka	SEA	Posuzování vlivů na životní prostředí Strategic Environmental Assessment
CLP	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, ze dne 16. prosince 2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí	EVL	Evropsky významná lokalita	NPR	Národní přírodní rezervace		
		FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb	ODOIMZ	Odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků	SEZ	Staré ekologické zátěže
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav	GMO	Geneticky modifikované organismy	OEREŠ	Odbor environmentálních rizik	SFŽP	Státní fond životního prostředí
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí	GMVR	Geneticky modifikované vyšší rostliny			SIŽP	Slovenská inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod	HZS	Hasičský záchranný sbor	OI	Oblastní inspektorát	SKO	Směsné komunální odpady
ČRS	Český rybářský svaz	CHKO	Chráněná krajinná oblast	OIA	Oddělení integrovaných agend	SPE	Souhrnná provozní evidence
ČSO	Česká společnost ornitologická	CHSK	Chemická spotřeba kyslíku	OLH	Odborný lesní hospodář	SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
ČS PHM	Čerpací stanice pohonných hmot	IA	Integrované agendy	OOH	Oddělení odpadového hospodářství	TIS	Toxikologické informační středisko
DPB	Díl půdního bloku	IMPEL	Síť environmentálních inspekčních orgánů zemí Evropské unie	OOL	Oddělení ochrany lesa	TKO	Tuhé komunální odpady
EDS/SMVS	Evidenčně dotační systém a správa majetku ve vlastnictví státu			OOP	Oddělení ochrany přírody	TZL	Tuhé znečišťující látky
		IP	Integrované povolení	OOV	Oddělení ochrany vod	TZS	Technické zabezpečení skládky
EEA	Evropský hospodářský prostor (European Economic Area)	IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění	OOO	Oddělení ochrany ovzduší	ÚSP	Ústav sociální péče
EFTA	Evropské sdružení volného obchodu (European Free Trade Association)	IRI	Impel Review Initiative (Dobrovolné hodnocení jednotlivých organizací zapojených do mezinárodní sítě inspekce a agentur, které se zabývají ochranou životního prostředí)	ORP	Obec s rozšířenou působností	VKP	Významný krajinný prvek
ECHA	European Chemicals Agency (Evropská agentura pro chemické látky)			OVSS	Odbor výkonu státní správy	ZCHD	Zvláště chráněné druhy
EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí Environmental Impact Assessment	IRZ	Integrovaný registr znečištění	PCB	Polychlorované bifenylly	ZCHÚ	Zvláště chráněné území
		IS IPPC	Informační systém IPPC	PČR	Policie České republiky	ZOPK	Zákon o ochraně přírody a krajiny
EkÚ	Ekologická újma	ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností	PE	Provozní evidence	ZPF	Zemědělský půdní fond
EL	Emisní limit			PHO	Pásmo hygienické ochrany	ZPO	Základní popis odpadů
EO	Ekvivaletní obyvatelé			PM	Právní moc	ŽP	Životní prostředí
ES	Emisní strop	IZS	Integrovaný záchranný systém	PP	Přírodní památka		
ENPE	Evropská síť státních zástupců pro životní prostředí (Network of the European Prosecutors for the Environment)	KHS	Krajská hygienická stanice	PPH	Povinné požadavky na hospodaření		
		KIA	Koordinátoři integrovaných agend	PR	Přírodní rezervace		
EMAS	Systém environmentálního řízení a auditu	KÚ	Krajský úřad	PUPFL	Pozemek určený k plnění funkcí lesa		
		LHE	Lesní hospodářská evidence	RAPEX	Rapid Alert System of Non Food Products (Rychlý výstražný informační systém Evropské unie o nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru)		
		LHP	Lesní hospodářský plán				
		LHO	Lesní hospodářské osnovy				

Autoři použitých fotografií:
Jana Jandová, Erik Geuss, archiv ČIŽP

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

